Conferința Națională a partidului deschide patriei mărețe orizonturi

50

JOI, 17 DECEMBRIE 1987,
ANUL XXI (NR. 1065)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Lucrările Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român, desfășurate în această săptămînă, în zilele de 14, 15 și 16 decembrie, într-o însuflețitoare atmosferă patriotică, revoluționară, de puternică unitate a întregului popor în jurul partidului, al secretarului său general, de angajare fermă în realizarea hotărîrilor Congresului al XIII-lea, au constituit un eveniment de cea mai mare însemnătate în viața partidului, a țării și a întregului popor.

CONFERINȚA NAȚIONALĂ
A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN
14-16 DECEMBRIE 1987
PCR

În conștiința întregului nostru popor, a tuturor cetățenilor patriei stăruie permanent vibrantele ecouri ale **Raportului prezentat de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, cu privire la stadiul dezvoltării forțelor de producție, al societății socialiste în general, al relațiilor de producție și sociale, al democrației muncitorești-revoluționare, al perfecționării conducerii, pe baza principiilor autoconducerii și autogestiunii, al perfecționării și continuării procesului revoluționar în noua etapă de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism.**

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, realizînd o strălucită analiză științifică a stadiului de înfăptuire a amplului proces de edificare a socialismului și comunismului în patria noastră, a prezentat profundele transformări revoluționare din anii construcției socialiste, succesele istorice obținute de poporul român în construirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

„Acum, a arătat secretarul general al partidului, **România se află într-o etapă hotărîtoare, în faza superioară a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și creării condițiilor pentru trecerea la edificarea societății comuniste. În realizarea acestui obiectiv, conform hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului, pînă în 1990, țara noastră trebuie să depășească stadiul de țară socialistă în curs de dezvoltare și să treacă la un stadiu nou, superior — cel de țară socialistă mediu dezvoltată“.**

O deosebită atenție a acordat tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Raportul prezentat, îndeplinirii planului pe primii doi ani ai cincinalului, măsurilor ce se impun pentru realizarea în bune condiții a obiectivelor strategice ale dezvoltării economico-sociale a țării pe întregul cincinal 1986—1990: dezvoltarea intensivă a industriei, înfăptuirea programelor de organizare și modernizare a producției, realizarea obiectivelor noii revoluții agrare, realizarea integrală a planului de investiții, a programelor de sistematizare și modernizare a tuturor localităților, sporirea aportului științei, învățămîntului și culturii în înfăptuirea programelor de dezvoltare economică și socială a țării, dezvoltarea relațiilor economice internaționale, participarea activă a României la schimbul de valori, la diviziunea mondială a muncii.

Conturînd orientările de perspectivă în vederea perfecționării întregii activități de desfășurare a construcției socialiste în patria noastră, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat justețea politicii de alocare a unei părți însemnate din venitul național pentru dezvoltare și acumulare, necesitatea perfecționării și întăririi continue a proprietății socialiste de stat și cooperatiste, a dezvoltării democrației muncitorești-revoluționare, a înfăptuirii consecvente a principiului construirii socialismului cu poporul și pentru popor.

Relevînd politica partidului nostru de asigurare a deplinei egalități în drepturi între toți cetățenii României, de întărire a frăției, solidarității și colaborării în munca și lupta pentru dezvoltarea patriei socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că viitorul întregului nostru popor este strîns legat de munca unită a tuturor fiilor țării, de unitatea și conlucrarea strînsă dintre ei.

În amplul proces de edificare a noii noastre orînduiri, a subli-

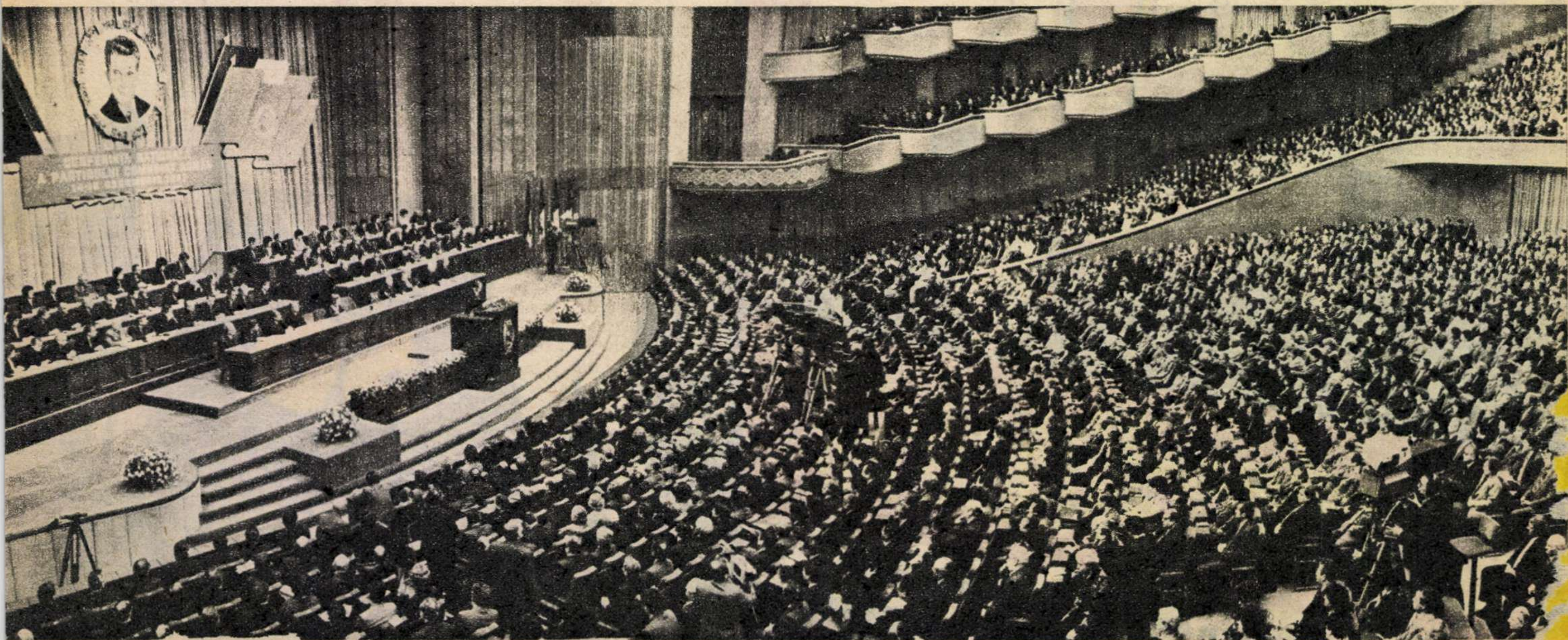

Eveniment de cea mai mare însemnătate în viaţa partidului, a ţării, a întregului popor

CONFERINŢA NAŢIONALĂ A PARTIDULUI

> *„Educaţia patriotică constituie o parte inseparabilă a dezvoltării construcţiei socialiste, a formării omului nou. Să sădim în conştiinţa oamenilor muncii, a tineretului patriei noastre sentimentul mîndriei de a fi cetăţeni ai României socialiste, de a fi participanţi activi la realizarea celei mai drepte societăţi din lume, de a fi permanent la datorie, de a servi, în orice împrejurări, poporul, patria, independenţa şi suveranitatea României!“*
>
> *NICOLAE CEAUŞESCU*

niat secretarul general al partidului, un rol deosebit îl are activitatea ideologică, politico-educativă, de dezvoltare a conştiinţei socialiste şi întărire a spiritului revoluţionar, de formare a omului nou, înaintat — constructor conştient şi devotat al socialismului şi comunismului în patria noastră. La baza întregii activităţi ideologice şi politico-educative trebuie să stea Programul partidului şi Programul ideologic, care reprezintă concepţia ştiinţifică, materialist-dialectică a Partidului Comunist Român, precum şi hotărîrile Congreselor, conferinţelor şi plenarelor Comitetului Central al partidului, alte documente ale partidului nostru, precum şi principiile revoluţionare ale socialismului ştiinţific.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu a acordat o atenţie deosebită, în Raportul prezentat, întăririi continue a rolului conducător al partidului — centru vital al întregii naţiuni —, subliniind că toate măreţele transformări revoluţionare, remarcabilele realizări în construcţia şi dezvoltarea socialistă a patriei noastre s-au obţinut sub conducerea gloriosului nostru partid comunist. Noile probleme care se pun în dezvoltarea socialistă a patriei, a subliniat secretarul general al partidului, necesită creşterea răspunderii organelor şi organizaţiilor de partid, a cadrelor, a tuturor comuniştilor în perfecţionarea muncii politice şi organizatorice, în întărirea spiritului de răspundere şi a disciplinei de partid, în buna organizare şi conducere a întregii activităţi.

Analizînd marile transformări revoluţionare petrecute în viaţa internaţională, prezentînd politica externă de pace şi colaborare a partidului şi statului nostru, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a evocat iniţiativele şi acţiunile României consacrate dezarmării nucleare şi convenţionale, politica Partidului Comunist Român de dezvoltare a relaţiilor cu toate partidele comuniste şi muncitoreşti, cu forţele progresiste şi democratice de pretutindeni în lupta pentru progres şi pace în lume, pentru dezvoltarea liberă şi independentă a fiecărei naţiuni, pentru soluţionarea problemelor complexe ale epocii contemporane.

Participanţii la Conferinţa Naţională a partidului au dat cea mai înaltă apreciere Raportului prezentat de tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi, în spiritul acestui program de acţiune, de muncă şi luptă al partidului, al întregului nostru popor, au examinat, cu exigenţă şi răspundere comunistă, modul cum organele şi organizaţiile de partid, comuniştii, toţi oamenii muncii au acţionat şi acţionează pentru îndeplinirea integrală a prevederilor de plan pe 1987 şi pregătirea temeinică a producţiei anului viitor, pentru creşterea intensivă, în ritm susţinut, a industriei, agriculturii, a tuturor ramurilor economiei naţionale, pe baza celor mai noi cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii, pentru înfăptuirea exemplară a obiectivelor actualului cincinal, a programelor de dezvoltare economico-socială a ţării.

Participanţii la Conferinţa Naţională a Partidului Comunist Român au exprimat înalta apreciere faţă de contribuţia hotărîtoare a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al partidului, preşedintele Republicii, la fundamentarea şi înfăptuirea politicii partidului şi statului nostru, la ridicarea României pe cele mai înalte culmi de progres şi civilizaţie.

A fost subliniat, totodată, aportul deosebit al tovarăşei academician doctor inginer Elena Ceauşescu, militant de seamă al partidului, savant de largă recunoaştere internaţională, la edificarea patriei noastre socialiste, la dezvoltarea ştiinţei, învăţămîntului şi culturii româneşti.

Într-o vibrantă atmosferă patriotică, revoluţionară, Conferinţa Naţională a partidului a adoptat hotărîri de cea mai mare importanţă privind obiectivele şi liniile directoare ale activităţii viitoare a partidului şi poporului nostru în noua etapă de făurire a socialismului în ţara noastră, pentru îndeplinirea cu succes a planurilor şi programelor de dezvoltare economico-socială a patriei, de ridicare continuă a nivelului de trai şi a gradului de civilizaţie al întregii naţiuni, pentru transpunerea neabătută în viaţă a Programului de edificare a societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintare a României spre comunism.

Puternic mobilizaţi de măreţele perspective deschise patriei noastre socialiste de Conferinţa Naţională a partidului, de înflăcăratele chemări ale tovarăşului Nicolae Ceauşescu rostite de la înalta tribună a forumului comuniştilor, oamenii muncii din întreaga ţară, întregul nostru popor îşi exprimă adeziunea deplină la politica internă şi externă a partidului, nestrămutata hotărîre de a acţiona, cu abnegaţie, în spirit revoluţionar, pentru înfăptuirea fermă a importantelor teze şi orientări, a măreţelor sarcini cuprinse în Raportul secretarului general al partidului, pentru îndeplinirea, în condiţii de înaltă calitate şi eficienţă, a planului pe 1987 şi pe anul viitor, a prevederilor cincinalului, pentru realizarea exemplară a obiectivelor de dezvoltare economico-socială a ţării în etapa actuală şi în perspectivă, pentru transpunerea în viaţă a hotărîrilor Congresului al XIII-lea al P.C.R.

NE ANGAJĂM SĂ RĂSPUNDEM PRIN FAPTE HOTĂRÎ

„TOT ÎNAINTE!“

emblemă a cutezanței pioneriești

Mulțumim din inimă partidului pentru minunatele condiții de muncă și învățătură create în epoca de aur a țării! Prin faptele noastre, prin străduința continuă, prin spirit de responsabilitate și inițiative frumoase, dorim să urmăm exemplul părinților noștri, comuniștii, să fim la vîrsta noastră, a avîntului tineresc revoluționar, la înălțimea timpului eroic pe care-l trăim!

Cu astfel de gînduri au întîmpinat Conferința Națională a partidului toți copiii țării. Prin rezultatele obținute în muncă și învățătură, ei răspund grijii părintești cu care sînt înconjurați. În băncile de școală, în ateliere și laboratoare, în acțiuni politico-educative, în tradiționalele acțiuni de educație patriotică „Tot înainte!“ și „Patrie română, țară de eroi“ ale organizației lor revoluționare se străduiesc să fie la înălțimea încrederii cu care sînt înconjurați.

Cu toții, pionierii își mobilizează energiile pentru a-și îndeplini cu rezultate cît mai bune principala lor îndatorire patriotică — învățătura. Printre cei care dețin un bilanț rodnic în eforturile lor la învățătură se numără și pionierii hunedoreni. Unitățile pionierești de la Cîmpu lui Neag, Școala nr. 2, Lupeni, școlile nr. 1 și 7, Petroșani, școlile nr. 1, 4, 5 și Liceul pedagogic din Deva, Școala nr. 5, Hunedoara, Școala nr. 4, Vulcan, Școala nr. 2, Orăștie, Școala nr. 2, Hațeg, Școala nr. 1, Brad, dețin locuri fruntașe pe județ. Acțiunea autodepășirii „Banca de onoare“, „Panoul onoarei, hărniciei și sîrguinței pionierești“ au constituit, în multe unități, mijloace stimulatoare, de mobilizare a tuturor forțelor pentru obținerea de rezultate bune și foarte bune la învățătură.

Educați în cultul dragostei pentru muncă, milioanele de pionieri ai țării contribuie la sporirea frumuseții și bogăției școlilor, a localităților natale. Îi întîlnim pretutindeni, la înfrumusețarea claselor, la amenajarea bazelor sportive și a locurilor de joacă, plantînd pomi fructiferi... O remarcabilă ștafetă a generațiilor înscriu în acest an pionierii Școlii nr. 20, Bacău, care au construit „Cea mai bună bază sportivă și P.T.A.P.“ din țară. Deviza „Fiecare pionier, o faptă de muncă pentru înflorirea patriei“ îi însuflețește pe copii pretutindeni. Pionierii din județul Botoșani se dovedesc și în acest an fruntași în îndeplinirea angajamentului de muncă patriotică asumat. Pînă la această oră, ei și-au depășit acest angajament cu 15,58 la sută. Printre cei mai harnici se află pionierii de la Școala nr. 11, Botoșani, Școala Prăjeni, Școala nr. 2, Vîrful Cîmpului, școlile Vlăsinești, Pomîrla, Mihălășeni, Hlipiceni etc.

Însemnele acestui timp eroic, prezentul în care își trăiesc copilăria, viitorul spre care privesc cu responsabilitate inspiră în fiecare unitate bogate activități politico-educative. Membrii cluburilor și cercurilor de dezbateri politico-ideologice din Țăndărei și de la școlile nr. 2 și 6 din Slobozia, școlile nr. 7 și 8, Fetești, Școala nr. 2, Urziceni, școlile Sudiți, Amara și Făcăeni, județul Ialomița, sînt realizatorii unor laborioase dezbateri dedicate cunoașterii politicii partidului. Rezultate și inițiative valoroase în același domeniu au obținut și pionierii prahoveni, îndeosebi cei de la școlile nr. 3, 6, 21, 28, 29, 31, Ploiești, de la Școala nr. 1, Urlați, Școala nr. 3, Băicoi, Școala nr. 8, Cîmpina, școlile din localitățile Măneciu, Plopeni, Păulești, Brazi și Breaza Centru, care au participat la instructive vizite în întreprinderi industriale, expuneri-dezbateri și concursuri gen „Cine știe răspunde“.

Mobilizați în marea acțiune concurs „Patrie română, țară de eroi“, adevărată școală a iubirii de patrie, copiii înscriu bogate activități dedicate cunoașterii istoriei locale, descoperirii unor mărturii care vorbesc de gloriosul trecut de luptă al poporului nostru. Munca și cercetarea depuse de ei au rodit bogat în numeroase colțuri muzeistice amenajate în școli, în valoroase descoperiri care atestă continuitatea neîntreruptă a neamului nostru pe pămîntul strămoșesc al țării. Pionierii bucureșteni sînt mîndri că echipajul de pasionați istorici ai Școlii nr. 180 a cucerit marele trofeu transmisibil „Patrie română, țară de eroi“. Între cei care au cunoscut bucuria succesului în această mare acțiune de educație patriotică, se numără și echipajul Școlii nr. 4, Zalău, și al Școlii Măneciu-Ungureni, Prahova, care s-au situat pe primele locuri la marele concurs. Tinerii istorici și arheologi din Măneciu-Ungureni și-au amenajat un muzeu cu interesante exponate din istoria locală veche, medievală și din epoca modernă.

Banca de ONOARE

Din belșugul faptelor pionierești am prezentat doar cîteva, care demonstrează că purtătorii cravatei roșii cu tricolor acționează întotdeauna astfel încît prin faptele lor frumoase să-și exprime dragostea fierbinte față de patrie și partid, hotărîrea lor de a se pregăti cît mai bine pentru muncă, pentru viață, pentru viitor.

MARGARETA MICU

RILOR CONFERINȚEI NAȚIONALE A PARTIDULUI

Ca demni urmași ai unui
neam destoinic,
Noi, pionierii României,
ne-angajăm,
Iubit conducător, să facem
totul
Ca patria mai sus s-o
înălțăm.

VIOREL MITROI
clasa a VII-a, București

LEGĂMÎNT CU VIITORUL

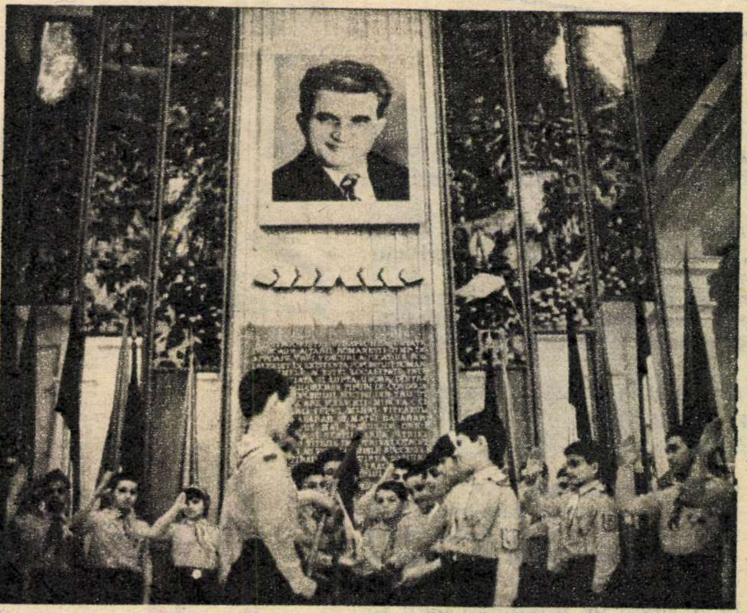

Conferința Națională a partidului deschide noi și luminoase perspective dezvoltării și înfloririi patriei, ascensiunii sale pe cît mai înalte culmi de civilizație și progres.

Alăturîndu-se părinților și fraților mai mari, cele mai tinere generații ale țării, copiii, pionierii, urmînd îndemnurile tovarășului Nicolae Ceaușescu, își unesc, la rîndul lor, eforturile pentru a contribui prin faptele lor de muncă și hărnicie, de învățătură și creație, prin pregătirea temeinică pentru viitor, la împlinirea destinului luminos, comunist al scumpei noastre patrii.

ÎNVĂȚĂTURA LA COTE TOT MAI ÎNALTE

Ne bucurăm cu toții că în anul școlar trecut strădaniile noastre au fost încununate de locul fruntaș pe țară la învățătură. Procentul de promovabilitate de 99,83 la sută și scăderea numărului de elevi mediocri au constituit încă o premisă a noilor succese pe care, iată, vine să le confirme primul trimestru al acestui nou an școlar. Întrecerea noastră pe plan județean, desfășurată sub genericul „Anul unei noi calități la învățătură și în întreaga activitate pionierească", anunță, la această oră a bilanțului, numeroși campioni. Printre ei se află pionierii de la școlile nr. 7, 8, 9 și 10 din municipiul Slatina, de la școlile Scornicești, Verguleasa, Vulpeni, Leotești, Iancu Jianu, Fălcoiu, Morunglav, Stoicănești, Vitomirești, școlile nr. 2, 5 și 7 din Caracal și de la Liceul industrial nr. 2 din Balș. De altfel, asemeni lor, în toate școlile județului s-a înregistrat un salt remarcabil față de anul trecut.

MĂDĂLINA NEDELEA,
Școala nr. 7, Slatina

A CREA, A INVENTA, A CUCERI NECONTENIT NOUL

În cadrul puternicului avînt creator declanșat de revoluția tehnico-științifică ale cărei obiective prioritare au fost accentuate din nou de către tovarășul Nicolae Ceaușescu la tribuna Conferinței Naționale a partidului și beneficiind de îndrumarea de înaltă competență a tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, oamenii de știință, specialiștii din diferite domenii, toți oamenii muncii își intensifică eforturile pentru modernizarea tuturor ramurilor economiei noastre naționale.

În această mare desfășurare de forțe creative ne înscriem și noi, pionierii Reșiței. An de an cele mai ingenioase idei ivite în „laboratoarele" minții noastre trec de pe planșeta de proiect pe masa de lucru.

Ne-am bucurat că dispozitivul pentru detectarea poluării la autovehicule a fost apreciat la ediția din acest an a concursului „Start spre viitor". Pentru noua ediție ne-am propus să rezolvăm o problemă care ne frămînta de mai multă vreme: circulația cu pilot automat. E vorba de o machetă funcțională la realizarea căreia vor contribui membrii a trei cercuri de la C.P.Ș.P., Reșița: jocuri electronice, mecanică auto-carting și design. Colegii de la cercul de mecanică auto au însă în lucru și construcția unui dispozitiv de ridicat mecanic, precum și macheta funcțională a unei centrale eoliene. Sînt doar cîteva dintre proiectele noastre, ale pionierilor reșițeni, prin care dorim să realizăm ceva nou, util, eficient.

SILVIU ROȘOGA
C.P.Ș.P., Reșița

VOM FI AGRICULTORI HARNICI ȘI PRICEPUȚI

Am ascultat cu emoție cuvîntarea rostită de către secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la tribuna înaltului forum al comuniștilor, cuvîntare în care au fost subliniate, și cu acest prilej, prioritățile agriculturii noastre, ale unei agriculturi intensive, moderne. Ne bucurăm, sîntem chiar mîndri că și noi, copiii unui sat dîmbovițean, ne dovedim încă de pe-acum destoinici agricultori și zootehniști. Învățînd de la părinții noștri, să iubim și să cultivăm cu pricepere pămîntul, ne-am gîndit să ne continuăm experiența de acasă și în propria noastră școală. Am amenajat mai întîi loturile experimentale legumicole și am plantat livada de meri, dar am păstrat o parte din suprafață pentru însămînțarea furajelor, fiindcă în zorul lucrului ne-a venit și ideea înființării unei microferme zootehnice. Prin forțe proprii am construit adăpostul pentru animale și anexa pentru crescătoria de iepuri. Reușim să obținem producții bogate și de calitate, să facem agricultură și zootehnie experimental-științifică, cu bune rezultate. În felul acesta ne pregătim să devenim agricultorii, zootehniștii și specialiștii de care are nevoie agricultura modernă a țării noastre.

ZENAIDA LUPOIU
Școala Runcu, județul Dîmbovița

CU GÎNDUL LA MESERIILE NOASTRE DE MÎINE

Și de la tribuna Conferinței Naționale a partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat necesitatea însușirii celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, a împletirii învățămîntului cu cercetarea și producția.

Noi, cei ce învățăm în băncile de elevi ale Școlii nr. 6 din Sibiu, ne străduim să îndeplinim cu rezultate cît mai bune această cerință a progresului. Cele 43 de cercuri tehnico-aplicative și științifice ne oferă, iată, cadrul generos în care ne putem descoperi și fructifica aptitudinile, putem aplica în practică cunoștințele teoretice. Cel mai asaltat este cercul de informatică. Limbajul lui a devenit familiar chiar și micilor școlari din clasele II–IV! Cu ambiție și cutezanță, cu toții vrem să cucerim marea „galaxie a cunoașterii".

LUMINIȚA COSMA
Școala nr. 6, Sibiu

Pagină realizată de ILEANA PIȚA

CTITORII ALE EPOCII NICOLAE CEAUŞESCU

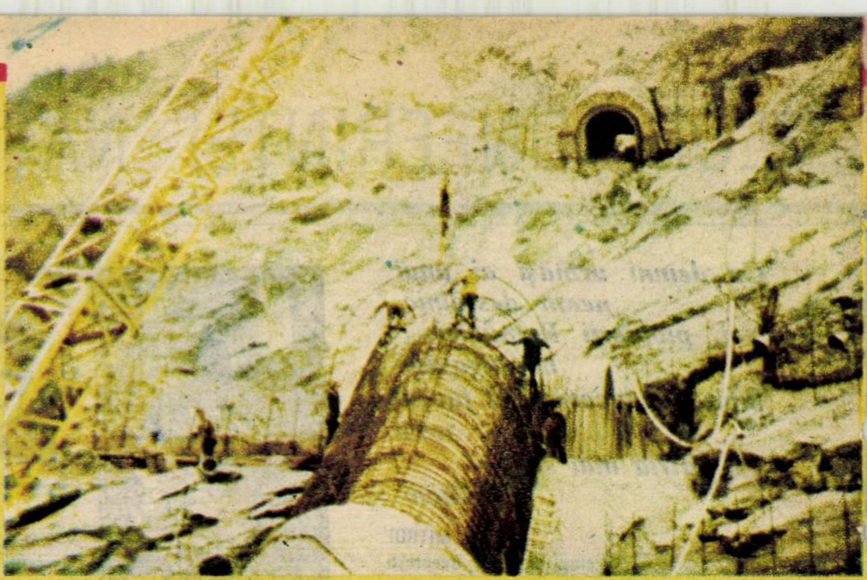

LA POIANA MĂRULUI SE ÎNALŢĂ O NOUĂ HIDROCENTRALĂ

În Munţii Poiana Ruscă, pe valea rîului Bistra, judeţul Caraş-Severin, se construieşte o puternică hidrocentrală, o nouă ctitorie a Epocii Nicolae Ceauşescu.

Comuniştii, tinerii utecişti care muncesc aici, pe şantierul de la Poiana Mărului, dovedesc bărbăţie, devotament, spirit de sacrificiu în lupta lor pentru a supune natura.

Cu exemplul de fiecare zi al părinţilor, copiii cresc în cultul muncii, al dragostei fierbinţi faţă de ţară, pregătindu-se cu însufleţire, pentru ca, peste ani, să preia ştafeta muncii, ştafeta cutezanţei comuniste.

Aici, oamenii trăiesc şi muncesc cu bucuria şi satisfacţia lucrurilor trainice pe care le înfăptuiesc pentru viitor.

Dacă priveşti şantierul de sus, de pe unul dintre drumurile săpate în stîncă, oamenii şi maşinile, oricît de mari şi grele, par nişte jucării.

— Acolo, în vale, este rîul Bistra, ţi se spune, arătîndu-ţi-se prăpastia.

„Acolo", unde te-ai aştepta să vezi şerpuind apa, nu se zăreşte decît o băltoacă, undeva.

— I-au secat apele? întrebi, firesc.

— Nicidecum! Le-am trecut dincolo de munte, ţi se răspunde, la fel de firesc.

— „Cum?!" uimirea ţi se citeşte pe faţă.

— Am săpat prin munte o galerie subterană şi le-am obligat să se dea frumuşel mai deoparte, pînă ne terminăm treburile aici. Pe urmă o să le aducem înapoi, în „culcuşul" zidit de noi şi le vom pune şi la lucru.

Parcă nu-ţi vine să crezi că un rîu de munte cu ape învolburate, care deseori a încercat, şi uneori a reuşit, să inunde în calea lui satele întîlnite, este domolit, îmblînzit.

— Cum de-aţi reuşit?

— Ei, mutăm noi şi munţii din loc...

ACOLO UNDE MAI ÎNTÎI SOSESC BĂRBAŢII

Primăvară ploioasă, friguroasă. Munţii cu pădurile care-i îmbracă, apa Bistrei — totul este rece, sălbatic, neprietenos. Pe drumul îngust înaintează cu greu o coloană de autocamioane. Cînd cel dintîi ajunge într-un luminiş, şoferul opreşte şi din cabină sare sprinten un bărbat voinic, îmbrăcat în pufoaică.

— Opriţi! le face el semn cu mîna şi celorlalţi. Coboară cu toţii veseli, vorbăreţi şi puţin... emoţionaţi. Privesc cu interes împrejur, cercetează din ochi locurile. Aici îşi vor înălţa locuinţele, şcoala, policlinica, cantina, poşta, magazinele. Aici îşi vor aduce în curînd familiile. Aici vor munci cîţiva ani buni ca să construiască viitorul baraj de la Poiana Mărului. Aici va trăi o familie mare de brigadieri care va număra peste 4 000 de membri.

...Început de vară. N-au trecut decît două luni de cînd primul tîrnăcop a răsunat în pămîntul dur. O aşezare, o adevărată localitate cu case şi grădini. În zare, cît vezi cu ochii, şi mai departe, s-au aşternut şosele largi, şerpuitoare, pe care zi şi noapte zoresc basculantele, excavatoarele, autocamioanele, autobuzele.

— Parcă nişte voinici din poveste ar fi făcut, peste noapte, minuni, îi spuneam tovarăşului inginer **Ion Ivaşcu,** şeful şantierului.

— Cam aşa şi este. Sîntem pe primul loc din ţară în ceea ce priveşte ritmul de execuţie şi volumul de lucru depuse pe un astfel de şantier. Am folosit tehnologii noi, experimentale, de mare productivitate. Mai ales la excavaţiile şi betonările subterane.

— Se lucrează şi în subteran?

— Bineînţeles. Avem brigăzi de mineri, de betonişti, de electricieni, de mecanici, de cele mai diverse meserii, care lucrează atît în subteran cît şi la suprafaţă.

— Totul în jur, aici, pe şantier, pare atît de stîncos...

— Într-adevăr, rocile sînt dure, greu de învins, dar nu imposibil. Am luptat mai întîi la „decopertarea" unor versanţi de munte, adică la înlăturarea vegetaţiei. Am început apoi să luăm de acolo materie primă pentru înălţarea barajului. Să ridici în calea apei năvalnice un zid puternic şi înalt de 130 m nu-i deloc simplu. Să sapi un „culcuş" excavînd peste 200 000 mc de deluvii de pe versanţi şi alţi 172 000 mc din albie; să „muşti" din stînca muntelui peste 150 000 mc; să-l străpungi

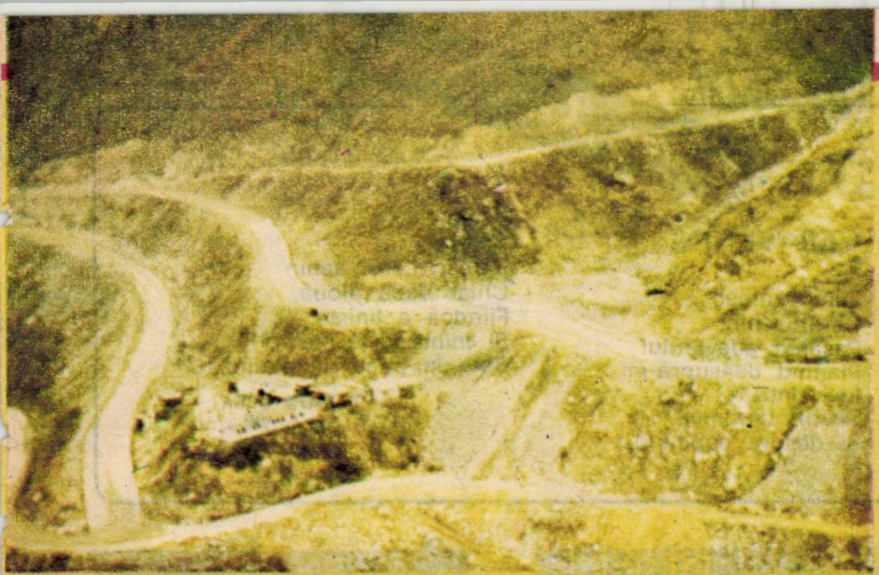

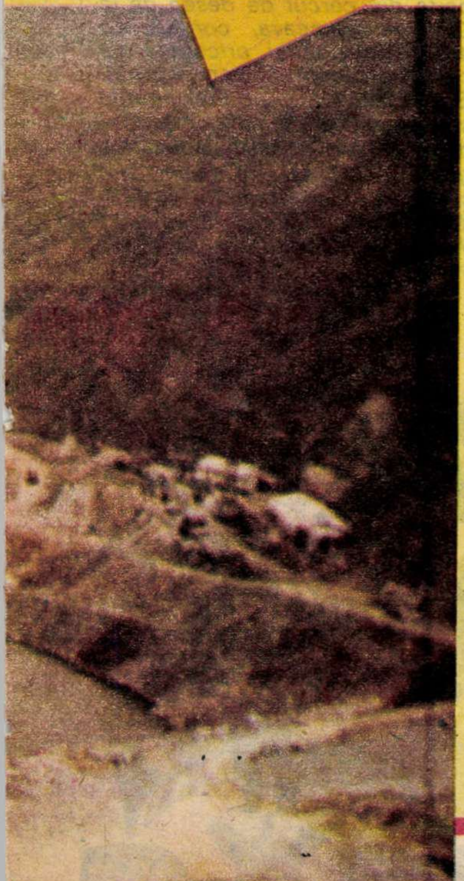

săpînd așa-numitele galerii de injecții în care apoi să fie necesar să torni 10 500 mc de beton armat, toate acestea și încă atîtea alte lucrări înseamnă un volum serios de muncă.

Inginerul își îndreaptă, cu vădită plăcere, privirea spre valea largă. Acum, pe drept cuvînt, cei ce muncesc aici simt că au supus natura, că o pot transforma. O modelează cu pricepere, cu dîrzenie, cu sacrificii. Așa cum au făcut-o și pe alte șantiere, de pe valea Sebeșului, a Lotrului, a Cernei. În urma lor, pretutindeni, au rămas adevărate cetăți de lumină. De fiecare dată au luat-o de la început. Ca și aici, unde vor lăsa un baraj impresionant, cu un mare lac de acumulare. Cu ajutorul lui va funcționa centrala hidroenergetică de 140 MW, care se instalează, tot în acest timp, în apropiere, la Ruieni — Poiana Ruscă. Barajul va fi al doilea din țară, după cel construit în Munții Retezat, prezentînd un nucleu de argilă, drept cel mai fin și eficient filtru. Așezat, straturi după straturi, cu nemaipomenita migală și pricepere, înfruntînd ploi și zăpezi gata să le risipească, nucleul de argilă constituie „inima barajului", cum i se mai spune.

O ZI LA POIANA MĂRULUI

Toamnă aurie. Încă nu s-a luminat bine de ziuă cînd autobuzele, gata pregătite să-i transporte pe cei din echipele de serviciu la punctele de lucru, s-au și aliniat, ca de obicei, pe strada principală ce împarte așezarea în două. Deși la ora stabilită sosesc în număr mare, de pretutindeni, femei și bărbați, în jur e liniște. Șoferii nu claxonează, oamenii vorbesc cu glas scăzut între ei, se salută cu gesturi prietenoase. Dar atît. Se urcă liniștiți în mașini, și cum de obicei nu se întîmplă ca cineva să întîrzie, acestea pleacă, rînd pe rînd, cu motorul ușor ambalat, spre șantier. Mica localitate rămîne din nou tihnită. Copiii dorm încă.

Ora 7. **Pe șantier** s-a terminat „raportul schimburilor". Cei care ies din schimbul de noapte au predat lucrările celor nou-veniți.

Sus, pe munte, fierarul betonist **Constantin Roșca** se grăbește să urce scările metalice pînă la gura uriașă a tunelului, unde trebuie să „țească" dantelăria de fier beton pentru a-i da tărie. Acolo, sus, se vede atît de mic încît poate fi recunoscut numai după îndemînarea cu care apucă, din brațele macaralei, firele groase de metal. E concentrat, atent, sigur pe sine. Se înțelege cu ceilalți tovarăși de muncă din cîteva vorbe sau numai din priviri.

...În subteran, maistrul mecanic **Costinel Donos** și colegii săi de brigadă lucrează la galeria săpată de-a lungul a 9 km — pe aducțiunea principală — care a străpuns muntele pentru a ajunge la uzina electrică în construcție.

...În carieră, Ioan Avădănii și încă mulți alți excavatoriști manevrează, din cabina mașinii, cupele uriașe, de 4,5 mc capacitate, mușcînd din peretele muntelui. O dată, încă o dată...

Acasă, la Poiana Mărului. Lumina zilei se strecoară prin ferestre, ceasuri nerăbdătoare încep să sune. Toată lumea... școlărească este în picioare. În familia Roșca sînt patru frați, la mecanicul Donos, doi, la Avădănii, trei. În alte și alte apartamente se trezesc voioși copii de cele mai diferite vîrste. Cei măricei știu să deretice prin casă, să pregătească micul dejun, să-i îmbrace pe cei mici pentru a-i duce la grădiniță. Cu toții se află într-o zarvă veselă și grabă plăcută. Îi știu pe părinți ocupați cu treburi atît de importante, de aceea nu vor să le dea nici un prilej de grijă. „Și nici n-o pot avea", ne spune tovarășa directoare a școlii, **Istina Ivașcu.** „Copiii sînt harnici, talentați, politicoși. Școala noastră — construită de părinții lor, de noi toți, numai într-o lună și jumătate — le oferă toate posibilitățile, asemenea oricărei școli din țară. Au clase frumoase, laboratoare, atelier, terenuri de sport, instrumente muzicale. Participă cu succes la Festivalul Național „Cîntarea României", la concursurile pe materii. Celor care merg la licee li s-au pus la dispoziție autobuze care-i duc zilnic la Oțelul Roșu".

Ora 17. **Pe șantier** au venit brigăzile de după-amiază. Un nou „raport al schimburilor". S-a construit mult în cele zece ore! Ritmul trebuie menținut. Aproape 9 000 mc excavați! Munți întregi de material stîncos sfărîmat și pregătit de lucru. În subteran, lucrări importante au fost încheiate. La filtrul de argilă, încă o înălțare importantă. „Pușcările", ale căror ecouri străbătuseră întreaga vale, creaseră un larg cîmp de lucru. Muncitorii, deși obosiți, se declarau mulțumiți de munca de peste zi. Mașinile îi așteptau răbdătoare să-i transporte înspre...

...Acasă. La Poiana Mărului, pînă la această oră, copiii au reușit să facă o mulțime de lucruri. Orele de școală, o oră de odihnă, alte cîteva pentru lecțiile de a doua zi, o mică inspecție prin casă pentru a fi toate la locul lor și, fuga, din nou la școală! Acolo se poate face sport, teatru, muzică. Cine vrea, poate merge la clubul muncitoresc. Este o plăcere să stai de vorbă cu utecişti ca Vasile Dabija sau Constantin Șerban.

Se lasă seara peste Poiana Mărului. Munții devin întunecați, misterioși. Încet, încet luminile se sting la toate ferestrele. Nu însă și pe șantier. Acolo, la lumina reflectoarelor, oricît de rece ar fi vîntul și oricît de puternic s-ar isca ploaia sau ninsoarea, munca nu încetează. Nu încetează nici ziua, nici noaptea, pînă cînd apele Bistrei, revenite în făgașul lor, vor da, așa cum au hotărît oamenii, energie!

ELENA MĂNESCU

Florile patriei

Cele mai frumoase flori ale țării, copiii, trăiesc și cresc, învață și muncesc bucurîndu-se de minunatele condiții create de partid. Mulți dintre ei își cultivă aptitudinile și talentele artistice în cercuri, cenacluri literar-artistice și muzicale. Literatura, arta plastică, teatrul, muzica, dansul sînt tot atîtea modalități prin care purtătorii cravatei roșii cu tricolor se afirmă, valorificîndu-și creația în generosul Festival Național „Cîntarea României". Arta copiilor este o expresie vie a vieții fericite pe care ei o trăiesc în minunata Epocă de Aur a acestor ani de edificare a celor mai grandioase ctitorii revoluționare din istoria poporului român.

Debut „Cutezătorii"

CER SENIN

Zilnic zăresc
Cerul senin.
Pasărea adevărului
Planînd deasupră-mi
Îmi cîntă
Despre țara mea
Și despre copilărie.

Zilnic
Zăresc cerul senin
Chiar dacă plouă,
Fiindcă e liniște
Și inima țării mele
Bate în pace, iluminînd.

CARMEN BUGA
clasa a VIII-a,
Slobozia

VLĂDUȚ și vioara sa fermecată

La Liceul de muzică „George Enescu" din Capitală a mai răsărit o stea; este vorba de copilul **Vlad Bourceanu,** în vîrstă de 7 ani, care uimește auditoriul încă de la patru ani și jumătate, printr-un talent ieșit din comun, în domeniul muzicii interpretative. Vlad este un copil cu o înzestrare artistică foarte bogată. Iată cîteva date inițiale, certe: auz foarte fin-melodic și armonios; o deosebită plăcere de a cînta, de a crea mici structuri muzicale; o nesfîrșită plăcere și voință de a-și perfecționa mijloacele de exprimare artistică. Într-o fracțiune de secundă, vioara sau pianul se animă sub mîinile sale, întregul univers devine muzică, viață. Rînd pe rînd, juriile din marile competiții artistice i-au acordat înalte locuri, premiile întîi la concursurile de vioară și pian revenindu-i de mai multe ori în faza republicană a Festivalului Național „Cîntarea României".

Dar cum învață Vlad? La doi ani și trei luni a început studiul teoriei muzicale cu profesoara **Maria Donose,** iar la vîrsta de trei ani trecea la învățarea viorii și a pianului. După un an și jumătate cînta în sălile arhipline ale Muzeului de artă al R.S.R., la Liceul de muzică. Acest copil cîntă, citește, iscodește, întreabă, se joacă, meditează, ia aminte la glasuri, la sunetele din natură, ascultă uneori cum cîntă și lumina, învață, inventează și iar învață. Pentru el muzica e un destin uriaș. E greu să cînți la vioară? Nu, răspunde Vlad, muncind, învățînd și cîntînd.

Îi dorim mari succese în continuare!

ION CRÎNGULEANU

LA SUCEAVA ÎNTR-O GRĂDINĂ

Pentru a înțelege un desen de copil, trebuie mai întîi de toate să ne întoarcem cu toată concentrarea gîndirii și simțirii în propria noastră copilărie, de unde să rememorăm cu ardoare toate dorințele și aspirațiile trăite atunci, tot ce-am iubit și am visat: să avem un fluier, o carte ilustrată, o bicicletă, cum am fi vrut să construim o casă și pînă la urmă am făcut un gărduleț și o portiță, cum ne iubeam grădinița cu flori și livada cu cireși și fragi. Copilului nu trebuie decît să-i dai culori, pensule și hîrtie, pentru că toate gîndurile înșirate pînă aici el le trăiește aievea și cu ele, punînd din toate cîte puțin, parcă vrînd să ne vrăjească și pe noi, ne oferă un desen ca acesta.

Cu numele autoarei acestui desen ne-am întîlnit în numeroase expoziții pionierești. O cheamă Angelica Ifrim și face parte din cercul de desen de la C.P.Ș.P., Suceava, condus cu multă pasiune și pricepere de către profesorul Dan Cornel. Există, așadar, și pe meleagurile sucevene, ca de altfel pretutindeni în țara noastră, adevărate grădini și livezi de basm, din care răsar mereu, alături de roadele pămîntului, și asemenea flori ale bucuriilor și simțirilor noastre.

IOAN DONCA

▼

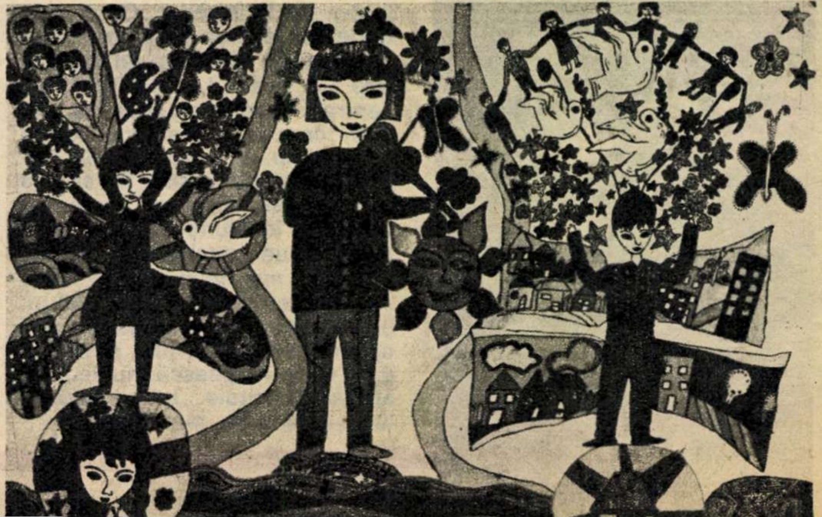

OMAGIU

Versurile de VASILE FILIP

Muzica de MARTIN MOLDOVAN

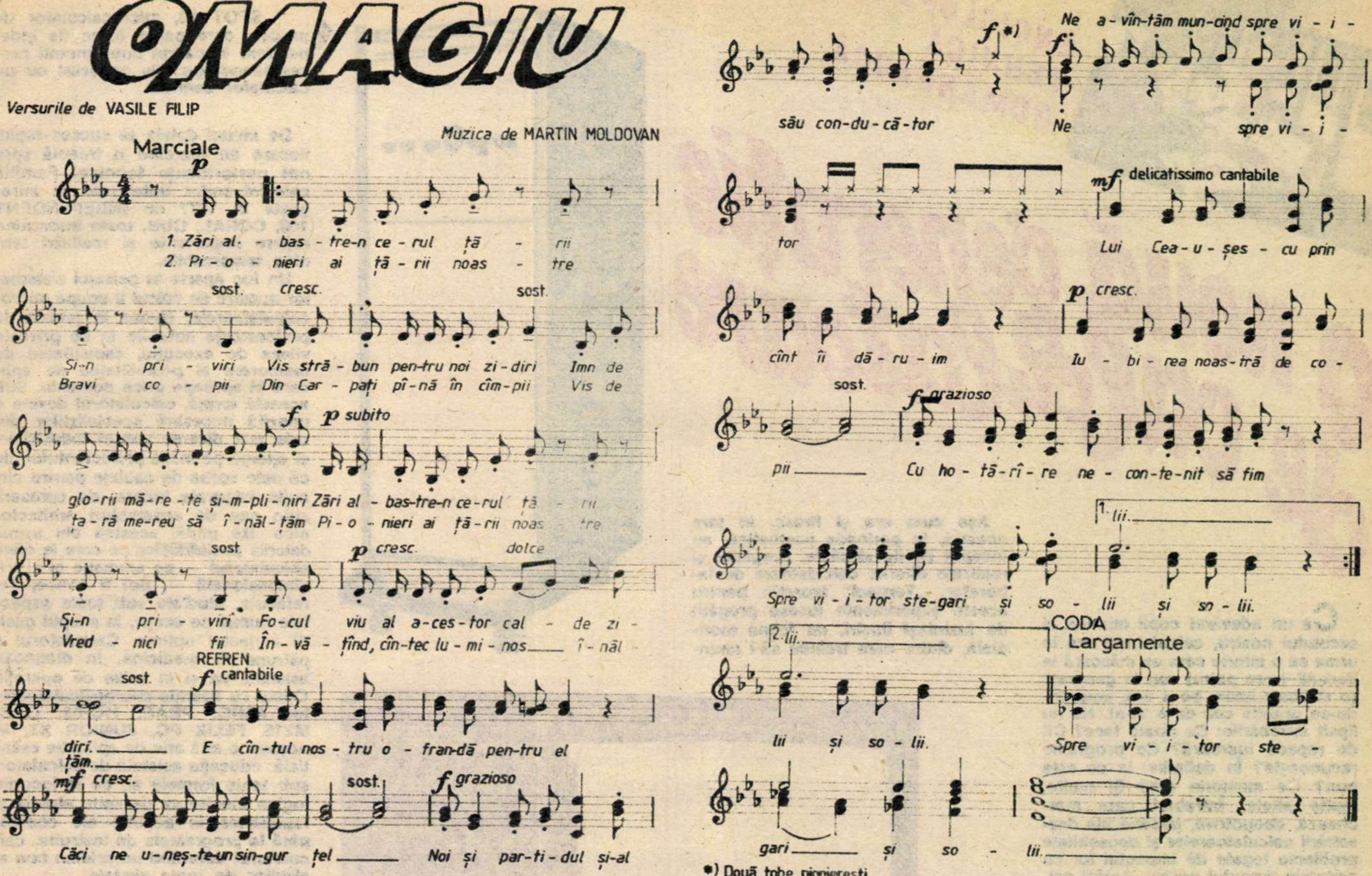
Marciale
p
1. Zări al - bas - tre-n ce - rul ță - rii
2. Pi - o - nieri ai ță - rii noas - tre
sost. cresc. sost.
Și-n pri - viri Vis stră - bun pen-tru noi zi - diri Imn de
Bravi co - pii Din Car - pați pî - nă în cîm - pii Vis de
f p subito
glo - rii mă - re - țe și-m-pli - niri Zări al - bas-tre-n ce-rul ță - rii
ța - ră me-reu să î - năl - țăm Pi - o - nieri ai ță - rii noas - tre
sost. p cresc. dolce
Și-n pri - viri Fo-cul viu al a - ces - tor cal - de zi -
Vred - nici fii În - vă - țînd, cîn-tec lu - mi - nos î - năl -
REFREN
sost. f cantabile
diri.
țăm.
E cîn-tul nos - tru o - fran-dă pen-tru el
mf cresc. sost. f grazioso
Căci ne u - neș - te-un sin-gur țel
Noi și par - ti - dul și-al
f *) f
Ne a - vîn - tăm mun - cind spre vi - i -
său con - du - că - tor
Ne spre vi - i -
tor
mf delicatissimo cantabile
Lui Cea - u - șes - cu prin
p cresc.
cînt îi dă - ru - im
Iu - bi - rea noas - tră de co -
sost. f grazioso
pii
Cu ho - tă - rî - re ne - con - te - nit să fim
1. lii.
Spre vi - i - tor ste - gari și so - lii și so - lii.
2. lii.
CODA
Largamente
lii și so - lii.
Spre vi - i - tor ste -
gari și so - lii.

*) Două tobe pionierești

Ați întrebat? Vă răspundem

Un muzeu neobișnuit

• Ce cuprinde Muzeul chihlimbarului de la Colți? întreabă pionierul FLORIN DOBROTĂ, Școala nr. 2, COCHIRLEANCA, județul BUZĂU.

În comuna buzoiană Colți, într-un lăcaș construit în stilul arhitectonic caracteristic zonei, se găsește un Muzeu al chihlimbarului, singurul de acest fel din țară. Există aici 160 de nuanțe coloristice ale pietrei semiprețioase numită rumanit. Numele de rumanit a fost dat datorită faptului că acest gen de chihlimbar se găsește doar pe teritoriul patriei noastre și, respectiv, în zona Colți. Nuanțele sînt de la galben transparent pînă la negru-verde, negru opac. Rețin în mod deosebit atenția o bucată de chihlimbar — rumanit în greutate de 1,785 kg (a doua ca mărime în Europa), o piatră de cercel în care se află conservată o insectă, precum și o lamă de chihlimbar așezată între o bucată de marnă și una de calcar. Atenția vizitatorului este atrasă și de obiectele de chihlimbar secționat cu urme păstrate de la scoarța copacului de unde a provenit rășina respectivă.

Muzeul nu constituie doar o atracție de ordin turistic, ci și una de ordin științific. Vă invităm să-l vizitați în trecere prin județul Buzău.

Recorduri în legumicultură

• AUREL STĂNCESCU, din TECUCI, se interesează de cîteva noutăți din legumicultură.

Cercetarea românească în domeniul legumiculturii a dus la realizarea de numeroase noi soiuri și hibrizi de legume, rezistente la boli, cu fructe de calitate superioară și care, chiar în condiții de mediu nefavorabile, dau producții bogate. Astfel, cercetătorii de la Vidra au creat hibridul timpuriu de tomate „IH-50", cu fructe ce cîntăresc peste 120 grame, soiul de vară, de culoare portocalie, destinat atît consumului direct cît și industrializării. Alte două soiuri „Vidra-533" și „Romeo-554" au o producție crescută și o rezistență deosebită la boli. Stațiunea de cercetări Buzău a creat soiul „Diana", de culoare roșie, ce poate atinge peste 140 grame bucata. Ardeii grași, de culoare aurie, de mare productivitate, ca și ardeiul lung, cu gust dulce și aromat, foarte rezistenți la boli, au o greutate de 50 grame fiecare. Sînt, de asemenea, creație a Institutului de cercetări Vidra. Totodată la Institutul de chimie din Cluj-Napoca s-au obținut biostimulatori care au dat rezultate deosebit de bune la roșii, viță de vie și sfeclă de zahăr. Pentru depozitările de lungă durată, în special a cartofului și cepei, institutul a mai creat un biostimulator ce împiedică încolțirea.

Pe scurt

• Felicia Măgureanu, Pojorita, județul Suceava: Planeta cea mai apropiată de Soare este Mercur, ea fiind și cea mai mică din sistemul nostru solar **• Claudiu Bolovăț, Caransebeș:** Prima centrală hidroelectrică din țara noastră a fost construită în anul 1896 pe Valea Sadului.

Monument al naturii

Am auzit că între numeroasele monumente create de natură pe teritoriul țării noastre se află și Detunatele. Ce sînt acestea și de unde provine denumirea lor, ne întreabă RAZVAN BĂRBĂCIORU din PIATRA NEAMȚ.

Detunatele din Munții Apuseni, cunoscute ca monumente ale naturii, renumite și peste hotare, reprezintă un loc încîntător datorită peisajului unic pe care îl oferă. Încă din secolul al XIX-lea, ele au fost admirate de numeroase personalități din țară și de peste hotare. Adesea Avram Iancu urca la Detunatele, împreună cu alți fruntași ai Revoluției de la 1848. Locul a fost vizitat, de asemenea, de Timotei Cipariu, Gheorghe Barițiu, Ion Rațiu, Octavian Goga, Rusu Abrudeanu.

Detunata Goală reprezintă o spectaculoasă anatomie magmatică. Versantul sudic se prezintă sub forma unui abrupt de 75 m, ușor concav, în care se observă formații de coloane de bazalt cu olivină și magnetit de dimesiuni impresionante dispuse vertical, semănînd cu o uriașă orgă de piatră. Datorită înclinării pereților, blocuri uriașe, lungi de aproape 10 m, se prăbușesc cu zgomot, producînd detunături, fenomen care a dat și denumirea locului. Masivul Detunatelor, apărut la începutul cuaternarului, încheie întregul ciclu eruptiv al Munților Metaliferi.

ENCICLOPEDIE
TEHNICĂ
ROMÂNEASCĂ

O nouă generație de calculatoare

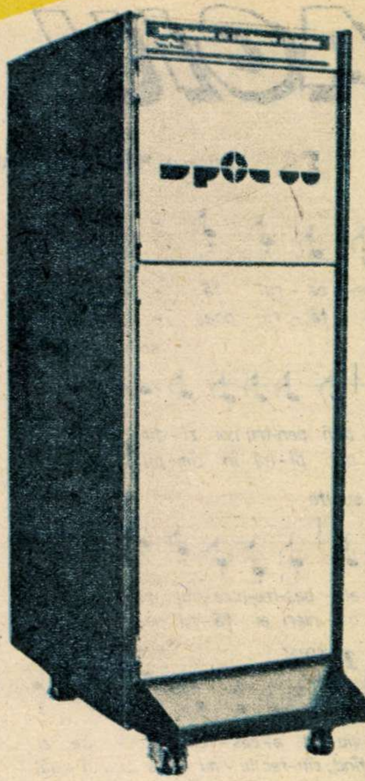

SPOT 83, microcalculator de proces, care poate lucra fie independent in cadrul unui anumit proces tehnologic, fie conectat cu un calculator central.

HC-85 prezintă toate caracteristicile celui mai popular microcalculator produs de către ICE-FELIX. Numai in cîteva ore beneficiarul poate invăța cum să utilizeze grafica monocromă sau color, cum să creeze efecte speciale, cum să-l folosească in cele mai diverse aplicații.

Ca un adevărat copil minune al secolului nostru, calculatorul are in urma sa o istorie care se măsoară in decenii (vreo patru) sau in generații (o străbate acum pe a V-a, anunțindu-se grăbită cea de-a VI-a). Nu au lipsit intrebările: Ce poate face? Cît de repede lucrează? Ce programe recunoaște? În definitiv, la ce este bun? Ce memorie are? Şi multe, multe altele. Întrebări care marchează, deopotrivă, jaloane ale dezvoltării calculatoarelor și deosebitele probleme legate de impactul lor cu cerințele timpului nostru. Astăzi calculatorul a intrat in viața noastră direct sau indirect, l-am adoptat ca pe un coleg nelipsit, eficace și corect. Ne-am obișnuit cu performanțele lui, cu mijlocirea lui in orice proces tehnologic, activitate de proiectare, educație sau, mai nou, in muzică, artă și cinema. Nu uităm nici un moment că dincolo de calculator se află omul, cu mintea sa iscoditoare și creativă. Calculatorul poate face multe, aproape orice, cu o singură condiție: să fie corect programat pentru o aplicație dată. Să pătrunzi dincolo de ecranul calculatorului, să-i cunoști structura internă (in care de obicei bate „inima" microprocesoarelor), posibilitățile și capacitatea de lucru inseamnă să pășești pe poarta unui mirific univers, care deschide drumuri nevisate cunoașterii umane.

Ideea de calculator, cu adinci rădăcini in antichitate, incepe să se contureze către debutul epocii moderne, datorită a două personalități de excepție: B. Pascal (1642) și G. W. Leibniz (1672), prin calculatoarele lor capabile să execute cele patru operații aritmetice, iar cel din urmă chiar și extragerea rădăcinii pătrate. Cîteva decenii mai tirziu, este creată prima mașină de calcul automată. În 1946 ia naștere primul calculator electronic, ENIAC, impresionant din toate punctele de vedere: efectua 5 000 de operații pe secundă, avea 18 000 de tuburi electronice, milioane de rezistențe și cintărea 30 de tone! Tranzistoarele și apoi circuitele integrate pe scară largă și foarte largă au dus la apariția a patru noi generații de calculatoare cu performanțe din ce in ce mai uimitoare.

Așa cum era și firesc, in țara noastră, in perioada postbelică, au inceput să fie studiate, pregătite și realizate diferite calculatoare de laborator. „Terenul" teoretic pentru aceste experimente fusese pregătit de inaintași iluștri, cu faimă mondială, dintre care trebuie să-i amintim pe Simion Stoilov, Grigore C. Moisil, Miron Nicolescu, Tiberiu Popoviciu, Octav Onicescu, Gheorghe Mihoc. Calculatoarele CIFA 1, DACICC, MECIPT, CET reprezintă inceputul unei tradiții cu ale cărei rezultate ne mindrim.

În țara noastră, primul calculator de proces a fost instalat in 1964, la Hunedoara, pentru asistarea unui laminor de la Combinatul siderurgic. Anul 1968 marchează un moment foarte important pentru tehnica de calcul din țara noastră: inființarea Institutului de tehnică de calcul. Doi ani mai tirziu, se semnează actul de naștere al Fabricii de calculatoare electronice, care își inaugurează activitatea cu primul calculator electronic românesc universal, FELIX C-256, cap de serie pentru o adevărată echipă FELIX. La acea dată existau foarte puține țări care produceau calculatoare electronice.

De atunci datele se succes rapid, fiecare an marcind o treaptă spre noi performanțe tehnice. Familia calculatoarelor universale se intregește in 1977 cu INDEPENDENT 100, CORAL, CUB, toate insemnind repere importante și realizări tehnice remarcabile.

Un loc aparte in peisajul sistemelor noastre de calcul il ocupă microcalculatoarele, ajunse in prezent la performanțe notabile in ce privește viteza de execuție, capacitatea de memorare și posibilitatea de aplicare in aproape orice domeniu. Sub această formă, calculatorul devine o unealtă necesară specialiștilor din cele mai diverse ramuri industriale; el ajunge pe masa proiectantului, fie că este vorba de cablaje pentru circuite integrate liniare, de caroserii auto sau de ansambluri arhitectonice. De pildă, acestea din urmă, datorită posibilităților pe care le oferă calculatorul — de animație bi și tridimensională —, pot fi concepute, refăcute, studiate sub toate aspectele numai pe ecran, in scopul găsirii variantei optime. Calculatorul a pătruns in medicină, in diagnoza asistată, ca și in sălile de operații. Odată cu apariția microcalculatoarelor AMIC, PRAE, HC-85, CUB, M216, FELIX PC, JUNIOR XT, ia naștere o altă arie de aplicație esențială: educația asistată de calculator, sub toate formele ei, de la jocurile logice menite să dezvolte atenția și rapiditatea in acțiune ale copiilor pină la programele de instruire, calculatorul devenind un prieten bun al elevilor de toate virstele.

Unul dintre argumentele pentru ceea ce a insemnat un deceniu de evoluție este și viteza de lucru, care la M118 era de 250 000 de instrucțiuni pe secundă, pentru ca la M216 să atingă valoarea de 1 milion de instrucțiuni pe secundă.

Lumea calculatoarelor evoluează foarte rapid, ea pulsează in ritmul vieții contemporane, devenind treptat o parte integrantă a ei.

MIHAELA GORODCOV

Monitorul videoterminalului VDT-40 C; poate afișa 24 linii a cîte 80 de caractere fiecare, cu strălucire reglabilă; in varianta alb-negru are diagonala de 305 mm.

Pe firul apei

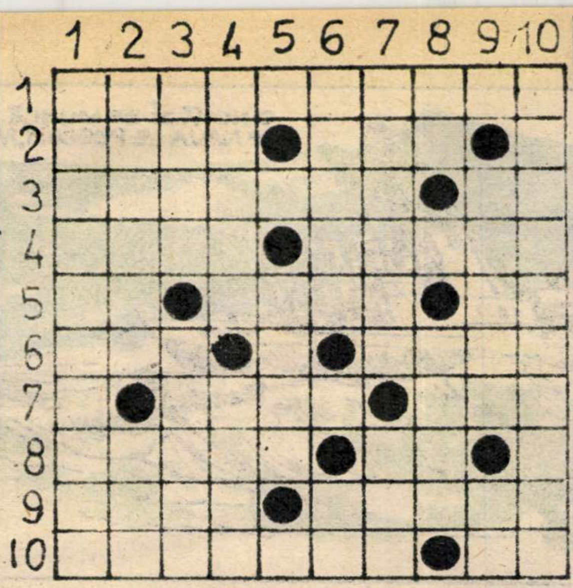

ORIZONTAL: 1) Îndepărtarea sărurilor din apa de mare pentru a o face potabilă. 2) Fiul lui Dedal, care, în zborul său, apropiindu-se prea mult de Soare, s-a prăbușit în mare. Amalgamați în vechea chimie. 3) Apă tare plutind pe apă (pl.). Primele din alfabet. 4) Castel de apă. Mare. 5) Miros. Municipiu în Cîmpia de Vest, pe dreapta Mureșului, reședința județului cu același nume. Lucica Radu. 6) Întindere naturală sau artificială de apă. Specie de grîu rezistentă. 7) Adîncimi oceanice (sing.). Numele a două rîuri din U.R.S.S. 8) Un ghețar devenit... apă. O rotație a Pămîntului în jurul Soarelui. 9) Ie de copil. A se arde cu apă fiartă. 10) A se transforma în vapori. Nota din mare.

VERTICAL: 1) Transformarea în vapori a apei și apoi condensarea ei. 2) Stăvilar. Oficiul internațional al viței de vie (abr.). 3) Sora în anagramă. A aduna apă în lacul de acumulare. 4) Fructul aninului, care crește pe malurile rîurilor de munte și prin pădurile umede de la șes. Insulă în largul coastei de sud-vest a R.P.D. Coreene. 5) Zborul agitat al unui număr mare de insecte sau de păsări. 6) Anotimpul precipitațiilor solide. În nori! 7) Nimfă a izvoarelor și a apelor curgătoare. Lichid indispensabil vieții. 8) Poftim în iaz! Fără valuri mari. 9) Cuprinde toate oceanele, mările, lacurile, fluviile și rîurile mai importante. Repede. 10) Plutește pe apă.

DICȚIONAR: AAA, ISA, SAOR, BIAP.

ARENA MATEMATICIENILOR

MĂNUȘILE

Aveam patru perechi de mănuși din piele, de diferite culori, pe care le țineam într-un sertar. Într-o seară trebuia să plec de acasă și, cum afară era cam frig, m-am decis să iau și o pereche de mănuși. Dar, tocmai cînd vroiam să trag sertarul cu mănuși, s-a ars becul lămpii din cameră. Fiind grăbit, n-am mai stat să-l înlocuiesc și, pe dibuite, am căutat o pereche de mănuși, sperînd să descopăr unele cu aceeași culoare, întrucît două perechi erau maro, iar celelalte două negre. Cum însă nu se vedea nimic, m-am gîndit cum ar trebui să procedez ca să nu scot mănuși de culori diferite. Conform raționamentului pe care l-am făcut, am luat un număr de mănuși. După ce am scos mănușile din sertar, ducîndu-mă cu ele într-o altă cameră, unde aveam lumină, am constatat că gîndisem bine, întrucît aveam printre ele două mănuși de aceeași culoare. Știți ce raționament am făcut?

Criptografie

(7, 4, 2, 5)

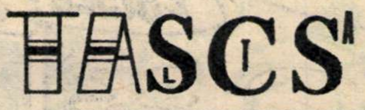

TRIVERB

(6, 3, 8)

IR A-B C=R

LOGOGRIF

Orizontal și vertical la fel: 1) Arbore. 2) Plantă medicinală. 3) Schimbă drumul. 4) Titlu. 5) Începutul începutului! 6) Ene!

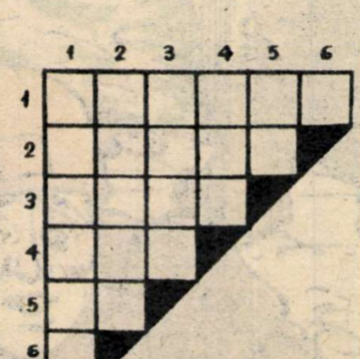

Criptogramă școlară

Pornind dintr-un anumit colț și urmînd o anumită cale, veți descoperi o reflecție despre învățătură aparținînd unui filozof grec c. 50–c. 138 e.n.), autor al unor cugetări de mare valoare etică.

E	R	R	A	R	U	A	T
T	P	E	L	U	A	T	A
O	R	I	U	●	A	U	V
E	E	D	N	T	Ç	R	N
P	I	C	T	E	E	A	I

NUMELE

1 2 1 3 4 5

1 = A E I ?
2 = N P R ?
3 = T S Z ?
4 = B C D ?
5 = F H U ?

Fiecăreia din cifrele ce apar în rîndul de sus îi corespunde o literă. O puteți afla căutînd în cele cinci grupuri de jos. Alegînd corect litera ce corespunde fiecăreia din cifrele scrise în rîndul de sus, veți afla numele celui mai mare compozitor român.

Soluțiile problemelor din concursul de șah „Călușul de fildeș"

1) 1. C: e4! C: f3 + 2. D: f3! D: f3 3. Cf6 ++ Rd8 4. Te8 mat.
2) 1. De2! D: al + 2. Rd2 D: h1 3. Cd6 ++ Rd7 4. De8 mat.
3) 1. C: e4! N: d2. 2. C: f6 ++ Rf8 3. Nd6 +! D: d6 4. Te8 mat.
4) 1. N: f5 + Rc7 2. T: d8 R: d8 3. 0-0-0 + și negrul cedează
5) 1. Th5! D: d7 2. Cg5 + Rh8 3. T: h6 mat.
6) 1. D: h6! g: h6 2. g: f7 + Rh7 3. f8C +! Rh8 4. Tg8 mat.
7) 1. T: f7! R: f7 2. C: e6 T: e6 3. D: e6 + și negrul cedează
8) 1. Nb6! a: b6 2. T: e6 +! Ce7. 3. D: f7 + Rd8 4. De8 +!! și negrul cedează deoarece la 4... R:e8 urmează 5. N: g6 mat.
9) 1. Cf5 + Rf6 2. e7 N:f5 (amenințind 3... Th2 mat) 3. e8C mat!
10) 1. T: h6 +! R: h6 2. Dh3 + Ch5 3. D: h5 + !! g: h5 4. g5 mat.

REZULTATELE CONCURSULUI DE ȘAH „CĂLUȚUL DE FILDEȘ"

Premiul I (cu toate cele 10 probleme rezolvate):
— MARIAN STOICA, Tulcea
— SIMONA DRAGOMANU, Buzău
— VLAICU CRIȘAN, Cluj-Napoca

Premiul II (cu 9 probleme rezolvate):
— DĂNUȚ ENACHE, Tulcea
— NICOLETA DRAGOMANU, Buzău

Premiul III (cu 8 probleme rezolvate):
— EVELINA HRIȘCĂ, Suceava
— FLORIN GLĂVAN, com. Moțăței, Dolj
— VALENTIN LUPU, Piatra Neamț

Mențiuni:
— CAMELIA BURDUJA, Cîmpulung Moldovenesc, Suceava
— NICOLAE CIOBANU, Alexandria, Teleorman
— ADRIAN BIDULESCU, Ploiești, Prahova
— MARCEL VAIDA, com. Rugășești, Cluj.

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT

SEZONUL ALB

1) Pîrtie. Înot. 2) Alunecuș. Sr. 3) Tătari. Lala. 4) Ira. Na. Om. 5) Ni. Bis. Na. 6) Ar. Cadmiu. 7) Tabără. Nl. 8) Onat. Re. Adi. 9) At. Apă. Zvon. 10) Rîuri. Cheia. 11) Echipament.

PĂRINȚI ȘI COPII

Părinții fac educație.

ȘAH: 1. h8D, a 1 D 2.Dg8! (amenință Rd7 mat sau Re7 mat). 2. ...Da2! 3. De8! Da4 4. De5 + Ra8 5. Dh8! și acum albul cîștigă.

Foto: MIHAI NIEDL

COPERTA NOASTRĂ

Omagiu Conferinței Naționale a partidului.

CUTEZĂTORII 50 **Redacția revistelor pentru copii — București**

REDACTOR ȘEF: **ION IONAȘCU**
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: **OVIDIU ZOTTA**

RESPONSABIL DE NUMĂR: **ELENA MĂNESCU;** *PREZENTAREA ARTISTICĂ* **POMPILIU DUMITRESCU;** *PREZENTAREA TEHNICĂ* **VIOREL SÂMPETREAN**

Redacția Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. **Index: 41836 12 pagini 1,50 lei**

jurnal de bord

Scenariu: **MIRCEA NOVAC**
Desene: **PUIU MANU**

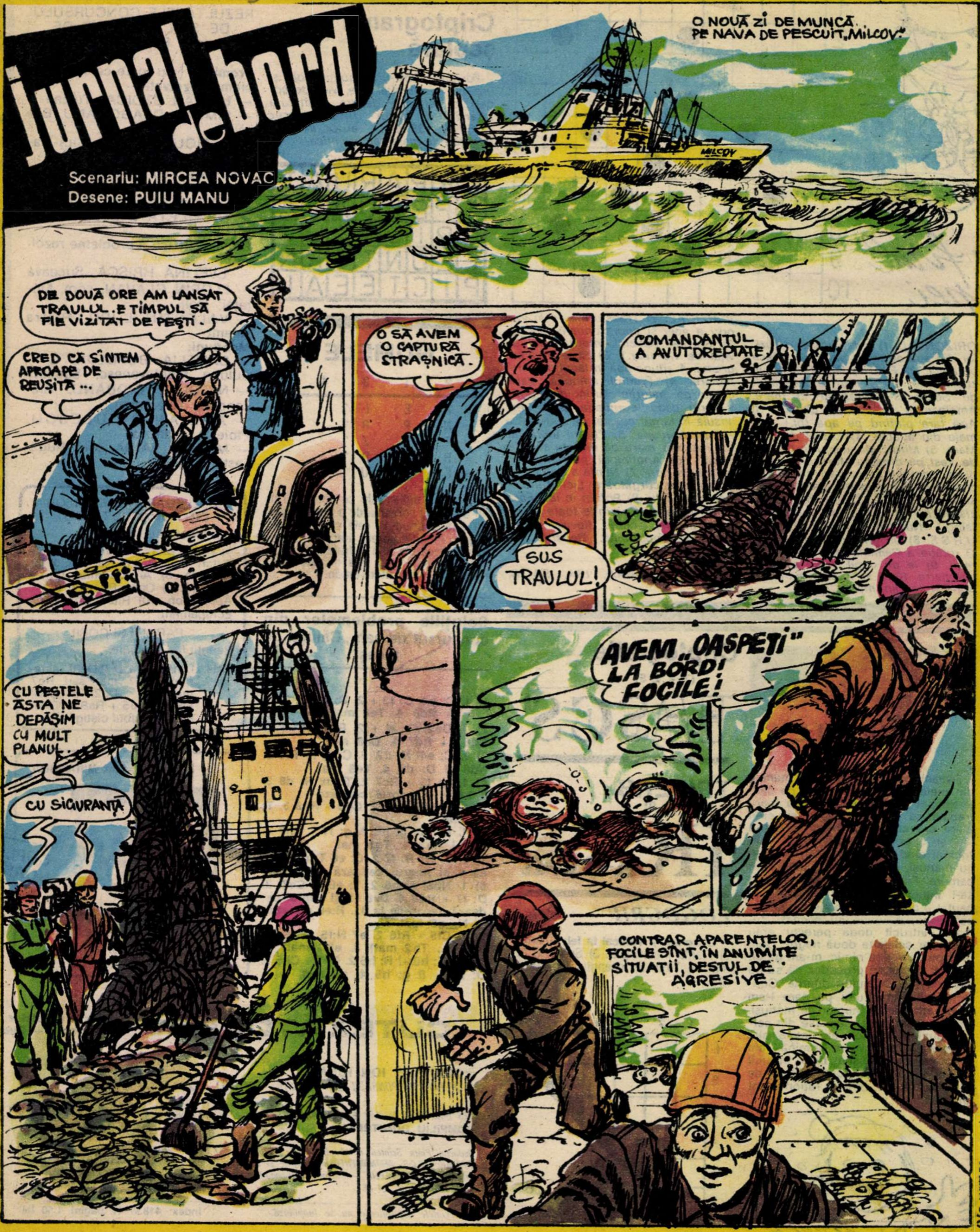
O NOUĂ ZI DE MUNCĂ PE NAVA DE PESCUIT „MILCOV".
MILCOV
DE DOUĂ ORE AM LANSAT TRAULUL. E TIMPUL SĂ FIE VIZITAT DE PEȘTI.
CRED CĂ SÎNTEM APROAPE DE REUȘITĂ...
O SĂ AVEM O CAPTURĂ STRAȘNICĂ.
SUS TRAULUL!
COMANDANTUL A AVUT DREPTATE.
CU PEȘTELE ĂSTA NE DEPĂȘIM CU MULT PLANUL.
CU SIGURANȚĂ
AVEM „OASPEȚI" LA BORD! FOCILE!
CONTRAR APARENȚELOR, FOCILE SÎNT, ÎN ANUMITE SITUAȚII, DESTUL DE AGRESIVE.

(Va urma)

LA MULȚI ANI, 1988!

51-52

JOI, 24 DECEMBRIE 1987,
ANUL XXI (NR. 1054—1055)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

CADRAN POLITIC

Fiecare an ce a urmat revoluţiei de eliberare socială şi naţională, antifascistă şi antiimperialistă, încrustată adînc în istoria neamului nostru la 23 August 1944, sau proclamării patriei noastre ca republică, acum patru decenii, dar mai cu seamă fiecare an al Epocii de aur a României socialiste, epocă inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului, a consemnat cu strălucire noi şi profunde transformări revoluţionare în dezvoltarea multilaterală a ţării, a adăugat noi podoabe salbei de victorii, cizelată cu pricepere, cu abnegaţie şi dăruire revoluţionară de întreaga noastră naţiune, ce încununează grandioasa operă de edificare socialistă şi comunistă a ţării.

Şi anul 1987, care se încheie peste cîteva zile, cel de-al doilea an din actualul cincinal, marchează în istoria nouă a patriei momente luminoase de referinţă, aureolate de puterea de convingere a faptelor.

În acest an, aşa cum a arătat tovarăşul Nicolae Ceauşescu la Conferinţa Naţională a partidului – ea însăşi un moment definitoriu al activităţii revoluţionare a naţiunii noastre socialiste în actuala etapă de dezvoltare a patriei – România a realizat o producţie industrială de 120 de ori mai mare decît cea din anul 1945 şi a obţinut cea mai bogată recoltă agricolă ce a rodit vreodată pe aceste meleaguri, recoltă ce însumează peste 31 milioane de tone de cereale. La aceşti indicatori, care ar putea numai ei singuri să exprime uriaşele schimbări petrecute în viaţa şi activitatea poporului nostru într-o perioadă istorică scurtă, se adaugă, exprimate cu aceiaşi termeni ai superlativului, construcţia de locuinţe şi sistematizarea localităţilor, creşterea nivelului de trai al oamenilor muncii, dezvoltarea ştiinţei, învăţămîntului şi culturii, celelalte mari realizări obţinute, practic, în toate sectoarele economiei noastre naţionale, în toate domeniile vieţii sociale.

Aceste măreţe înfăptuiri ale poporului nostru, condus de Partidul Comunist Român, avînd în frunte pe secretarul general al partidului, preşedintele Republicii, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, confirmă justeţea politicii partidului şi statului nostru, a programelor şi orientărilor de perspectivă privind construirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintarea patriei spre comunism.

Conferinţa Naţională a partidului, desfăşurată în această lună, prin strălucitele idei, teze şi orientări cuprinse în Raportul prezentat de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, mobilizator program de muncă şi luptă revoluţionară al partidului, al întregului popor, prin hotărîrile adoptate a deschis vaste orizonturi de progres, de avînt fără precedent în opera de construcţie socialistă şi comunistă a României.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu sublinia la înalta tribună a forumului comuniştilor: „Să facem astfel încît hotărîrile Conferinţei Naţionale să dea o perspectivă largă muncii creatoare a întregului nostru popor, sub conducerea partidului nostru comunist, în vederea înfăptuirii neabătute a politicii interne şi externe, a ridicării patriei noastre pe noi culmi, să ducă la creşterea forţei materiale şi spirituale, la ridicarea bunăstării generale a întregii naţiuni, la întărirea şi mai puternică a independenţei şi suveranităţii României".

Exprimîndu-şi hotărîrea de a înfăptui neabătut sarcinile şi orientările cuprinse în Raportul prezentat de secretarul general al partidului, răspunzînd cu elan revoluţionar înflăcăratelor chemări adresate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, întregul nostru popor acţionează cu fermitate pentru îndeplinirea planului pe întregul an, pentru pregătirea producţiei din anul viitor. Remarcabilele fapte de muncă raportate partidului de colectivele muncitoreşti din toate domeniile economiei naţionale, care exprimă măsura hărniciei izvorîte din conştiinţa mereu vie a încrederii în drumul luminos deschis ţării de Partidul Comunist Român, de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, reprezintă înaltul omagiu pe care întregul nostru popor îl aduce partidului, Republicii noastre, aflată la cea de-a 40-a aniversare, conducătorului nostru iubit.

În această săptămînă, Plenara Consiliului Naţional al Frontului Democraţiei şi Unităţii Socialiste şi Plenara Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice şi Sociale au dezbătut şi aprobat, iar Marea Adunare Naţională a votat, în unanimitate, Planul naţional unic de dezvoltare a Republicii Socialiste România pe anul 1988, precum şi alte importante documente privind activitatea economico-socială a ţării.

Anul 1988, de care ne mai despart cîteva zile, găseşte întreaga noastră naţiune socialistă pregătită să obţină, prin muncă şi luptă avîntată, revoluţionară, noi şi importante realizări în înfăptuirea măreţelor hotărîri ale celui de-al XIII-lea Congres al partidului, în traducerea în viaţă a politicii interne şi externe a Partidului Comunist Român.

Strîns unit în jurul partidului, al secretarului său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, întregul nostru popor este hotărît să nu precupeţească nici un efort pentru asigurarea mersului ferm înainte al patriei noastre libere, suverane şi independente, pe calea socialismului şi comunismului, pentru realizarea unei înalte civilizaţii materiale şi spirituale pe pămîntul României.

Timp eroic

Sîntem copiii unui timp de glorii,
Partidului îi datorăm
Întreaga fericire.
Chipul minunatei noastre
Românii
E făurit în pace
Prin muncă și comunistă dăruire.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu,
Tovarășa Elena Ceaușescu
Sînt ctitorii acestui timp eroic;
Prin ei urcăm cu țara-n
comunism!
Muncind și învățînd,
Urmași le sîntem,
Demni, cutezători.

Mioara Mihalache
clasa a VII-a,
Galați

LA MULȚI ANI, IUBIȚI CONDUCĂTORI!

În aceste zile cînd întregul popor sărbătorește proclamarea Republicii și începutul unui nou an, patria și toți oamenii muncii, tinerii și copiii întregii țări, din munți pînă la Marea cea Mare, în semn de aleasă prețuire și dragoste, aduc un înălțător omagiu celor mai iubiți fii ai poporului nostru, tovarășului Nicolae Ceaușescu, întemeietorul epocii de aur pe care o trăim, prietenul și îndrumătorul cel mai apropiat al tinerei generații din patria noastră, tovarășei Elena Ceaușescu, mamă iubitoare a tuturor copiilor țării, care ne înconjoară cu dragoste părintească și ne îndrumă zborul spre înălțimi tot mai cutezătoare.

Viața dumneavoastră, iubiți și minunați conducători, se împletește cu destinele României și ale poporului, într-o eroică și revoluționară dăruire. Trăim cu adevărat un timp de mărețe și istorice înfăptuiri. Azi, peste tot în țara noastră, timpul înseamnă rodnicie, înflorire, este gînd înalt și faptă revoluționară. Pe toate fronturile uriașe ale muncii, ale marilor ctitorii, poporul își asumă valorile noului, ale științei înaintate, convins că numai prin elan și dăruire, prin pasiune și eroism se poate desăvîrși chipul din viitor al României. Poporul realizează opera de dezvoltare multilaterală a patriei ridicînd-o pe cele mai înalte culmi de progres și civilizație, strîns unit în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, prin mari deschideri spre o industrie și o agricultură de prim rang, spre știință și învățămînt, spre cultură. În profilul acestor mărețe realizări, al cutezătoarelor programe de dezvoltare a patriei recunoaștem permanent contribuția inestimabilă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu.

Ne sînt vii în conștiință și-n inimi cuvintele secretarului general al partidului rostite de la înalta tribună a Conferinței Naționale a partidului, cuvinte prin care este definită o țară ce înaintează cu pași repezi spre comunism, o țară care-și ctitorește cu clarviziune prezentul și viitorul. Toate îndemnurile de înaltă și genială gîndire ale conducătorului, rostite de la cel de-al IX-lea Congres al partidului și pînă la cel de-al XIII-lea Congres, pînă la Conferința Națională din acest decembrie jubiliar, au fost și sînt adevărate programe de lucru, călăuzitoare pentru toți oamenii muncii, ale gîndirii și creației pentru tot poporul identificat cu patria, cu partidul, cu ființa președintelui Republicii. Marelui ctitor al României Socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu, îi datorăm înflorirea patriei noastre socialiste, întărirea suveranității și independenței sale, ridicarea României pe cele mai înalte trepte de civilizație și progres, prin înfăptuirea neabătută a istoricelor hotărîri ale Congresului al XIII-lea al partidului.

De la înălțimea acestor mari temeiuri, glasul unanim al patriei, al poporului se aude ca un imn eroic închinat, în semn de infinită iubire și dragoste fierbinte, tovarășului Nicolae Ceaușescu, tovarășei Elena Ceaușescu, făuritori de istorie nouă, ei înșiși intrați ca mari creatori de pace, rodnicie și fericire în istoria neamului și a umanității.

Pentru patria bogată și rodnică pe care ne-o făuriți, pentru marile ctitorii ale epocii de aur, pentru copilăria minunată și fericită, vă mulțumim din inimă și din toată ființa noastră!

Mulți ani să ne trăiți, iubiți conducători!

La mulți ani! La mulți ani vă urează întreg poporul, tineretul și copiii patriei întregi.

40 DE ANI DE LA PROCLAMAREA REPUBLICII

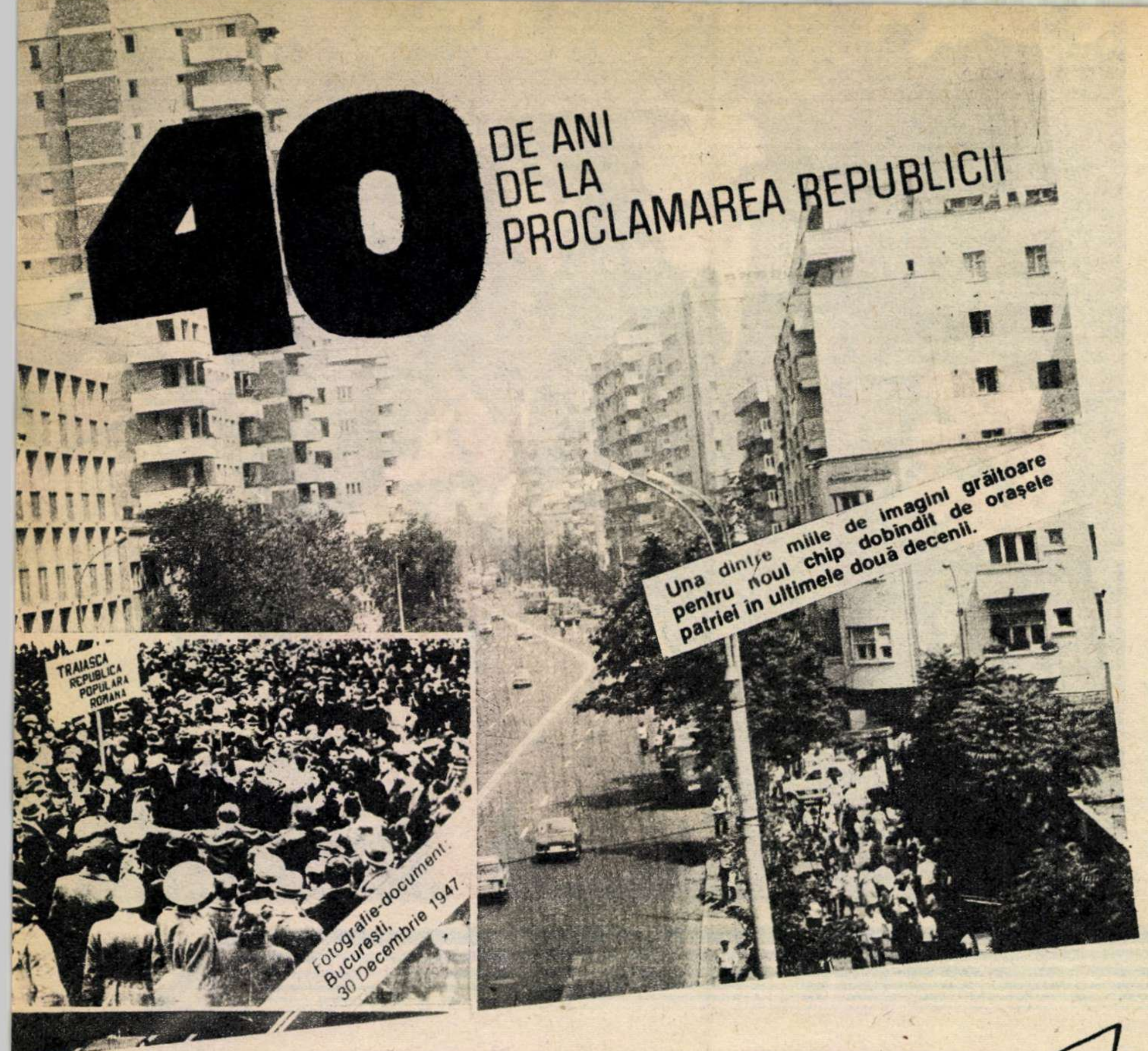

Una dintre miile de imagini grăitoare pentru noul chip dobîndit de orașele patriei în ultimele două decenii.

Fotografie-document: București, 30 Decembrie 1947.

ARC DE TRIUMF PESTE TIMP

Cu patru decenii în urmă, la 30 Decembrie 1947, în marea carte a istoriei patriei s-a înscris o nouă și măreață biruință a poporului condus de partid — instaurarea Republicii. Acest istoric act a împlinit străvechi idealuri, păstrate mereu vii, din generație în generație. De aceea, mari hore ale bucuriei, însuflețite mitinguri și adunări au salutat vestea proclamării Republicii, cu convingerea că în viața țării s-a deschis atunci un nou făgaș — acela al înaintării sale în ritmuri alerte pe calea progresului și civilizației.

Cei patruzeci de ani ai Republicii au însemnat, într-adevăr, tot atîtea trepte pe care, sub conducerea eroicului său partid comunist, poporul le-a suit neîntrerupt, edificînd aici, în vatra strămoșească, o țară prosperă și puternică, liberă și suverană, o țară a muncii libere și demne.

Pe acest drum mereu ascendent, un moment crucial l-au marcat lucrările celui de-al IX-lea Congres al partidului, desfășurat în iulie 1965, cînd la cîrma destinelor naționale a fost ales, prin obșteasca vrere a națiunii, strălucitul militant patriot, tovarășul Nicolae Ceaușescu. S-a inaugurat atunci, sub impulsul suflului novator al lucrărilor congresului, cea mai rodnică epocă din întreaga istorie a patriei, perioadă în care țara noastră — proclamată în același an Republică Socialistă — a parcurs o cale glorioasă.

Cu exemplară consecvență au fost puse în lucrare cutezătoare programe de dezvoltare economico-socială, ceea ce a avut ca rezultat creșterea necontenită a forțelor de producție, continua lor modernizare, amplasarea lor armonioasă pe întregul teritoriu al patriei. De peste 120 de ori a crescut în anii socialismului producția industrială, circa 80 la sută din întregul spor al acestei perioade fiind obținut din 1965 încoace. În anii construcției socialiste producția agricolă a crescut de aproape 9 ori, circa 75 la sută din sporul acestei perioade fiind realizat în ultimii 22 de ani. Pe temelia dezvoltării în ritmuri înalte a economiei naționale, a repartizării echilibrate a forțelor de producție pe întreg cuprinsul patriei s-au creat milioane și milioane de noi locuri de muncă, au apărut pretutindeni în țară sute de profesii noi, cu un înalt grad de calificare.

În anii care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului, pornindu-se de la principiul că socialismul și democrația sînt de nedespărțit, s-a instituit, la inițiativa și cu contribuția hotărîtoare a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, un sistem democratic profund original, care asigură accesul direct și efectiv al tuturor cetățenilor patriei la conducerea vieții social-politice, a economiei, la soluționarea tuturor problemelor operei de edificare a noii orînduiri. În calitate de proprietari, producători și beneficiari, oamenii muncii dezbat și decid, în cadrul forurilor autoconducerii muncitorești, asupra tuturor problemelor care privesc bunul mers al activității unităților economico-sociale în care lucrează. Pe plan național s-au instituit largi foruri democratice la ale căror lucrări participă mii și mii de oameni ai muncii. O componentă esențială a cadrului democratic al orînduirii noastre o reprezintă amplul și statornicul dialog cu țara al tovarășului Nicolae Ceaușescu, realizat cu prilejul vizitelor de lucru întreprinse împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu în toate județele patriei. Fiecare asemenea întîlnire de lucru cu făuritorii bunurilor materiale și spirituale reprezintă un moment de aprofundată analiză, la fața locului, a modului în care se înfăptuiesc hotărîrile adoptate, de identificare a noi posibilităti de îmbunătățire a activității, de creștere a eficientei economice. În Republica Socialistă România poporul este astăzi făurarul conștient al prezentului și viitorului său, ctitorul măreței sale istorii contemporane.

Perioada inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului reprezintă, totodată, răstimpul celei mai viguroase afirmări a Republicii noastre în viața internațională. Sub conducerea președintelui Nicolae Ceaușescu, România Socialistă desfășoară o vastă activitate politico-diplomatică consacrată soluționării complexelor probleme ale lumii contemporane, în consens cu aspirațiile și interesele vitale ale popoarelor. Țara noastră, președintele său sînt autorii unor inițiative și demersuri politice de larg răsunet internațional, menite să contribuie la înlăturarea de pe umerii popoarelor a grelei poveri pe care o reprezintă cursa înarmărilor, la trecerea efectivă la măsuri de reducere a armamentelor, cheltuielilor și efectivelor militare. la salvgardarea păcii. O susținută și neobosită activitate a desfășurat și desfășoară țara noastră pentru așezarea trainică a raporturilor dintre state pe principii de echitate și justiție, pentru soluționarea oricăror stări conflictuale prin tratative și demersuri politice, pentru înlăturarea războiului din viața umanității. Republica Socialistă România se bucură de un imens prestigiu internațional ca țară a muncii harnice, a luptei neobosite pentru pace, iar președintele Nicolae Ceaușescu este considerat Erou al României, Erou al păcii.

La a patruzecea aniversare, Republica noastră se înfățișează ca o țară mîndră, puternică, liberă și suverană, așa cum au visat-o înaintașii, așa cum se subliniază în documentele recentei Conferințe Naționale a partidului. Noi orizonturi se deschid în anii ce vin pentru ca, prin munca unită a tuturor fiilor săi, Republica să urce noi trepte de progres și civilizație, de glorie și măreție.

SILVIU ACHIM

SPRE GLORIA ȘI MĂREȚIA PATRIEI SOCIALISTE

CONFERINȚA NAȚIONALĂ
A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Miez de decembrie 1987. În Capitala României socialiste și-a desfășurat rodnicele sale lucrări cea de-a 5-a Conferință Națională a partidului, lucrări strălucit încununate de magistralul Raport prezentat de secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Au fost zile de puternică trăire a istoriei prezente, în cursul cărora cele mai alese gînduri și simțăminte ale întregului popor s-au îndreptat spre marele forum comunist, cu convingerea că aici se dezbat și se adoptă cu înaltă răspundere și exigență revoluționară hotărîri de însemnătate fundamentală pentru prezentul și viitorul patriei. Convingere pe deplin îndreptățită, căci lucrările Conferinței Naționale, documentele adoptate, strălucitul Raport prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu au deschis noi și largi orizonturi muncii și vieții poporului, luminoase perspective înaintării neabătute a țării pe calea progresului, continuării și perfecționării procesului revoluționar. Și cu acest prilej a fost încă o dată pregnant evidențiată uriașa capacitate prospectivă, forța și cutezanța gîndirii creatoare a secretarului general al partidului, contribuția sa determinantă la elaborarea și înfăptuirea strategiilor de dezvoltare economico-socială.

Cu rigoare și clarviziune științifică, Raportul prezentat de secretarul general al partidului a jalonat coordonatele definitorii ale muncii poporului român în perioada următoare pentru consolidarea și amplificarea realizărilor de pînă acum, astfel încît pînă în anul 1990 România să pășească într-un stadiu nou — acela de țară socialistă mediu dezvoltată. Eforturile poporului condus de partid se vor concentra înspre dezvoltarea intensivă a ramurilor economiei naționale, afirmarea puternică a noii revoluții tehnico-științifice și a noii revoluții agrare, perfecționarea organizării și modernizarea producției, îmbunătățirea calității și nivelului tehnic al produselor, folosirea rațională a materiilor prime și energiei. Toate acestea deschid larg cîmp de acțiune poporului pentru a pune pe deplin în valoare atît uriașa bază tehnico-materială făurită în anii socialismului, cu deosebire în perioada inaugurată de Congresul al IX-lea, cît și marele, inepuizabilul potențial de inițiativă și creație al oamenilor muncii din țara noastră. Această amplă bătălie pentru dezvoltare intensivă, pentru modernizare și organizare științifică solicită oameni cu o înaltă pregătire profesională, specialiști capabili să stăpînească și să perfecționeze tehnica moderna în toate sectoarele de activitate, sa se poată adapta cu ușurință și operativitate la noile cerințe ale progresului științific și tehnologic. În același timp, complexitatea problemelor pe care le ridică edificarea noii societăți cere oameni cu o înaltă conștiință revoluționară, adînc pătrunși de îndatoririle pe care le au față de societate, gata să pună în folosul acesteia toate cunoștințele și capacitatea de muncă, acolo unde țara are nevoie de puterea minții și a brațelor lor. În acest spirit, frontului educațional din țara noastră îi revine înalta misiune să acționeze cu mai multă fermitate pentru formarea oamenilor muncii, a tineretului în primul rînd, în spiritul muncii, al dragostei față de patrie, partid și popor, al mîndriei de a fi participanți activi la edificarea celei mai drepte orînduiri, de a fi permanent la datorie, al înaltei răspunderi față de destinele patriei.

Cu firească și îndreptățită încredere țara își privește astăzi viitorul. Pentru că în hotărîrile Conferinței Naționale a partidului, în strălucitul Raport prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, poporul nostru are o autentică și cutezătoare Cartă a muncii și acțiunii sale revoluționare, obiective limpezi, realiste, în măsură să-i mobilizeze plenar energiile și puterile creatoare.

În fruntea țării se află un partid puternic, ale cărui idealuri de luptă izvorăsc și se identifică cu aspirațiile supreme ale țării, cu interesele vitale ale națiunii; un partid puternic, unit ca o singură și uriașă voință în jurul înțeleptului său conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu; un partid puternic prin legăturile sale strînse cu poporul, prin integrarea sa profundă în societate, prin situarea sa mereu în primele rînduri ale procesului revoluționar din țara noastră. Astăzi, mai mult ca oricînd, poporul este adînc convins că în sine se află și număr și putere spre a asigura înfăptuirea istoricelor hotărîri ale Congresului al XIII-lea si Conferinței Naționale, mersul neabătut înainte al patriei, spre a adăuga înfăptuirilor de pînă acum noi și mărețe împliniri viitoare spre gloria, măreția și demnitatea patriei scumpe, România socialistă.

Omagiu

Îți mulțumim, partid iubit, că ai ales
Să ne vegheze azi copilăria
Pe cel mai vrednic fiu din România
Atunci, la cel de-al IX-lea Congres.

Sub tricolor eroic ne conduce
Cu ale sale gînduri înțelepte
Pe drumul luminos și drept ce duce
Spre comuniste, luminoase trepte.

Îți mulțumim, partid, că-n România
Stegarul demn, născut la Scornicești,
Ne ocrotește azi copilăria
Sub flamuri tricolore, românești!

Nicoleta Petre
clasa a VIII-a,
C.P.Ș.P.,Galați

CTITORII ALE EPOCII NICOLAE CEAUŞESCU

EMBLEME ALE

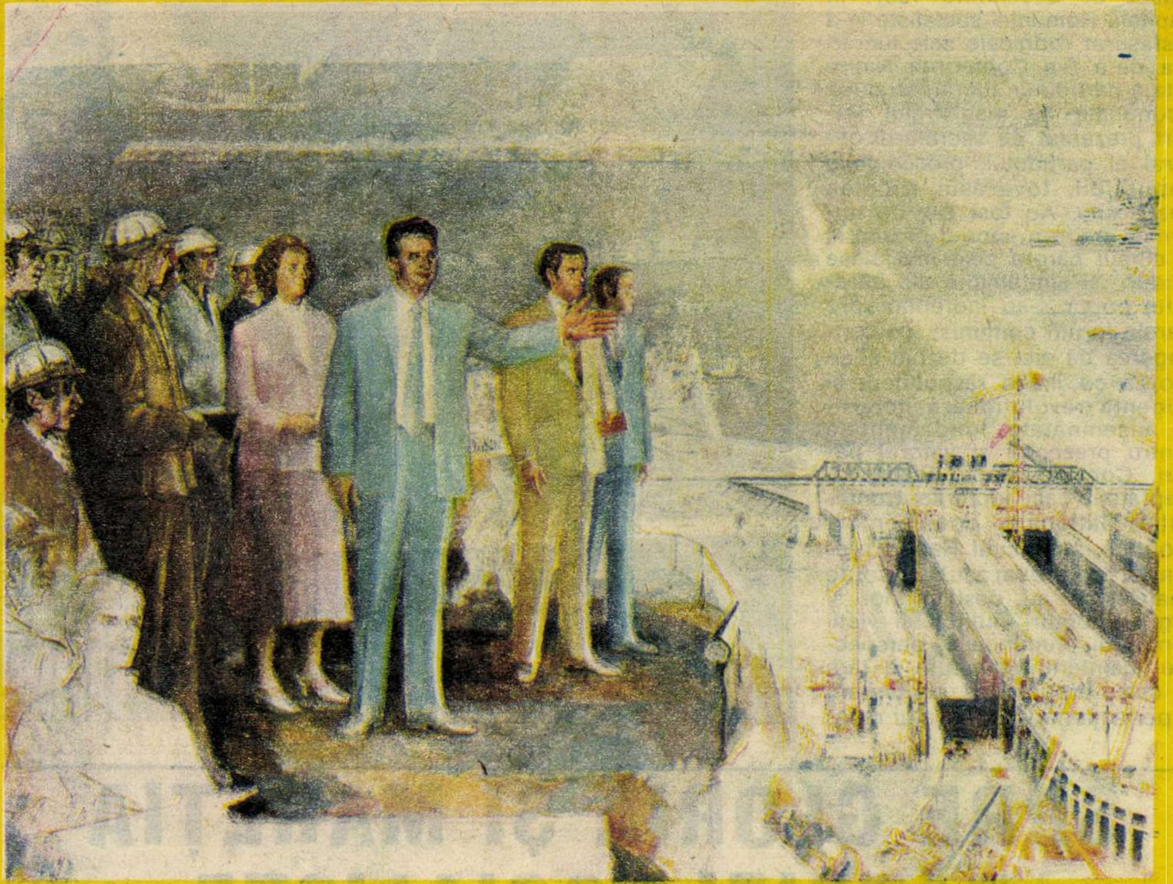

Ca o mare şi strîns unită familie, ţara întreagă îşi făureşte, prin mărețe fapte de muncă, o nouă istorie. Zi de zi, an de an, de peste două decenii, nesecatul izvor de abnegaţie şi cutezanţă al tuturor fiilor patriei dă viaţă politicii înțelepte pe care Congresul al IX-lea a deschis-o progresului şi civilizaţiei noastre socialiste. Sînt ani de glorie în istoria multimilenară a României, ani ce poartă, ca semn al dragostei fierbinţi şi recunoştinţei profunde numele marelui nostru conducător: **Epoca Nicolae Ceauşescu.** De strălucitul exemplu de gîndire şi activitate revoluţionară al tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al partidului, preşedintele Republicii, au fost, sînt şi vor rămîne continuu legate cele mai de seamă izbînzi pe care generaţiile de azi şi de mîine le înfăptuiesc pe pămîntul scump al patriei.

Razele luminoase ale înnoirilor ne dau, pe zi ce trece, imaginea unei vaste ctitorii, clădită cu dragoste şi pricepere, cu nesecată voinţă pentru frumos şi trăinicie. În acest timp de grandioase înfăptuiri, ţara întreagă cunoaşte un ritm de înflorire fără precedent a industriei şi agriculturii, a ştiinţei şi învăţămîntului, a culturii şi educaţiei revoluţionare. Construim cu dăruire şi abnegaţie, zidim durabil pentru binele generaţiilor de azi şi de mîine. Stau mărturie, iată, marile cetăţi ale chimiei şi construcţiilor de maşini, ale siderurgiei şi energeticii care îşi ridică maiestuos siluetele pe harta fiecărui judeţ. Zeci şi sute de întreprinderi şi-au cîştigat un binemeritat prestigiu, produsele româneşti fiind mesagerele spiritului de creativitate al muncitorilor noştri în tot mai multe ţări ale lumii. Lor li se adaugă performanţele din agricultură, ramură în care ştiinţa şi tehnica însoţesc cu succes drumul marilor recolte, deschis de noua revoluţie agrară. Aşezările patriei sînt racordate şi ele acestui ritm intens al înnoirilor; înfăţişarea lor poartă pecetea urbanismului modern, asigurînd condiţii tot mai bune de locuire. Lăcaşuri noi de cultură şi educaţie, de învăţămînt şi sănătate deschid pretutindeni pe cuprinsul ţării orizonturi luminoase de ridicare a calităţii vieţii, de muncă, de făurire a unei noi personalităţi umane.

Măsura acestor ani de adevărată epopee pentru întinerirea patriei este ilustrată de construirea celor mai mari obiective pe care poporul nostru le-a făurit de-a lungul istoriei. Ele rămîn întipărite în conştiinţa acestei epoci drept nestemate ale resurselor creatoare, ale inteligenţei şi priceperii muncitorilor şi inginerilor români. În suita acestor mari victorii să amintim Sistemele hidroenergetice şi de navigaţie de la Porţile de Fier I şi II, înscrise printre cele mai importante de pe continentul nostru şi din lume; Transfăgărăşanul — adevărată emblemă a cutezanţei — o şosea lungă de

Răsari în crinii lumii

Mereu te caut, Patrie, cu versul.
Cu inima eu te-am aflat de mult.
Prin tine mă-nfrățesc cu universul
Prin tine veșniciile le-ascult.

Duc ritmurile-n aprigă măsură
Pînă-n lumina ce-o ivești tăcut
Iar geana zării mă cuprinde pură
Pe-al tău pămînt cu neînvins trecut.

Răsari în crinii lumii demn, lumine
Să te cuprindă-n mersul lor, curate...
Luminile ce curg în matcă, line,
Sînt zborul tău întru eternitate.

Prin tine veșniciile le-ascult
Și mă-nfrățesc solemn cu universul...
Cu inima, eu te-am aflat demult,
Prin ea te caut, Patrie, cu versul.

NICOLAE DRAGOȘ

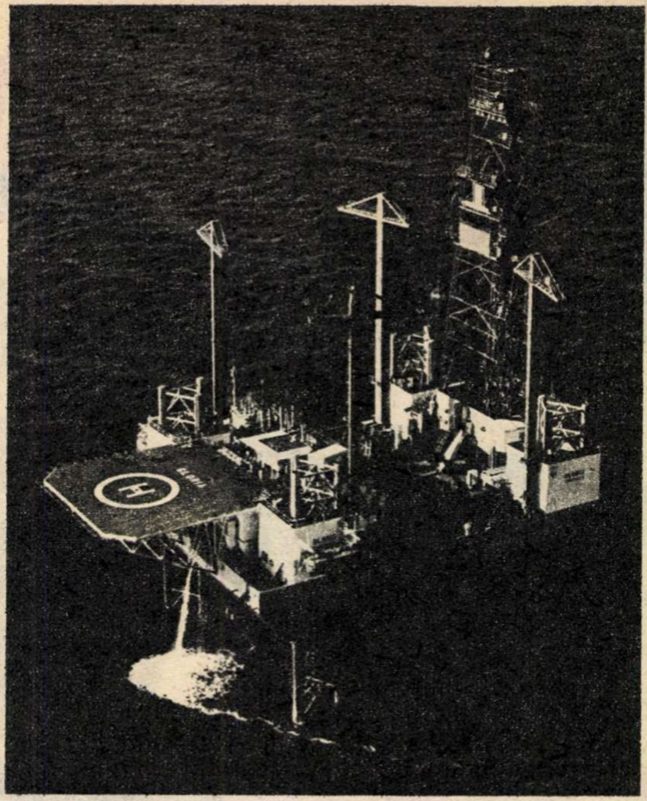

ROMÂNIEI SOCIALISTE

aproape 30 km care, pornind din Transilvania, din satul Arpaș, urcă zeci de serpentine, pînă la aproape 2 000 m înălțime, și coboară, tot în serpentine, la sud, pînă la Curtea de Argeș; metroul bucureștean, care de la 19 decembrie 1979, cînd a fost inaugurat primul tronson al magistralei I, și-a extins mereu bulevardele subterane; amenajarea complexă a rîului Dîmbovița este, de asemenea, un alt mare proiect de dezvoltare edilitară ce se înfăptuiește în Capitală, făurindu-se o nouă arteră de apă curată ce se va încadra armonios în arhitectonica întinerită a Bucureștiului. În acești ani de mari ctitorii românești istoria fixează pentru viitorime un moment de neuitat: ziua de 26 mai 1984. Atunci, tovarășul Nicolae Ceaușescu a tăiat panglica inaugurală a căii de navigație Canalul Dunăre—Marea Neagră, cea mai mare investiție materială din întreaga istorie a României, una dintre cele mai mari construcții de acest fel din lume. Acestei impunătoare opere înscrisă în filele de aur ale devenirii noastre socialiste i s-au adăugat, recent, alte grandioase realizări: podul de la Cernavodă, cel mai mare de acest fel din Europa peste apele Dunării, podul de la Fetești, peste brațul Borcea, și Canalul Poarta Albă — Midia Năvodari.

Marile împliniri ale Epocii Nicolae Ceaușescu se înscriu, totodată, drept cele mai luminoase pagini ale grijii cu care partidul și poporul înconjoară tînăra generație a patriei. Nicicînd copiii țării nu au avut condiții mai bune de muncă și învățătură, de dezvoltare multilaterală a orizontului lor de cunoaștere și educație. Nicicînd tinerei generații nu i s-au deschis atîtea posibilități de a se pregăti cu însuflețire pentru a participa la amplul program de înflorire a localităților. Școli noi, laboratoare spațioase, ateliere moderne, numeroase baze sportive și spații de recreere au fost primite în dar, an de an, de milioane de copii, asigurîndu-se tuturor condiții de a-și însuși cele mai înalte cunoștințe, de a deveni fii de nădejde ai țării. Rămîne ca un eveniment de neuitat în cronica acestor ani inaugurarea Palatului pionierilor și șoimilor patriei, măreață ctitorie pe care partidul, tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu au dăruit-o copiilor patriei. Toate acestea asigură un cadru generos pentru valorificarea tot mai deplină a calităților vîrstei tinere — dorința de cunoaștere, receptivitatea la nou, inițiativa, elanul și puterea de a se mobiliza cu întreaga ființă pentru înaltul ideal de a fi schimbul de mîine al societății noastre.

Rod al politicii științifice, strălucit concepută și consecvent pusă în operă de ctitorul României moderne, tovarășul Nicolae Ceaușescu, măreţele realizări ale acestei epoci așază temelie trainică înaintării noastre spre piscurile civilizației socialiste și comuniste, făurind patriei noastre un viitor de aur.

Viitorul, așa cum rezultă din documentele Conferinței Naționale a partidului, asigură patriei noastre, prin munca rodnică a poporului, noi și luminoase orizonturi.

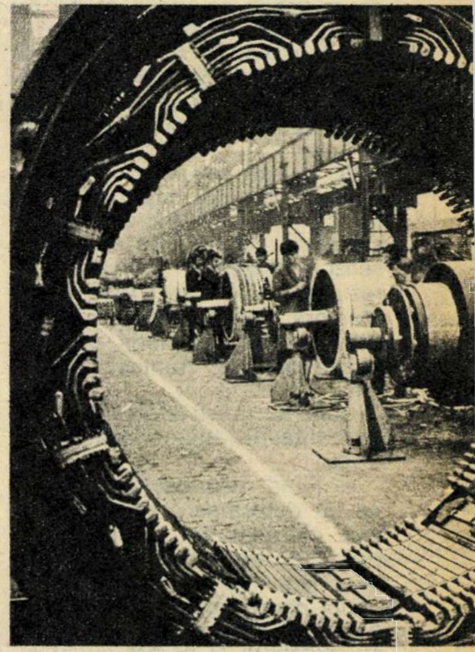

Vom construi mai mult și mai bine, vom imagina și realiza noi cetăți industriale, vom spori, prin mari lucrări de irigații și îmbunătățiri funciare, rodnicia pămîntului, vom înfrumuseța orașele și satele, vom îmbogăți prin noi și înălțătoare fapte de muncă și cultură temelia societății de mîine — comunismul.

CONSTANTIN RĂDUȚ

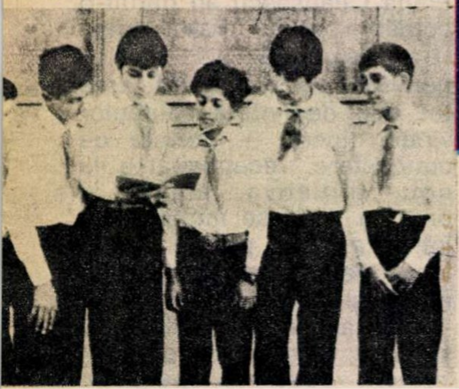

LUMINOȘII ANI AI COPILĂRIEI NOASTRE FERICITE

Azi sintem ale patriei vlăstare,
Iar miine, făurari de grîne și oțel.
Vom duce România viitoare
Spre comunism — înaltul țel.

Hunedoara:

ÎN CLASA A VIII-A NICI O NOTA SUB 7

Dacă am vrea să-i întîlnim în aceste zile pe pionierii Școlii nr. 8 din Hunedoara, ar trebui să trecem mai întîi pe la patinoarul din oraș. Mulți dintre ei aleargă acum veseli pe luciul gheții, cu obrajii îmbujorați de aerul proaspăt, sau se află în cercurile Casei pionierilor și șoimilor patriei, pregătindu-se în vederea apropiatului carnaval al fulgilor de nea.

Ei trăiesc zilele vacanței cu bucuria datoriei împlinite. Pentru că absolut toți s-au străduit să învețe bine, să se autodepășească încheind trimestrul cu rezultate bune și foarte bune. Membrii detașamentului clasei a VIII-a A sînt campionii, deținînd iarăși locul de fruntași pe unitate.

Cum au reușit ei această performanță, ne spune Medina Velescu:

— Fiind recunoscuți în școală ca un detașament ambițios, deviza cu care am pornit asaltul primului trimestru — „Nici o notă sub 7!" — n-a părut nici unuia dintre noi irealizabilă. Toți ne-am pregătit, zi de zi, cu conștiinciozitate și ne-am ajutat între noi la rezolvarea unor probleme mai dificile de matematică, fizică sau chimie.

Bucuroasă, Medina Velescu ne mai spune că în clasa ei rezultatele au fost pe măsura așteptărilor, adică nici o notă, nici o medie sub 7. În obținerea succeselor și-au spus cuvîntul și prietenia, și spiritul de echipă al pionierilor dintr-a VIII-a A.

Îi felicităm cu căldură și le dorim succese tot atît de frumoase în continuare.

Iași:

MEREU HARNICI ȘI GOSPODARI

Cînd, la 15 septembrie, pionierii Școlii nr. 3 din Iași și-au trecut în revistă succesele anului trecut, ei au ținut să adauge la palmaresul acestora încă unul înregistrat pe traseul vacanței mari: realizarea angajamentului de muncă patriotică în proporție de 105%. Faptul nu constituia o noutate, dimpotrivă era și el un record de... tradiție! Reeditarea lui se datora experienței pionierilor din această școală ca acțiunile de recuperare a materialelor refolosibile să aibă un caracter „non-stop" în fiecare detașament. Așa se face că, săptămînal, la containerele școlii se adunau mari cantități de maculatură, ambalaje de sticlă, fier vechi etc. Echipajele purtînd emblema acțiunii „3 R" au întreprins periodic vizite la cetățenii care locuiesc în cartierul școlii, precum și în unitățile comerciale apropiate de unde s-au întors întotdeauna cu mari cantități de hîrtie. Șantierele de construcții au fost și ele vizitate de echipe ale acestor harnici pionieri ieșeni, pentru a recupera deșeuri feroase. Primăvara, vara și toamna, tot potrivit tradiției, sînt organizate adevărate expediții în farmaciile naturii, pentru recoltarea plantelor medicinale. Spuneam că în această școală acțiunile de recuperare a materialelor refolosibile se organizează non-stop. Și dacă de la începutul anului școlar au trecut trei luni, se-nțelege că procentul depășirii angajamentului de muncă patriotică a crescut considerabil, ajungînd pînă la această oră la 35%! Panoul „Fiecare pionier, o faptă de muncă pentru înflorirea patriei" și gazeta „Semafor" ne indică clasamentul entuziastei competiții din cadrul acțiunii „3 R". În fruntea lui se află detașamentele claselor a III-a C, a IV-a E, a VI-a B, C, D și E, a VII-a A și C. Cum întrecerea a continuat pînă la 31 decembrie, abia după aceea vom afla... procentul final al depășirii angajamentului de muncă patriotică asumat de către pionierii Școlii nr. 3 din Iași pe anul 1987.

Caransebeș:

„SECRETUL" PRIMĂVERII NEÎNTRERUPTE

În zilele timpurii de primăvară, cînd delicatele magnolii își deschid petalele, peste orașul **Caransebeș** plutește un parfum plăcut, suav, răspîndit de florile copăceilor plantați aproape în fiecare curte. Adesea trecătorii se opresc pentru o clipă să admire o culoare mai deosebită, o ramură mai bogată în flori.

De cîtva timp încoace, deși magnoliei nu i s-a știrbit cu nimic faima, pe primul loc de interes s-au instalat... „florile pionierilor"!

Bucureşti:

OMAGIU CALD, PIONIERESC, PARTIDULUI ŞI ŢĂRII

Sute de copii bucureşteni s-au întîlnit în marea sală de spectacole a Palatului pionierilor şi şoimilor patriei pentru a participa la spectacolul festiv „Omagiu cald, pionieresc, partidului şi ţării" dedicat Conferinţei Naţionale a partidului şi celei de-a 40-a aniversări a proclamării Republicii.

Imediat după ridicarea cortinei, pe scenă evoluează tineri artişti din formaţiile Palatului, laureaţi pe ţară la a VI-a ediţie a Festivalului Naţional „Cîntarea României": recitatori, corişti, instrumentişti, dansatori. În faţa spectatorilor prind viaţă imagini care simbolizează copilăria fericită în Epoca de aur a ţării. În vers şi cîntec avîntat, copiii îşi rostesc angajamentul însufleţit de a învăţa şi a munci cu pasiune.

Într-un unic şi suprem glas îşi exprimă dragostea de patrie şi partid, recunoştinţa fierbinte faţă de secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, preşedintele Republicii, faţă de tovarăşa Elena Ceauşescu, pentru părinteasca grijă cu care le ocrotesc copilăria.

Crengi cu flori roz, buchete de trandafiri roşii se înalţă, în semn de omagiu, odată cu glasurile în cînt înflăcărat, odată cu versul înaripat, închinate tovarăşului Nicolae Ceauşescu, Erou între eroii neamului, tovarăşei Elena Ceauşescu. Interpreţi şi spectatori simt în inimi acel fior al emoţiei, cînd cuvintele dragi – patrie, partid, conducător viteaz –, tresaltă în cuget şi simţire: „Cînd spunem Ceauşescu, gîndim la măreţia partidului părinte, izvorul vieţii noi, la pace şi dreptate, la stimă şi mîndrie, la al ţării Preşedinte, Erou între eroi!"

Începutul povestirii noastre se află în urmă cu vreo trei ani, cînd cei peste două mii de copii care veneau la cercurile Casei pionierilor şi şoimilor patriei s-au arătat entuziasmaţi la ideea construirii unei sere a pionierilor. Părinţii lor — muncitori la Întreprinderea de construcţii de maşini, la Combinatul de prelucrare a lemnului, la Antrepriza de construcţii hidroenergetice — au aflat curînd de la copii toate amănuntele acestor frumoase planuri. Astfel că sfaturile, ca şi ajutorul calificat nu s-au lăsat deloc aşteptate. Dar, cum o seră necesită totuşi un timp mai lung de realizare, pionierii au fost de părere că e bine să-şi amenajeze, cu forţe proprii, în acelaşi timp, şi două solarii în care să răsară primele răsaduri de legume, să încolţească primii bulbi de zambile, să fie puse bazele primei recolte din seră.

Puţini bănuiau, pe-atunci, cît de renumiţi vor deveni membrii cercului de legumicultură şi floricultură. Asemenea celor mai buni colegi matematicieni, talentaţi interpreţi de muzică ori renumiţi sportivi, curînd a început să se amintească cu admiraţie şi nume ale pionierilor grădinari. **Dumitru Ghinere, Cristi Zaharia, Ioana Cuzama, Florica Lăzăran, Victor Bogdan, Dana Burdea, Florea Lasu** şi încă foarte mulţi alţii, îndrumaţi de tovarăşa profesoară **Maria Ciobanu,** au reuşit să creeze o adevărată şi neîntreruptă primăvară. Aici, în toate anotimpurile, cresc flori. Iar primăvara, cînd răsadurile viguroase de legume, îngrijite cu pricepere de pionieri, sînt numai bune de transportat, localnicii le duc cu toată bucuria şi încrederea în grădinile lor!

Pagini realizate de
I. PIŢA, E. MĂNESCU şi M. MICU

Brăila:

INVITAŢIE LA UN CONCERT ORIGINAL

Aceşti artişti în splendide uniforme albe şi cîntînd ca nişte... autentici profesionişti sînt membrii unei formaţii care din 1981 şi pînă acum deţine titlul de laureată a Festivalului Naţional „Cîntarea României": orchestra de suflători a Casei pionierilor şi şoimilor patriei din Brăila. Nelipsiţi de la toate spectacolele festive organizate în municipiu, de la carnavaluri, concursuri şi alte manifestări artistice, ei îşi reîmprospătează mereu repertoriul cu cîntece patriotice şi revoluţionare, cu melodii inspirate din viaţa fericită a copiilor patriei sau din frumuseţea folclorului românesc. Această formaţie, avînd vîrsta de... 8 ani (înfiinţată în 1979), a devenit însă pentru interpreţii care o compun şi o „microşcoală de muzică". Pentru că orice nouă repetiţie constituie o lecţie de muzică în care fiecare ambiţionează să-şi stăpînească tot mai bine instrumentul la care cîntă, să dobîndească măiestrie în execuţia propriei partituri. Alin Andrei, de pildă (unul dintre mezinii formaţiei), a progresat uimitor de repede la corn, flautul Iulianei Ivaşcu pare fermecat, iar Dănuţ Belciugan e un „trompetist de clasă". Fane Pruteanu care cîntă la tubă sau Daniel Gîţu la altorn sînt şi ei interpreţi deosebit de înzestraţi. Cît despre Florin Stoian, care dovedeşte aceeaşi măiestrie la nu mai puţin de... şase instrumente — basfligorn, eufoniu, trombon, saxofon tenor, acordeon şi contrabas — se poate spune că e un adevărat „om-orchestră". Cu ochii la partitură, dar şi la dirijor (Virgil Cernat), aceşti artişti, în vîrstă de 12—13 ani, se străduiesc, repetiţie de repetiţie, să interpreteze cît mai autentic şi sensibil piesele cuprinse în bogatul lor repertoriu. Aşa se şi explică succesele lor de pînă acum, succese pe care le vor reedita pe viitoarele scene ale competiţiilor artistice pioniereşti. Pentru că ei ţin la păstrarea tradiţiei de laureaţi şi a frumosului renume cîştigat.

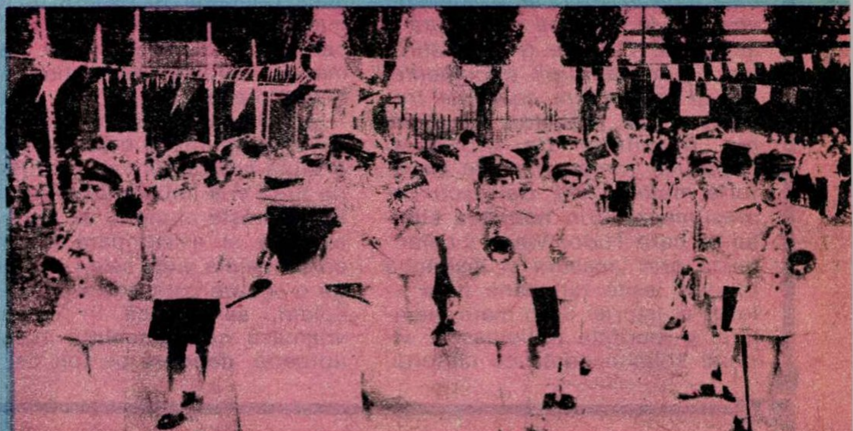

Limba noastră-i o comoară

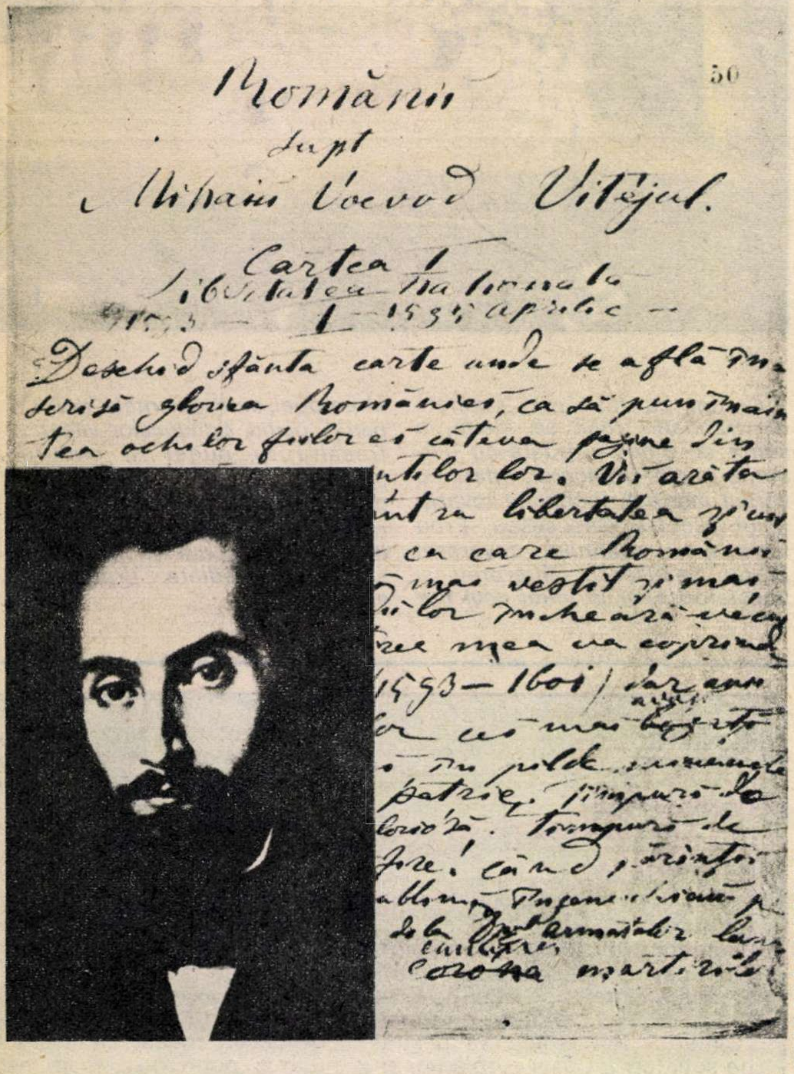
50

Românii
supt
Mihaiu Voevod Vitejul.

Cartea I
Libertatea naţională
1593 — 1595 aprilie —

Deschid sfânta carte unde se află înscrisă gloria Românească, ca să pun înaintea ochilor fiilor ei câteva pagine din

Stilul lui... NICOLAE BĂLCESCU

Între scriitorii revoluţionari din epoca romantică de la 1848, Nicolae Bălcescu ne apare astăzi cel mai reprezentativ, luptător patriot înflăcărat pentru renaşterea naţională, pentru independenţă şi unire, pentru dreptate şi libertate socială. Opera lui cea mai importantă, **Românii supt Mihai Voievod Viteazul,** *rămasă neterminată, a fost publicată abia în 1877, la un sfert de veac de la moartea prematură a autorului. Ea este o reconstituire riguroasă după documente, dar şi una dintre cele mai frumoase, mai înălţătoare evocări ale trecutului de glorie al poporului român din cîte avem. Între multe altele, Bălcescu impresionează prin* **nobleţea stilului** pe care Tudor Vianu îl caracteriza prin „măsura şi distincţia tonului",ieşite din pana unui filosof al istoriei de o mare gravitate şi puritate sufletească, vibrînd solemn odată cu cititorul, animat de cel mai fierbinte patriotism, exprimat cu o mare limpezime şi sobrietate. Figura luminoasă a lui Mihai Viteazul răsare din pagini ca un monument dominînd peste veacuri. Iată fragmentul în care ni se relatează momentul de vîrf al bătăliei de la Călugăreni, unde acţiunea fulgerătoare a lui Mihai decide victoria românilor din acea crîncenă încleştare cu armatele cotropitoare ale lui Sinan-Paşa. Subliniem, de asemenea, verbele de acţiune la timpul prezent:

„Mihai **cugetă** întru inima sa că împregiurarea **cere** neapărat o faptă eroică spre a descuragia pe turci şi a îmbărbăta pe ai săi. El **hotărăşte** atunci a se jertfi ca altădată şi a cumpăra biruinţa cu primejdia vieţii sale [...] **smulge** o secure ostăşească de la un soldat, **se aruncă** în coloana vrăjmaşă ce-l **ameninţă** mai de aproape, **doboară** pe toţi cei ce **încearcă** a-i sta împotrivă, **ajunge** pe Caraiman-Paşa, îi **zboară** capul, **izbeşte** şi pe alte capete de vrăjmaşi şi, făcînd minuni de vitejie, **se întoarce** la ai săi plin de trofee şi fără a fi rănit. Această faptă eroică **înfioară** pe turci de spaimă, iar pe creştini îi **însufleţeşte** şi îi **aprinde** de acel entuziasm, izvor bogat de fapte minunate".

Această tehnică stilistică, a aducerii verbelor de acţiune la timpul prezent — majoritatea lor în propoziţii principale juxtapuse, avînd personajul central ca subiect — o mai putem numi, urmînd tot lui Tudor Vianu, o **tehnică a basoreliefului.** Este un termen împrumutat din artele plastice în stilistica limbii literare. Nu e întîmplător, poate, că podul de peste Neajlov, la Călugăreni, împodobit cu efigia lui Mihai Viteazul are şi un frumos basorelief în bronz, înfăţişînd momentul de răscruce al marii bătălii care s-a dat aici în ziua de 23 august 1595. Dar cel mai impunător monument înălţat în memoria lui Mihai Viteazul este cartea lui Nicolae Bălcescu.

ION ROTARU

Povestea unui cuvînt:
OM

Om, unul dintre cele mai importante cuvinte, îşi are originea în limba latină (din cuvîntul „homo-hominis"). Pe lîngă înţelesul de bază al cuvîntului, în limba populară acesta înseamnă şi „bărbat"în opoziţie cu *femeie.* Se zice, de exemplu: **Mulţime de oameni şi de femei, cuvîntul oameni** avînd aici semnificaţia clară de „bărbaţi". Foarte frecvent se întrebuinţează **om,** tot în aspectul popular al limbii, şi cu înţelesul de „soţ". O femeie spune în mod obişnuit **omul meu,** înţelegînd „soţul meu". Acest sens s-a dezvoltat paralel cu cel de „soţie, nevastă" pe care l-a căpătat **femeie,** cuvînt moştenit, ca şi **om,** tot din latină.

În orice limbă cuvîntul prin care e denumit **omul** e posibil să fie folosit şi cu semnificaţia de „persoană care se remarcă prin calităţi morale deosebite, mai ales prin cinste şi corectitudine, printr-o bună educaţie". Se spune în mod curent: **E om, te poţi bizui pe el; Un om ca el, mai rar; Şcoala te face om.** Cu această valoare, **om** este chiar comparat cu un adjectiv: **E mai om decît toţi.** Limba a înzestrat acest cuvînt cu semnificaţiile oricăror adjective care exprimă însuşiri superioare, calităţi deosebite, trăsături morale de înaltă valoare umană. Nu e lipsit de importanţă să arătăm că limba noastră a transferat aceste înţelesuri nobile ale lui **om** şi asupra unei întinse serii de derivate. Astfel, adjectivul **omenesc** înseamnă „prietenos, binevoitor, blînd" (zicem: **purtare omenească); omenos** e folosit numai cu valoare pozitivă, denumind şi el pe omul „blînd, bun, prietenos, cumsecade, înţelegător"; adverbul **omeneşte** e luat în înţelesul de „cu omenie, cu blîndeţe, cum se cade, cum se cuvine" (spunem: **Se poartă omeneşte; Ne-au primit omeneşte).** Verbul **a omeni,** atît de cunoscut în vorbirea de toate zilele, e sinonim cu „a ospăta, a primi pe cineva cu ospitalitate"; substantivul **omenie** înseamnă „purtare cuviincioasă, blîndă; cinstire; preţuire; ospitalitate". Cele două cuvinte din urmă, **a omeni** şi **omenie** îşi află greu în alte limbi corespondente construite după acelaşi model de structură lexicală, adică avînd ca nucleu cuvîntul **om** luat în accepţiunile sale morale cele mai înalte. Numai româna a putut crea locuţiunea **de omenie,** care, alăturată lui **om,** a dat naştere unei sintagme de excepţională frumuseţe: **om de omenie.**

S-a vorbit mult despre ospitalitatea poporului nostru, despre omenia lui proverbială. Iată că aceste însuşiri morale ale oamenilor din această parte a Europei se reflectă şi în limbă, în familia lexicală a celui mai important dintre cuvinte: **om.**

GRIGORE BRÂNCUŞ

Laudă limbii române

Limba română, limba vorbită şi scrisă (...)
Minune de murmure în care intrăm odată cu viaţa.
Aer respirat, şi hrană, şi apă, izvor al nostru nemuritor,
Vast ţinut al sufletului care se suprapune perfect
Peste ţinutul de munţi şi de dealuri, de şesuri, şi de ape,
De turme, şi drumuri, şi vii şi, iarăşi ţinut stînd
La temelia noastră cu milioane de suflete în adîncuri,
Cuvinte care ca plantele cresc şi fac sămînţă (...)
Înflorind de jur-împrejurul nostru.

CONSTANŢA BUZEA

Iarna în pictură

În afara iernii, nici un alt anotimp nu a ridicat în fața artiștilor problema atît de dificilă a redării culorii. Albul care nu este întotdeauna considerat culoare, din cauza **luminii** și **a orei** în care este văzut, **se colorează.** De aceea, văzută în depărtare, din cauza atmosferei, zăpada pare gri, lîngă o casă roșie ea poate împrumuta această culoare, ca și pe aceea albastră a cerului sau a luminii strălucitoare a galbenului solar. Aceasta este o problemă de tehnică picturală, depinzînd de observarea atentă a naturii, de ora la care artistul vrea să redea peisajul de iarnă.

Sînt însă și alte diferențe, ce decurg din concepțiile artistice, determinate și ele de condiționări istorice și de evoluția gustului estetic și a mentalității sociale. În acest sens ne propunem să privim cu atenție doua peisaje de iarnă aparținînd unor epoci îndepărtate în timp, unul datorat pictorului **P. Brueghel cel Bătrîn, „Iarna",** pictat în 1565 și aflat azi la Muzeul din Viena, al doilea, **„Barbizonul sub zăpadă",** al pictorului **Ion Andreescu,** aflat în colecția Zambaccian.

P. Brueghel cel Bătrîn (1515—1569) aparține Flandrei, devenit în 1551 maestru la Anvers. A călătorit în Italia, cu puțini bani și desenînd continuu muncitori pe cîmp, gestul unui copil, forma cerului sau a unui copac. Revenit în Flandra, el se îndepărtează de tradiție, de preocupările simbolice și religioase ale înaintașilor săi, încercînd o pictură umană, candidă, personală. El a descoperit intimitatea peisajului, sensul lui profund familiar; a văzut în peisaj oamenii, obiceiurile, nevoile și dorințele lor. **„Iarna"** lui Brueghel se constituie ca un complex de umanitate, de viață intensă. Brueghel imprimă peisajului o animație de universală poezie, aceea a mulțimilor. Pare că se amuză! Dar, în același timp, observă și crengile uscate, încărcate de zăpadă ale copacilor, distinge păsările în zborul lor, descrie ferestrele caselor, atmosfera cerului și cele mai diverse detalii asociate cu o știință minuțioasă a picturii. Iarna este clară, puțin sumbră, în armoniile discrete, seducătoare, în coloritul simfoniilor ei în alb, cu tonuri de brun, de galben auriu sau de maroniu spre negru, care impun astfel o atmosferă reală de sezon. Imaginația lui avidă se conjugă fericit cu gustul epocii pentru detaliul concret, pictura lui fiind prin esență narativă și descriptivă.

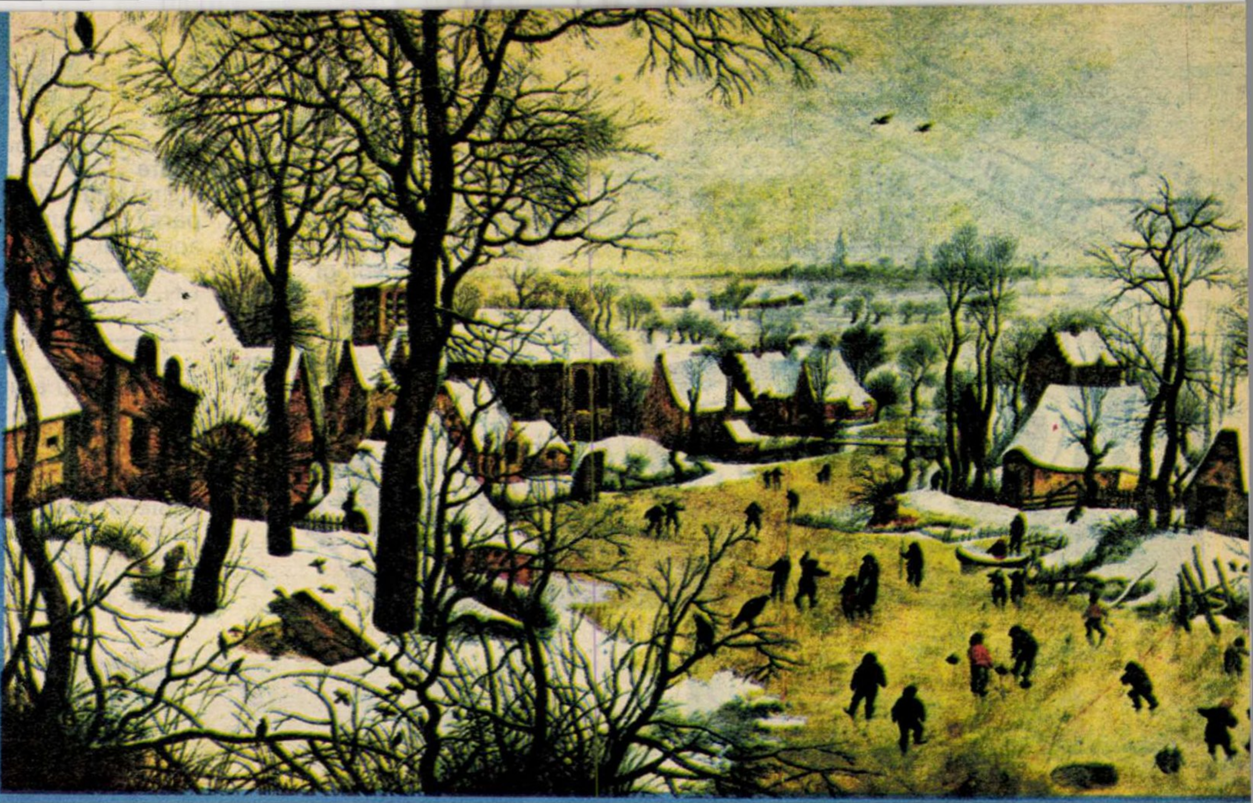

Cît de diferită este **„Iarna la Barbizon" (Barbizonul sub zăpadă)** a pictorului Ion Andreescu, de **„Iarna"** lui Brueghel! Și Ion Andreescu a fost intens preocupat de peisajul de iarnă (**„Iarna la marginea Barbizonului", „Iarna în pădure"** ș.a.), dar pictura lui are caracteristicile creației artistice moderne. Ion Andreescu (1850—1882) a avut o adevărată vocație pentru peisaj. **„Iarna"** sa e total diferită ca tehnică și concepție de aceea a bătrînului Brueghel. Ion Andreescu a făcut trecerea de la pictura academică la aceea de „plein air" (adică în aer liber), desprinzîndu-se de viziunea idilică, narativă sau academică și alegînd o manieră nouă, și deci și în peisaje, potrivită firii lui austere. Iarna lui e geroasă, plină de nămeți, încărcată de o emoție gravă. Paleta sa are discrete accente de albastru în redarea cerului și a reflexelor gri pe albul zăpezii, imprimînd peisajului o poezie aparte. Pictura sa este condensată, culoarea are o lumină strălucitoare, spațiul un ritm alert.

„Iarna la Barbizon" este unul dintre cele mai reușite peisaje ale lui Andreescu și cel mai strălucit peisaj de iarnă din pictura noastră. Creația lui Ion Andreescu se integrează în mișcarea pictorilor impresioniști, care a avut loc în a doua jumătate a secolului trecut. „S-ar părea, scria un critic francez cunoscut, Jaques Lassaigne, în 1936, ca Andreescu rămîne în afara îndrăznelilor ce-l înconjoară, dar el e mai aproape de realitate. Astăzi ne dăm seama că se întîlnește cu pictorii mai moderni. De pildă, cel mai frumos peisaj al său din această epocă, **„Barbizon sub zăpadă",** pare să anticipeze cel mai bun Utrillo".

Ion Andreescu a avut o personalitate unică, copleșitoare și extraordinară. El a fost un argument decisiv pentru cei ce au iubit natura, un precursor și un exemplu al înțelegerii ei în mod realist, sobru, grav, folosind o tehnică proprie, de înalt meșteșug, prelucrînd experiența trecutului și noutatea impresionismului, a senzației vizuale, într-un stil și de o manieră pe care o putem defini simplu „andreesciană", ea aparținînd unui mare artist, unic și original.

MIRCEA DEAC

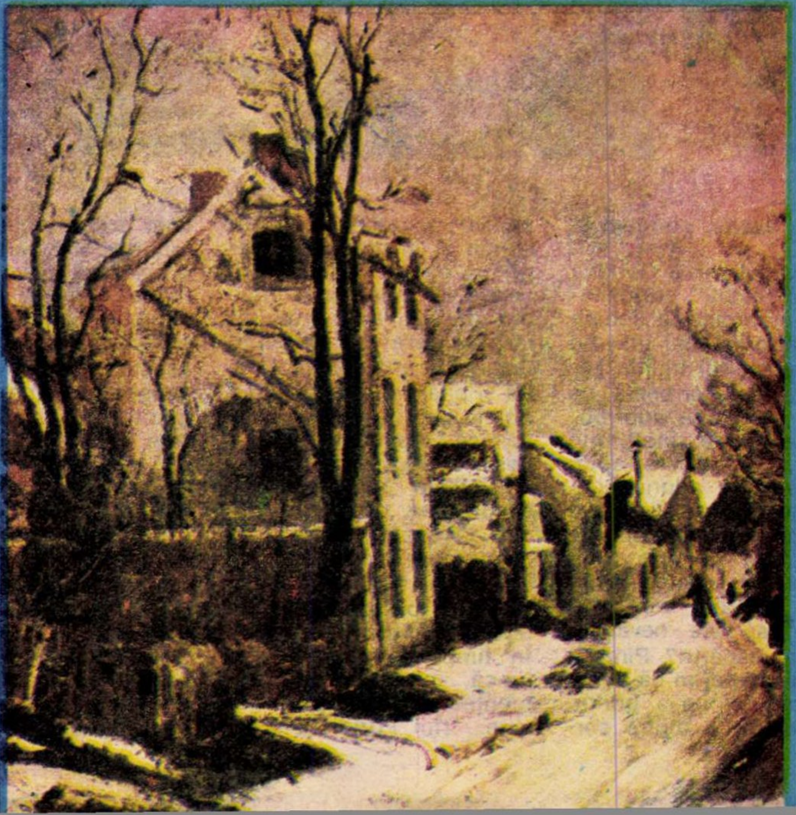

DICȚIONARUL RUBRICII

• Utrillo — pictor naiv peisagist francez, postimpresionist de mare valoare (1883—1955).

• Impresionism: curent artistic afirmat cu prilejul Salonului de artă din Paris, la 1863. La baza impresionismului stă „teoria contrastului simultan", fenomen optic prin care lumina care înconjoară obiectele este descompusă printr-o prismă triunghiulară de cristal în 3 culori de bază și 3 culori complementare. Astfel, orice corp are un cearcăn de umbră și orice umbră primește de la obiectele din jur reflexe colorate și transparente. Deci nu se amestecă culorile primare (roșu, galben, albastru) direct pe paletă, ci se juxtapun optic cu complementarele lor (portocaliu, verde, violet), dînd impresia de luminozitate. Principalii pictori impresioniști sînt: Manet, Monet, Rencir, Bazille, Sisley, Pissaro, Degas, Berthe Morisot, Guillamin, Signac, Seurat.

• Pictorii preimpresioniști (Courbet, Corot etc.) și impresioniștii și-au stabilit, între altele, ca loc de pictură în aer liber satul Barbizon, lîngă pădurea Fontainebleau, nu departe de Paris unde a pictat și Andreescu.

Frumoasă
și bogată
ești, patria mea!

„CETĂȚILE PONORULUI”

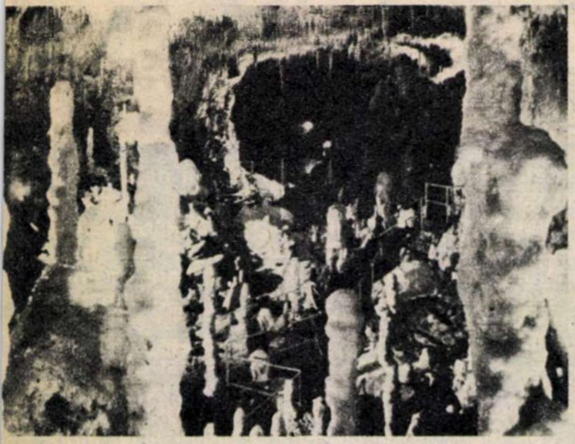

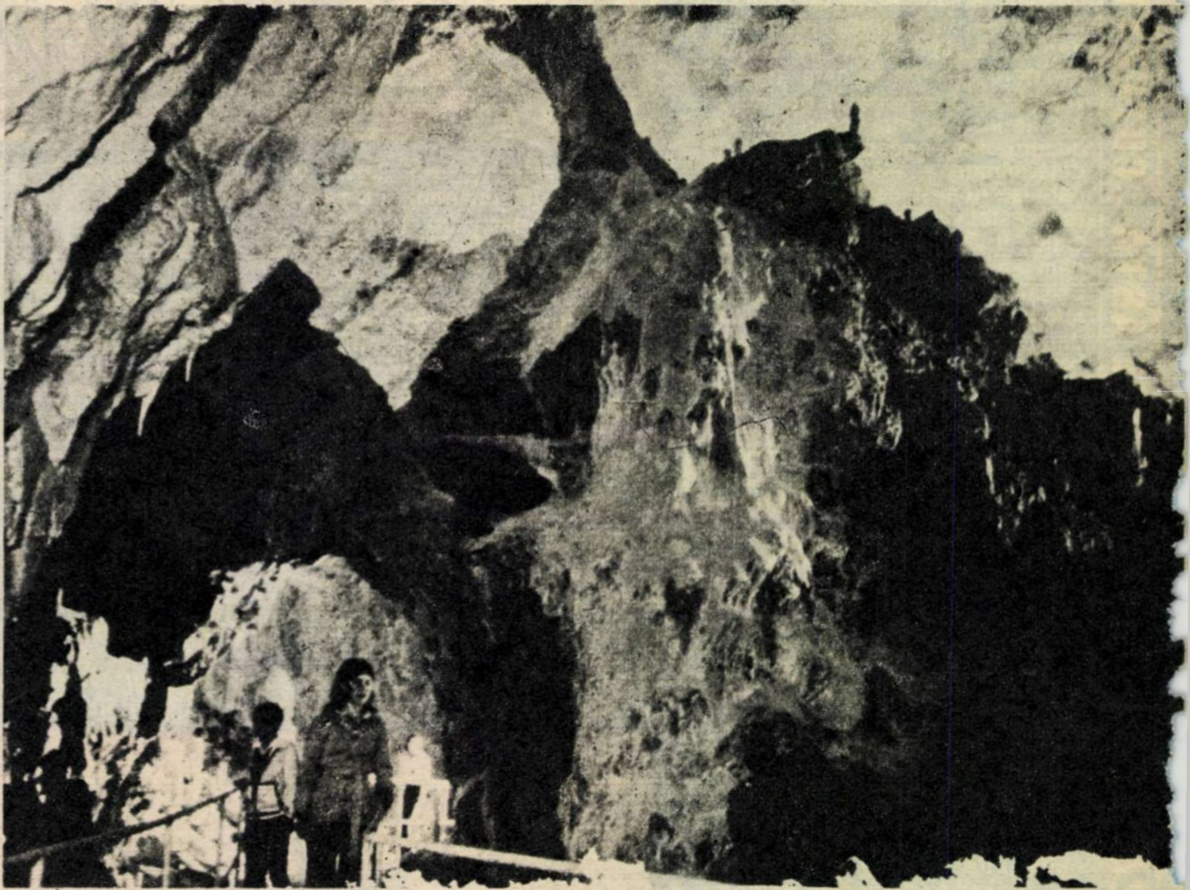

O SANTINELĂ DE... PIATRĂ, PÎRAIE ȘI LACURI CE... APAR ȘI DISPAR!

Vă invităm să facem împreună o excursie în Munții Apuseni, în zona Padiș. Acolo se află rezervația de la „Cetățile Ponorului", despre care savantul român Emil Racoviță, întemeietorul biospeologiei, scria în 1934: „Cetățile Ponorului constituie un fenomen unic, o inimă de calcar viu, dăltuit de ape, în mijlocul unor pășuni luminoase, care alternează cu păduri întunecate de conifere și fagi, cu stînci ce alcătuiesc pereți de cetate, cu avene, ponoare și izvoare..."

În drumul de la Cabana Padiș la „cetăți", curiozitățile ne întîmpină la fiecare pas. Coborîm mai întîi pe la poalele unui munte semeț, ca o... santinelă de piatră, care ține sub observație toate înălțimile din jur, loc în care, spun legendele, se adunau căpeteniile moților lui Avram Iancu pentru a ține sfat de taină. Abia trecem de o mare stîncă și iată că apa pîrîului Gîrjoaba, care ne-a însotit, se face nevăzută! Unde a dispărut? Pînă la urmă descoperim că a fost înghițită de un... ponor, adică de unul dintre sorburile de care e plină toată zona rezervației de la Padiș, unde numeroase pîraie și chiar rîuri dispar sub pămînt! Sînt fenomene carstice deosebit de interesante, pe care le-au cercetat și le-au descris numeroși speologi, geologi și geografi din țară și din străinătate.

Dar sîntem abia la început de drum. Acum urcăm pentru a trece o șa. În stînga și în dreapta noastră — cîteva doline: niște uriașe și minunate cupe cu pereții acoperiți de iarbă mare și negurie, unele cu apă, altele fără. Ca și pîraiele, și lacurile din doline sînt la fel de nestatornice. Apar și dispar... peste zi sau peste noapte, ca într-un joc de-a v-ați ascunselea. Coborîm din nou. Trecem printr-o pădure care mustește de apă, apoi traversăm pe o punte un pîrîu vijelios care izvorăște dintr-o... peșteră. În timp ce coboară prin luncă, mici gheizere alimentează pîrîul care devine... rîul Ponor. Dar de îndată ce ajunge la marginea de sud a unei poieni, rîul este din nou înghițit de sorburi uriașe, de „ponoare". Nu se poate! exclami uimit. Cum să dispară? Și unde se duc apele lui?

UN TUNEL SUBTERAN ȘI NIȘTE... AFINE CIUDATE

S-au făcut experiențe. Speologii au aruncat coloranți în apă. Și unde credeți că a apărut Ponorul? Chiar în „cetăți", după ce a călătorit printr-un tunel subteran lung de peste un kilometru!

Ca să ajungem la „cetăți", trebuie să urcăm dealul pe sub care și-au tăiat drum apele. E obositor, dar sus ne-ntîmpină... o surpriză plăcută: pădurea se rărește și apare... afinișul! Facem popas și mîncăm pe... săturate aceste bobițe negre, ușor acrișoare. După cîteva înghițituri, constatăm că buzele și dinții s-au colorat ca cerneala violetă. Dar din nou o surpriză: întîlnim un tăietor de lemne. Caută lemn bun pentru... tulnice. Îl cheamă Pătru a'Juriului. „Caut. caut. ca nu orice fel de lemn are glas, adecă știe a cînta". Și văzîndu-ne cu buzele liliachii, ne arată și alt fel de afine, care au același gust, acrișor, dar... nu pătează. „Puteți mînca, da' nu multe. Un pumn-două, ne spune baciul Pătru. Că acestea îți fac somn..."

CEA MAI MARE POARTĂ DE CETATE DIN ȚARA NOASTRĂ

Coborîm printr-o pădure, traversăm un drum forestier și ne angajăm pe o serpentină ce se strecoară spre adîncuri, prin pădurea ce se rărește treptat. Deodată, în fața se deschide o uriașă groapă, înconjurată de pereți de stîncă verticali, albi-ruginii. Pare o cetate cu ziduri de piatră, construită de uriași. Iar noi ne aflăm pe unul dintre pereți, coborînd pe el în adînc, acolo unde vuiește apa ce cade într-o cascadă. Ne aflăm în prima cetate a Ponorului!

Zidurile de cremene o înconjoară din toate părțile și doar un singur perete oferă o ieșire: este o poartă înaltă de peste 50 de metri, în peretele ce se înalță drept, ca o lamă. Cea mai mare poartă de cetate naturală din țara noastră!

LUMEA MIRIFICĂ A LUI RACOVIȚĂ

Dar uriașa cetate are și funcția de... ponor! Apa rîului Ponor, care izbucnește din perete, bubuind de bucurie că a ieșit la lumină, este din nou înghițită de adîncuri. De aici începe lumea mirifică a adîncurilor, explorată de Emil Racoviță și de urmașii săi, îndeosebi de membrii cercului de speologie „Focul viu" din Cluj-Napoca, ce reunește renumiți cercetători. În drumul lui subteran, rîul trece prin zona numită „Pielea de leopard" (apa, înspumată, pare o... piele de leopard), peste cascade (moții le spun „săritori"), formează lacuri subterane (14 astfel de oglinzi de apă pe care poți pluti cu barca de cauciuc), pe lîngă „sala cu baldachin" (stînca pare o perdea ce coboară la nivelul apei), prin „sala venețiană" (unde stalactitele par din sticlă de Murano)... La un moment dat se întîlnește și un horn, adică o deschizătură în plafonul tunelului subteran, prin care doar pe... aripile păsării măiestre ai putea ieși din această lume subpămînteană... Dar noi nu ne angajăm pe acest drum rezervat speologilor, ci urcăm pe o scăriță de lemn și trecem în cea de-a doua „cetate". E plină de pietre. Peisaj lunar. Fără pic de apă. Dacă îți pui urechea la pămînt, auzi însă vuietul rîurilor din adîncuri.

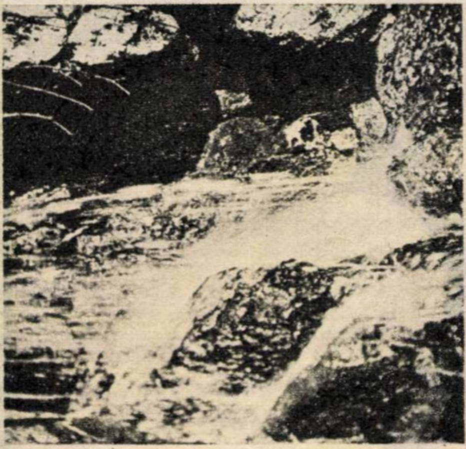

Acum înțelegem și mai bine motivele care au dus la crearea rezervației naturale a Cetăților Ponorului. Există aici, cum spunea cercetătorul Nicolae Boșcoiu, fenomene carstice unice în România și printre puținele din lume, precum și o zonă floristică de neegalat. În adîncuri găsești „peisaje" de vis, în care își duc existența plante și insecte mărunte, rămase din era terțiară, adică de sute de mii de ani. Cine le aduce hrană? Rîul Ponor, cu apele sale! Înțelegem și de ce „cetățile" au fost declarate monumente ale naturii. Astfel de construcții ciclopice stîrnesc uimirea, impresionează prin grandoarea lor, prin frumusețea lor sălbatică.

PLANTE RARE ȘI... GHEAȚĂ CARE ARDE!

O poteca te poarta în jurul zidurilor verticale, înalte de peste 200 de metri, apoi te scoate în dreptul unei tăieturi prin care, mergînd de-a bușilea, te cațări și ieși din „cetate". Dar abia ieșit „la lumină", te trezești într-o altă zonă de vis: în așa-numitul „Circuit al Galbenei", rîul care colectează toate apele din ponoare și, după ce și el se ascunde de cîteva ori pe sub pămînt, pornește la vale spre Crișul Pietros. Zona aceasta ne oferă și ea, cu generozitate, surprize dintre cele mai mari și mai interesante. Între acestea, ceea ce ne reține atenția în mod deosebit sînt ghețarii.

Primul dintre ei este „Focul viu", al treilea ca mărime din țara noastră. Se află într-o peșteră în al cărei tavan există un horn prin care, la amiază, soarele reușește să pătrundă cîteva minute. Atunci ghețarul scînteiază, pare o vatră de jăratic. De aceea, deși este ghețar, i se zice... „foc viu". La sud de el, trecînd de Piatra Galbenei (1 243 m), se află Avenul Borțig. În acesta descoperim al doilea ghețar, lat de 35 de metri, lung de 120 și gros de 38—54 de metri. Volumul gheții este de 30 000 de metri cubi. Borțigul este al doilea ca mărime din România, primul fiind cel de la Scărișoara. Ultimul și cel mai mic dintre ghețarii din zonă este cel de la Barsa, aflat lîngă vîrful Bădileasa (1 267 m), într-o peșteră care are peste 3 kilometri de galerii.

Și fiindcă a venit vorba de peșteri, e timpul să spunem că în rezervația de la Cetățile Ponorului acestea sînt numeroase. Una dintre ele, aflată în „Circuitul Galbenei", se numește „Peștera Neagră" și are o lungime de 12 048 de metri, ceea ce o situează pe locul al patrulea între peșterile din România.

O PLANTĂ... FOSILĂ ȘI ALTA CU RUDE ÎN... HIMALAIA!

În Circuitul Galbenei se întîlnesc însă și zone de verdeață, ca „Poiana florilor", în care se află două curiozități ale naturii: planta Syringa yosicheia — adică **liliacul ardelenesc,** înrudit cu o plantă ce crește tocmai în... Himalaia. O altă curiozitate este Pedicularia lymnogena sau **vîrtejul pămîntului,** o plantă din epoca terțiară, deci care rezistă aici de... milioane de ani! Alături de ele întîlnim pastăiata (Lunaria rediviva, cu sămînța ce are contur de lună), șopîrlița, ghizdeiul, cununița și scorușul — toate plante melifere, căutate de albine, ca și răscogea, ce coboară în avene.

Cetățile Ponorului sînt renumite, de altfel, pentru flora lor alpină abisală (adică din adîncuri). Cercetători români și din alte țări vin mereu să studieze plantele de aici...

TRACTOARE VIII

Cineva ne-a întrebat: „Ce animale putem întîlni în această rezervație?" Desigur, nu găsim capre negre, dar aici sînt urși și lupi, mistreți și vulpi, veverițe... Îndeosebi poți afla urmele urșilor și porcilor mistreți. Într-un an, toamna tîrziu, trezindu-ne din somn — dormeam la Cabana Padiș —, și privind pe geam, am fost uimiți: tot dealul fusese... arat peste noapte.

— N-a fost aici nici un tractor, ne-a spus cabanierul. Or scormonit, azi-noapte mistreții, căutînd rădăcini...

În altă zi, coborînd spre Casa de piatră, am întîlnit un cioban care, la marginea strungii, jupuia o oaie.

— Singur lucri? I-am întrebat. Nu te ajută nime?

— M-o ajutat ursu', că o trecut pe-aici acum vreun ceas și o luat cu el oaia asta, iar eu cu cîinii ne-am luat după el, da' o și sfîrtecase...

În timpul verii însă nu trebuie să ne temem de nici un animal sălbatic, pentru că jivinele fug la apropierea omului...

* * *

Încheiem aici călătoria noastră în zona „Cetăților Ponorului" din „Parcul național al Apusenilor", parc visat de Emil Racoviță și realizat în prezent.

SEVER NORAN

Exploratori pionierii

Atrași atît de frumusețea deosebită a peisajului natural, cît și de originalitatea fenomenelor carstice din perimetrul Cetăților Ponorului și din împrejurimile acestora, numeroși pionieri-expediționari vin în această zonă pentru a o cunoaște, pentru a o studia și admira. Între aceștia s-au aflat și membrii echipajului „Fereastra zmeilor", de la Școala din Hîrsești, județul Argeș. În cîteva dintre fotografiile alăturate ei ne prezintă aspecte surprinse în timpul expediției lor din vara acestui an: Peștera Urșilor (una dintre cele mai frumoase și mai valoroase din țară, și un peisaj de pe Valea Arieșului. Sînt — nu-i așa? — tot atîtea invitații convingătoare adresate colegilor din întreaga țară de a vizita această interesantă zonă.

A fost odată în... viitor
sau
Progresul tehnic între anticipaţie şi realizare

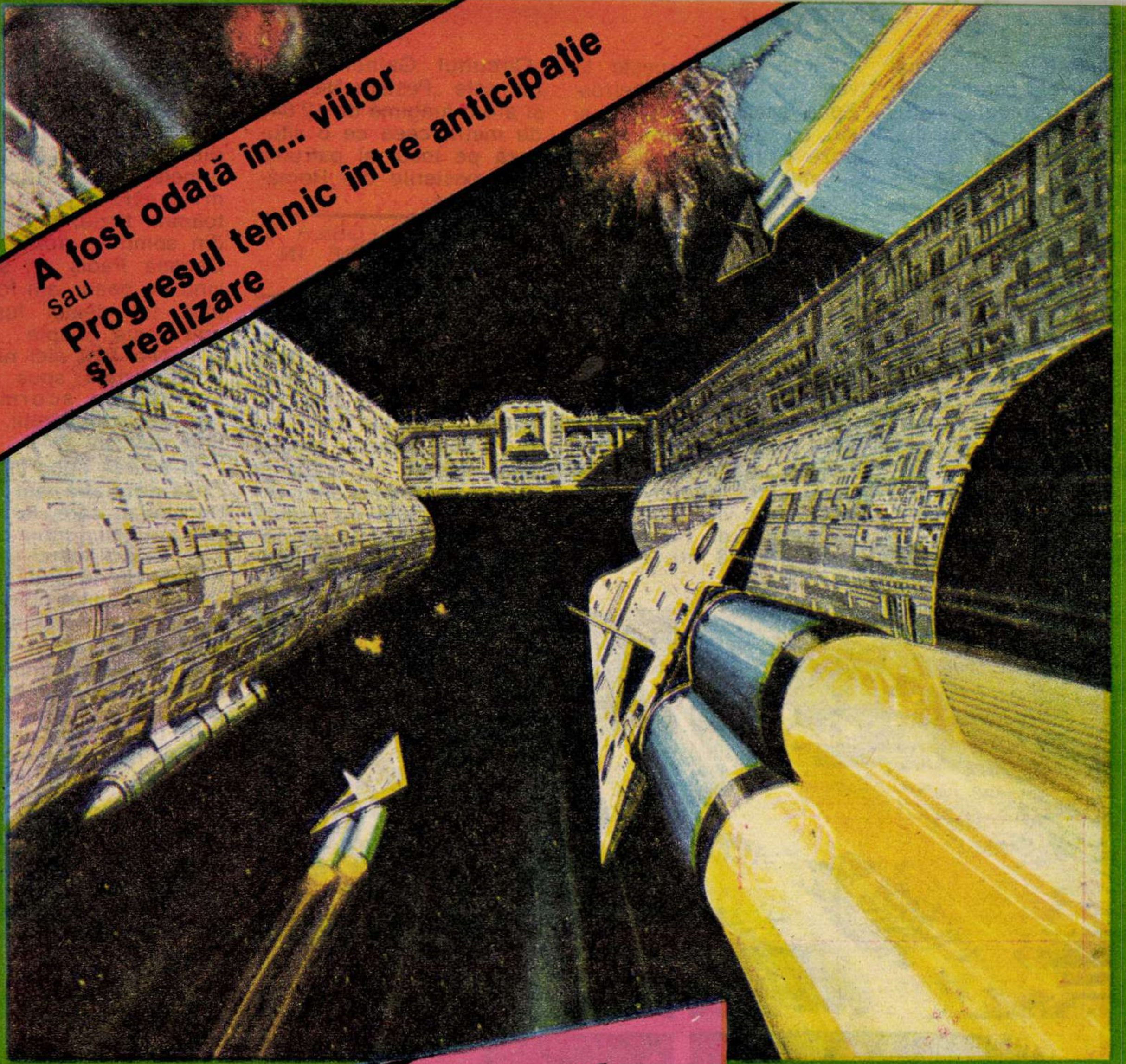

CE au visat scriitorii şi au înfăptuit... inventatorii!

Înainte de a zbura în Cosmos, înainte de a străbate adîncurile oceanelor, înainte de a înălţa edificii care au înfruntat veacurile, oamenii le-au realizat în minte, în imaginaţie, în vis. Capacitatea de a construi în minte ceea ce apoi vom încerca şi uneori vom reuşi să înfăptuim în realitate reprezintă una dintre cele mai specifice activităţi umane. De aceea nu este de mirare că, înainte de a fi fost brevetate, o seamă întreagă de invenţii şi descoperiri au văzut lumina zilei mai întîi în cărţi, mai cu seamă în acele cărţi care chiar aceasta îşi propun, să investigheze viitorul, posibilul încă netradus în faptă, realizabil sau încă nerealizabil.

Astfel, înainte de a fi tradus în viaţă, banalul televizor de astăzi, întrevăzut încă din antichitate de Lucian din Samosata, a funcţionat în nuvela lui H.G. Wells „Oul de cristal", pentru ca în cunoscutul roman al lui Jules Verne „Castelul din Carpaţi" să urmărim alături de personajele cărţii o reproducere video.

Laserul nu mai reprezintă astăzi un obiect de mirare, aflîndu-şi de mult locul în industrie, medicină, în telemetrie, ca să ne rezumăm la cele mai răspîndite folosinţe ale lui. Această invenţie încă recentă acţiona însă de pe la mijlocul secolului trecut în romanul aceluiaşi Jules Verne, „Raza verde".

Prima înregistrare sonoră apare acum 200 de ani, la Cyrano de Bergerac, în „Imperiile Lunii şi ale Soarelui", unde facem cunoştinţă cu cărţile vorbitoare ale seleniţilor. Dar ca să aselenizăm cu bătrînul Cyrano a trebuit să părăsim Terra tot cu el şi cu fotoliul său propulsat de rachete de artificii — puţin practice, fireşte, dar în principiu aceleaşi care aveau să-i ducă în Lună pe primii oameni.

Zborul cosmic i-a preocupat pe mulţi autori. Sînt cunoscute similitudinile dintre cea mai mare parte a previziunilor lui Jules Verne privind călătoria în Lună şi efectuarea ei ulterioară, similitudini care merg de la calculele necesare stabilirii itinerarului de parcurs pînă la alegerea locului de lansare a vehiculului cosmic — acelaşi Cape Canaveral. Diferenţa este că eroii lui Verne voiajau în interiorul unui... obuz tras de un tun gigantic, şi nu la bordul unei rachete cosmice. Iar H.G. Wells imaginează, în acelaşi scop, un material nou, cavorita, nu numai lipsit de greutate, ci de-a dreptul antigravitaţional, material care îşi mai aşteaptă inventatorul. În aceeaşi ordine de idei trebuie amintit şi oraşul zburător Laputa din „Călătoriile lui Guliver" de Jonathan Swift.

Dar în materie de oraşe ar fi multe de spus. Abia se înălţase primul zgîrie-nori de... nici 20 de etaje, că imaginaţia scriitorilor şi-a luat zborul. Zece ani mai tîrziu apăreau romane precum „Etajul 500" de Karoly Sandor şi „Casa cu 1 000 de etaje" de Jan Weiss.

Numeroase cărţi ale unor autori uitaţi descriau la vremea lor atingerea de către primii oameni a polilor tereştri. În secolul trecut, poetul şi romancierul rus Valeri Briusov imagina un vast oraş adăpostit sub un imens dom transparent plasat în Antarctida.

Foarte veche este biografia ideii de robot. Apărut sub acest nume în 1920, în piesa de teatru a cehului Karel Čapek, jucată şi la noi, el îşi are strămoşii încă în „oamenii de aur", slujitori mecanici care apar în epopeea lui Homer „Iliada".

O altă performanţă inginerească excepţională, nerealizată pînă astăzi, este tunelul pe sub Oceanul Atlantic „sfredelit" într-un roman al autorului german Bernhardt Kellermann, apărut în 1913.

Cu decenii înainte de construirea vapoarelor gigant din istoria navigaţiei, asemenea cetăţi marine au fost lansate la apă în „Un oraş plutitor" de Jules Verne şi „Oceania-Pacific-Dreadnought" de Alexandru Macedonski. Dar primele anticipaţii de nave propulsate mecanic apar în 1623 sub semnătura lui Tommaso Campanella.

Dar automobilul? După „carele cu pînze" ale aceluiaşi Tommaso Campanella şi cele cu arc ale scriitorului Restif de la Bretonne, cel mai popular vehicul contemporan apare cu toate însuşirile de astăzi în romanul ştiinţifico-fantastic „Icosameron" de Giacomo Casanova (1788).

În lucrarea sa „Noua Atlantidă", cancelarul englez Francis Bacon (1561—1626) prevedea o sumedenie de realizări moderne (fabricarea îngrăşămintelor agricole, a fibrelor noi pentru îmbrăcăminte, vindecarea bolilor incurabile, transplantul de organe, influenţarea vremii).

Lampa cu neon a fost întrevăzută şi ea de Cyrano de Bergerac în lucrarea citată, căci ce altceva reprezintă globurile sale străvezii în care au fost închise raze de Soare, după ce li s-a „extras" căldura?

Fertilizarea deşertului, o acţiune aflată şi astăzi la începuturi, a fost prevăzută încă de autorul Denis Veiras în cartea sa „Istoria sevarambilor" (1675—1679).

Prima uzină mareică va funcţiona într-un roman publicat în 1907 de Paul Adam.

Nu este posibil să enumerăm în spaţiul acestui articol numeroasele anticipaţii pe care le aflăm în paginile cărţilor cu mult înainte de a le vedea înfăptuite. Pe de altă parte, nu toate cele imaginate cîndva îşi află o utilitate practică sau răspund unor nevoi umane reale. Iar unele sînt de-a dreptul dăunătoare, precum numeroasele feluri de arme închipuite de-a lungul istoriei şi a căror materializare nu a făcut nici un serviciu omenirii. Visul ştiinţific anticipator trebuie, pentru a cîştiga stima urmaşilor şi a spera să fie înfăptuit, să corespundă celor mai generoase idealuri ale umanităţii.

CE VEȚI INVENTA VOI!

Trăim sub semnul unui continuu flux de noutăți tehnico-științifice. În fiecare zi, noi înfăptuiri, care pînă mai ieri păreau imposibile, își află soluția și locul în viață, integrîndu-se în realitate cît se poate de firesc.

Dar sîntem departe de a fi obținut toate cele trebuincioase unei omeniri în continuă dezvoltare numerică și în pragul epuizării resurselor clasice, care au constituit baza de pînă ieri a progresului. Înainte de a visa la noi obiective, umanitatea caută căi noi pentru obținerea prin alte mijloace, neuzitate încă, a celor necesare marșului continuu al civilizației. Iată un program nelimitat pentru fantezia inventatorilor din pragul mileniului III.

Un exemplu: descoperirea ingineriei genetice, a posibilității de a interveni la nivelul celulei, modificînd-o în sensul dorit, astfel încît ea să se dezvolte pe o altă cale decît în natură, deschide drumul unei nesfîrșite serii de invenții care-și mai așteaptă autorii. Pe calea principial nouă a ingineriei genetice, voi, copiii de astăzi, veți descoperi și realiza cereale, plante alimentare și tehnice de zeci și sute de ori mai productive decît cele actuale, rezistente la secetă, ca și la excesul de umezeală, apte să capteze singure azotul din aer exact în măsura necesară și să se apere de dăunători fără să se mai apeleze la substanțe chimice costisitoare și poluante. Dacă ne gîndim și la posibilitatea creării de plante perene de acest fel, care să nu fie însămînțate decît o dată la cîțiva ani, înțelegem și mai bine ce imense avantaje ar aduce obținerea lor. Aceleași posibilități ale ingineriei genetice vor permite atît îmbunătățirea performanțelor la animalele existente cît și crearea unor specii cu totul noi, de înaltă calitate și foarte productive, care vor schimba cu totul fața zootehniei. Cultivarea mărilor va deschide la rîndu-i un capitol nou în biologie, foarte prețios, dacă ținem seama că marecultura va trebui, dezvoltîndu-se continuu, să lase totodată oceanele libere pentru navigație și să evite orice poluare.

Transporturile par a fi atins culmi de viteză, dar în acest domeniu nu există alte limite decît cele ale materialelor de construcție, ale principiilor de deplasare, ale sursei energetice. Un proiect cunoscut propune realizarea unei căi subterane de mii de kilometri între New York și Los Angeles, care, urmînd o anume curbă, ar parcurge o parte a drumului în baza forței gravitaționale, iar o alta pe temeiul forței de inerție. Pentru a obține maximum de eficiență, „trenul" ar călători într-o conductă cu vid. Imaginarea căilor inginerești pentru înfăptuirea unor asemenea căi de transport vă așteaptă pe voi.

Materialele cu însușiri speciale — rezistență la corosivitate, la presiune, materiale în același timp ultrarezistente și elastice, ultraușoare însă nedeformabile, care să poată fi obținute din materii prime noi, aflate în mari cantități — ar duce mai departe încercări de felul celor de a construi nave din folie de... beton ori antene cosmice din materiale deformabile, dar dotate cu „memorie", antene care, în anumite condiții, revin la forma inițială.

Aceia dintre voi care bat cu osîrdie mingea pot să mediteze la mijloacele de a obține ghete cu tălpi care se autoregenerează pe măsură ce se uzează cu tot atîta temei cu cît generația precedentă visa la o călimară care să nu se răstoarne.

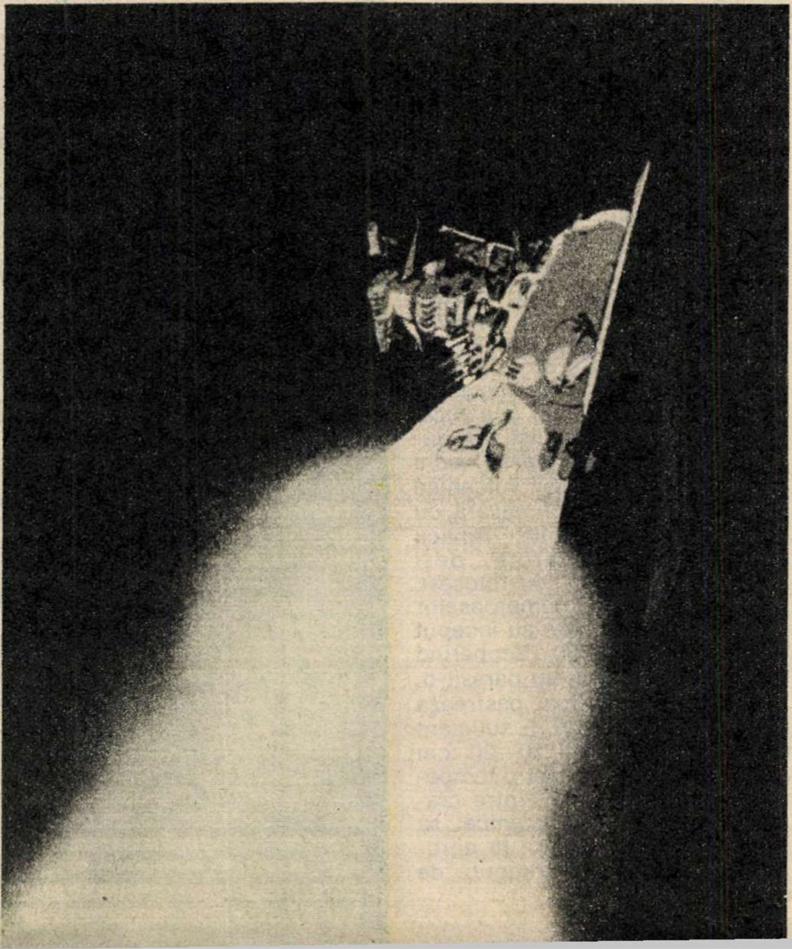

Revenind la transporturi, sîntem în ajunul creării unor materiale noi, obținute numai din reziduuri nefolosibile, pentru pavarea șoselelor, care practic nu vor mai cunoaște uzura.

Dar cel mai vast capitol și cel mai important din cîte așteaptă zborul fanteziei noastre științifice și tehnice este al energeticii. Toate căile noi, alternative, pentru obținerea energiei imaginate pînă în prezent mai așteaptă o ploaie de invenții practice și descoperiri care să le facă nu numai operaționale, ci și economice, productive. În prezent, numeroase instalații de captare a energiei solare funcționează, dar cu ce randament? Cît costă o unitate energetică obținută astfel în comparație cu una produsă pe căi cunoscute? Ce fel de celulă fotovoltaică mai productivă și mai ieftină va furniza energia solară în secolul viitor? Cum vom face ca marile centrale solare cosmice ale viitorului să nu ocupe kilometri pătrați de structuri metalice costisitoare, fără ca acestea să-și micșoreze productivitatea?

O altă cale întrevăzută de oamenii de știință pentru soluționarea foamei de energie a umanității este valorificarea hidrogenului. Dar de la principiu la practică este o cale lungă, ce așteaptă să fie pavată cu invențiile voastre. Care va fi modalitatea cea mai practică pentru a obține hidrogenul din apa mării sau din atmosferă? Cum îl vor stoca inginerii viitorului? Ce fel de motoare îl vor utiliza cu maximum de randament și minimum de risc?

Mileniul viitor trebuie să rezolve problema obținerii reacției termonucleare controlate, una din marile speranțe ale omenirii. Ca să se obțină succesul scontat va mai fi nevoie și de inventivitatea voastră.

Dar căile principial noi pentru obținerea energiei sînt departe de a fi epuizate. Capitole întregi ale producției energetice așteaptă să fie abia inaugurate.

În fine, Cosmosul... Omul a poposit pe Lună, dar încă nu a făcut nimic pentru a-i folosi bogățiile. O industrie selenară de vehicule spațiale și o bază de lansare instalată pe Lună ar permite o reducere imensă a vitezei și a greutății navelor interplanetare lansate de aici, de unde o considerabilă ieftinire a lor și o rază de acțiune sporită. Dar nici pentru o asemenea bază nu dispunem de cele mai bune soluții inginerești. Ce materiale ușor de procurat pe Lună ar fi cele mai indicate? Cum am putea face mai profitabilă producerea locală a celor necesare traiului celor ce ar lucra la o asemenea stație?

Dar dincolo de Selene? Se discută proiecte de colonizare a planetei Marte. Pe ce căi s-ar putea face aceasta în mod rațional, în folosul Terrei, al umanității?

Pentru părăsirea sistemului solar de către aparaturi cosmice cu sau fără oameni la bord ar fi necesare viteze apropiate de a luminii. Cum ar putea fi ele obținute? Și este oare adevărat că viteza luminii reprezintă un prag de netrecut, iar datorită acestui fapt imensa majoritate a corpurilor cerești cunoscute nu vor fi atinse vreodată de un pas omenesc?

Iată doar o infimă parte din problemele care stau în fața voastră și care vor constitui tot atîtea teme de meditație pentru inventatorii veacului viitor. Le-am ales pe cele mai spectaculoase. Dar nu întotdeauna invențiile uimitoare sînt și cele mai de seamă. A egalat vreodată ceva invenția roții? A întrecut vreodată ceva descoperirea focului? Care ar fi fost cursul civilizației noastre în lipsa insignifiantului ac de cusut? Cum ar fi arătat planeta dacă nimănui nu i-ar fi dat prin minte să se orienteze după stele sau să încalece un buștean pentru a traversa o apă?

Nu există invenții mici. Spiritul creator, inventivitatea, caracterul iscoditor al gîndirii omenești fac parte din zestrea cea mai nobilă a umanității. Tot ce poate face mai de preț noua generație este să îmbogățească mereu coloana infinită a civilizației.

Două eseuri de
HORIA ARAMĂ

ATLAS „CUTEZĂTORII"

„OCOLUL LUMII... CU APARATUL DE FOTOGRAFIAT !"

Unică în lume:

INSULA CELOR O SUTĂ DE VULCANI

V-aţi gîndit vreodată că pe întinsul planetei ar putea exista un loc în care omul, de-a lungul întregii sale vieţi, să nu cunoască bucuria de a sorbi din apa proaspătă a unui izvor? Sau măcar să-şi potolească setea cu o carafă de apă de la fîntînă? Ei bine, un asemenea loc există. El poate fi cu uşurinţă găsit pe hartă, în apele Oceanului Atlantic, nu departe de coasta de vest a Africii. E vorba de insula Lanzarote, din arhipelagul Canarelor. Lipsa totală a surselor de apă, ca şi constituţia vulcanică a acestui pămînt insular, unic în lume, face ca peisajul să fie foarte asemănător cu cel de pe Lună.

Cu toate acestea, locuitorii au ajuns să obţină de pe acest pămînt, presărat cu zeci de vulcani, inundat de torente de lavă pietrificată, lipsit total de apă potabilă şi bătut de vînturi puternice, recolte surprinzătoare. Printr-o muncă tenace, ţăranii din Lanzarote cultivă piper, viţă de vie şi smochini, palmieri, legume şi flori. Dezvoltarea plantelor pe acest pămînt fără apă se datorează ingeniozităţii cu care oamenii au învăţat să folosească fragmentele de zgură vulcanică pe care geologii le numesc lapilli. Datorită marii sale capacităţi de absorbţie, această zgură este răspîndită pe sol în straturi groase , o dată la şapte ani, ea avînd proprietatea de a se îmbiba cu roua nopţilor, cu umiditatea ceţii sau cu apa de ploaie. Vegetaţia se dezvoltă astfel cu repeziciune, făcînd ca pe o mare parte din insulă să fie primăvară perpetuă.

Pentru viţă de vie şi smochini, oamenii sapă în lava vulcanică gropi adînci în formă de pîlnie în care aşază apoi lăstarii sau puieţii. Astfel, plantei i se creează condiţii de dezvoltare, fiind, totodată, şi apărată de vînt.

Timp de secole, apa potabilă era adusă pe insulă cu vapoarele-cisterne. Importul de apă a durat pînă la 1961, cînd în Lanzarote a apărut prima instalaţie de desalinizare a apei oceanice. Solul vulcanic al insulei este lucrat însă după aceleaşi vechi metode. Aratul cenuşii vulcanice se face în fiecare primăvară cu plugul tras de cămile. Tenacii oameni din Lanzarote, deşi trăiesc pe o insulă, nu folosesc bărcile. În pofida numeroaselor erupţii vulcanice care au început aici din anul 1730, acoperind insula cu lavă, ei n-au părăsit-o. Lava fierbinte se mai păstrează şi azi în unele locuri. E suficient să scormoneşti la 10—20 cm adîncime pentru a găsi o temperatură de 140° C, iar dintre crăpăturile stîncilor vulcanice să ţîşnească brusc flăcări, la apropierea unei simple crenguţe de copac.

Întrecerea elefanţilor

Surin este o mică localitate thailandeză, situată la circa 450 km de Bankok. Deşi nu are decît circa 10 000 de locuitori, este cunoscută in întreaga ţară. Între 20 şi 21 noiembrie, mii de oameni din regiunile de munte sau de cîmpie vin aici să asiste la marea sărbătoare a elefanţilor. Imaginaţi-vă o turmă de circa 150 de elefanţi. Unii sînt domesticiţi şi docili, dar alţii sînt aproape sălbatici, nedresaţi, abia smulşi din pădurile lor. Forţa lor n-a putut fi încă disciplinată decît pentru efectuarea unor munci grele, în special să transporte buşteni! Cu toate acestea, nici una dintre probele la care sînt supuşi de obicei elefanţii de circ nu le este străină elefanţilor adunaţi la Surin. Acestor animale inteligente le sînt de ajuns circa cinci luni pentru a învăţa să-şi respecte însoţitorii, precum şi comenzile de bază: în genunchi, înainte, înapoi, stop, ridica!

Festivalul de la Surin se deschide printr-o impresionanţă cursă de elefanţi. În strigătele încurajatoare ale mulţimii, ei aleargă atingînd viteze de pînă la 40 km/h. După-amiaza urmează o spectaculoasă paradă. Purtîndu-i în spate pe cornaci (oameni de la care învaţă comenzile), ei merg de-a lungul bulevardelor înţesate de lume. A doua zi, spectacolul se deschide prin dansuri folclorice prin demonstraţii de forţă ale elefanţilor. Şi vînătorii oferă demonstraţii de capturare a elefanţilor cu ajutorul lasoului. Se ştie că vînătoarea de elefanţi este dificilă şi periculoasă. Vînătorii stau timp de trei luni în junglă, unde capturează elefanţii şi îi învaţă primele comenzi.

Unul dintre momentele cele mai surprinzătoare ale festivalului de la Surin îl constituie dansul tradiţional Ram Sek. O orchestră din beţe grele de bambus dă ritmul. De fiecare dată cînd beţele lovesc pămîntul, fiecare elefant dansator, în pofida greutăţii lui, de cîteva mii de kg, face o săritură în aer. Nu contează numărul celor care trebuie să se retragă din cauza gleznelor rupte. Apoteoza festivalului o constituie parada elefanţilor – un adevărat circ gigantic –, cînd toţi elefanţii, împreună cu cornacii lor, trec prin faţa mulţimii, luîndu-şi rămas bun. Peste un an, mulţi vor reveni în uriaşa arenă de la Surin.

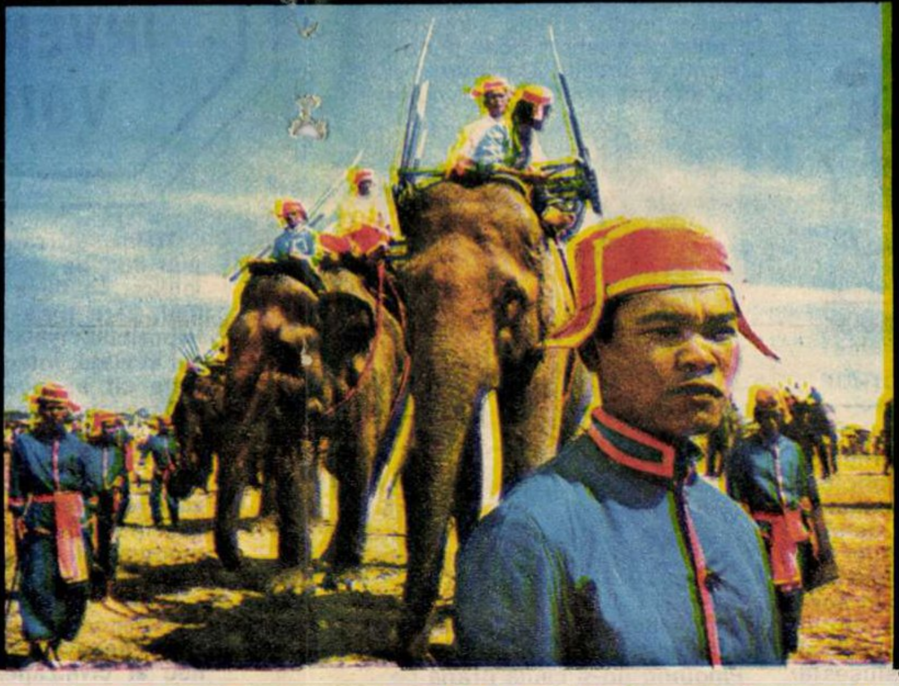

Arborii

DE PLUTĂ

În unele regiuni de coastă ale Mării Mediterane – în Spania, Portugalia, Franţa, Italia, ca şi pe coasta africană – cresc adevărate păduri cu stejari de plută.

Acest copac poate atinge 10–11 metri înălţime, în timp ce grosimea trunchiului poate ajunge pînă la 2 m. Frunzele sînt mici şi lucioase pe o parte, iar pe cealaltă sînt aproape albe. Ca şi la alţi stejari, fructul stejarului de plută este ghinda. Stejarul de plută are nevoie de multă lumină şi de oarecare umiditate. El iubeşte solurile nisipoase. Toate încercările de adaptare a stejarului de plută în alte regiuni ale lumii (S.U.A., Mexic, Brazilia) au eşuat. Principala ţară producătoare de plută este Portugalia.

De la stejarii de plută se recoltează doar scoarţa. Ea creşte circa 2 mm pe an şi abia cînd copacul atinge vîrsta de 20 de ani scoarţa poate fi recoltata. Este o operaţie uşoară, dar delicată, întrucît în timpul extragerii plăcilor lungi nu trebuie atinse alte straturi ale trunchiului. Luna cea mai bună pentru recoltat este iunie. Prima recolta de plută este dură, cu multe crăpături, şi nu poate servi la fabricarea dopurilor. După decojire, copacul va continua să producă plută, acoperindu-se în 9–10 ani cu un nou strat, de data aceasta neted. Un stejar de plută poate da 12–15 recolte. Deci după vîrsta de 120-150 de ani, acest arbore nu mai este exploatabil.

Pluta este un produs natural durabil, foarte uşor, excelent izolator termic şi fonic. Ea nu putrezeşte niciodată! Pentru a putea fi folosite, plăcile de pluta recoltate se lasă cîteva luni la uscat.

Pagini realizate de ECATERINA ROŞCA

URIAŞII

de pe Nilul Alb

În zonele mlăştinoase, aproape inaccesibile, ale afluenţilor Nilului Alb trăieşte o populaţie de păstori nomazi numită Dinka. Aceşti oameni ai mlaştinilor au o înălţime medie de 2 metri şi au ca principală ocupaţie creşterea vitelor şi a caprelor. Grija lor principală este aceea de a asigura păşuni suculente pentru animale în tot timpul anului. În timpul sezonului secetos, albiile rîurilor fiind secate, familiile Dinka sînt obligate să-şi părăsească aşezările şi să pornească cu cirezile în căutarea apei.

Populaţia Dinka nu se alimentează în timpul zilei. Seara, întreaga familie se adună în jurul focului pentru a se hrăni cu peşte, plante acvatice coapte, legume şi, foarte rar, carne de capră. Vitele mari nu sînt sacrificate niciodată. Copiii consumă lapte sub formă de iaurt. Colectivitatea este condusă de un şef care alege locul de păşunat. Fiecare familie posedă un număr de vite şi cîteva capre. În rest, din cauza permanentelor deplasări, oamenii au prea puţine obiecte personale: cîteva vase de lut, rogojini, basmale, cu care femeile îşi acoperă capul, şi lănci cu care bărbaţii vînează. Copiii cresc în colectivitate şi nimeni nu are voie să-i pedepsească. La vîrsta de 6 ani, băieţii încep să-şi însoţească tatăl pentru a învăţa cum să păzească cireada şi să mulgă vacile. În ochii comunităţii ei sînt trataţi de-acum ca şi adulţii. Pentru a se feri de ciupiturile ţînţarilor, membrii populaţiei Dinka îşi ung corpul cu cenuşă.

Campionul zăpezilor

Peste întinderile nesfîrşite de zăpadă ale marelui nord s-a aşternut lunga noapte polară. În lumea animalelor, viaţa îşi urmează cursul. În curînd, puţinii urşi polari care mai străbat întinderile de gheaţă îşi vor mări numărul. Ursoaicele care aşteaptă pui şi-au şi săpat adăposturi în zăpadă. Puii se nasc în mijlocul iernii şi nu sînt mai mari decît iepurii. La sfîrşitul iernii ei ating însă mărimea unui cîine şi sînt gata să-şi urmeze mama în lungile călătorii pentru căutarea hranei. Ursoaica îşi apără puii cu sălbăticie de alţi carnivori care i-ar putea ataca. Ursul polar este un mare carnivor, care se hrăneşte cu foci şi delfini, peşte şi chiar cu pui de balenă. Este un excelent înotător, dar şi un bun alergător, între prăzile lui numărîndu-se şi renii. De fapt, ursul polar este cel mai mare carnivor terestru. Deosebit de abil, el îşi pîndeşte ore întregi prada, apropiindu-se de ea pe nesimţite, mergînd contra vîntului. Vînarea acestui urs este deosebit de periculoasă, deoarece este un luptător redutabil. La maturitate el atinge 2,5 m lungime şi o greutate de 400–800 kg. Membrele sale sînt extrem de robuste, iar degetele prevăzute cu unghii foarte puternice pot deveni arme periculoase. Blana lui rămîne albă în toate anotimpurile, dar pe măsură ce ursul polar îmbătrîneşte aceasta devine gălbuie.

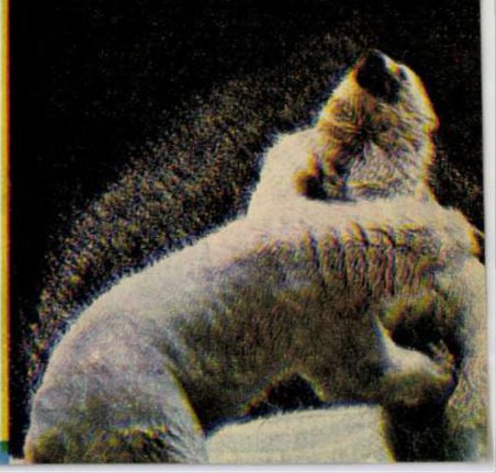

? Ați întrebat? Vă răspundem! !

Pinguinii

între manualul școlar și însemnările călătorilor

• Pasionat de lumea plantelor și animalelor — așa cum rezultă din scrisoarea pe care am primit-o de curînd la redacție — Valerian Pascu din Timișoara vrea să cunoască amănunte privind viața pinguinilor.

Despre pinguini se spune că sînt caraghioși, că arată ca niște liliputani în frac. Se mai spune și că sînt niște clovni, care n-ar avea altă menire pe lume decît să ne înveselească prin mersul lor. În realitate, pinguinii sînt păsări obișnuite. Cele mai multe dintre cele 17 specii cîte există în lume își duc existența în condiții extraordinar de grele. O singură specie de pinguini trăiește în insulele Galapagos, adică exact pe Ecuator.

Cel ce-i vede pentru prima dată — ne asigură călătorii care au fost la fața locului — are impresia că sînt niște mici... delfini. Pinguinii sînt singurii dintre toate păsările de apă care învață să înoate sub apă ca și delfinii sau ca unele specii de focă. Ei se mișcă foarte repede prin valuri. Imaginile filmate cu încetinitorul arată că îndată ce ies din apă ei deschid ciocul, dînd senzația că vor să tragă aer în plămîni. Atunci cînd se află în apă, ei nu seamănă cu delfinii: capul îl țin vîrît între umeri, labele strînse sub coadă, iar aripile lor servesc pentru înot.

Specialiștii sînt de părere că pinguinii sînt urmașii unor păsări care au zburat cîndva, dar, pe o anumită treaptă a evoluției lor, și-au pierdut capacitatea de zbor. Adevărul este că în prezent nu există păsări care să fie atît de perfect adaptate ca pinguinii la condițiile vieții... subacvatice. De aceea se poate afirma că pinguinii se simt cu adevărat bine mai ales atunci cînd se află în apă.

Coloritul lor alb-negru reprezintă o măsură de protecție împotriva dușmanilor. În mările sudului, foarte bogate în plancton, apa este întunecată la culoare. Din această cauză, văzut de sus, spatele negru al pinguinilor nu se deosebește aproape deloc de culoarea închisă a apei. În același timp, privit de jos, în contra luminii Soarelui, pîntecele alb al pinguinului nu se deslușește prea bine.

Din punct de vedere anatomic, pinguinii sînt demni de atenție din mai multe puncte de vedere. Aripile lor constituie un fel de înotătoare înguste, lipsite de elasticitate și foarte puternice. Oasele aripilor sînt plate, dar seamănă mult cu ale aripii de pasăre. Penele pinguinilor sînt foarte dese, fine și rezistente, astfel încît nu au prea multe asemănări cu penele păsărilor. De aceea nu trebuie să ne mire că, atunci cînd primii călători au văzut pinguini, ei n-au putut multă vreme să precizeze dacă este vorba despre pești sau păsări.

Pinguinii sînt apărați de marile variații ale temperaturii de către penele lor neobișnuit de dese, care formează o armură de nepătruns. Sub aceste pene, pinguinii au un puf extrem de fin, care menține constantă temperatura corpului. Dacă mai adăugăm și faptul că pinguinii sînt înzestrați cu un strat gros de grăsime, vom avea explicația completă a felului în care aceste viețuitoare minunate rezistă la geruri greu de imaginat.

Dar ce se întîmplă cînd este cald? Pentru că și în Antarctica sînt zile însorite, cînd, dacă nu bate vîntul, se poate umbla și în cămașă. Pe o asemenea căldură pinguinii ar muri dacă nu ar dispune și de un sistem perfect de apărare împotriva căldurii. Dacă se află pe uscat, ei își țin aripile și penele depărtate de corp. Dacă se găsesc în apă, ei plutesc în voie la suprafață, cu picioarele lăsate liber în spate.

Păsările zburătoare au oasele pline cu aer, pentru că ele trebuie să fie cît mai ușoare. La pinguini situația este exact invers: pentru a se putea scufunda în adînc și a rămîne mai multă vreme sub apă, ei trebuie să aibă oase pline și puternice. Spre deosebire de cormorani, de exemplu, care, atunci cînd se scufundă în apă, își folosesc picioarele pentru a înota, pinguinii își utilizează labele doar pentru a menține direcția. Dacă vor s-o ia la dreapta sau la stînga, nu le rămîne altceva de făcut decît... să manevreze din coadă!

Pinguinii nu-și caută hrana pe fundul apei, ci la suprafață, ori la cel mult 15—20 de metri adîncime, adică acolo unde apa este cea mai bogată în plancton și pește. Sub apă rezistă pînă la trei minute, după care se întorc la suprafață pentru a respira. Există însă și altfel de pinguini, cum este cel imperial, care poate rămîne sub apă pînă la 18 minute. Pinguinul imperial se poate scufunda pînă la adîncimi în jurul a 250 de metri.

Unii pinguini se hrănesc cu pește, alții cu diferite crustacee, care constituie și hrana preferată a balenelor.

Pe zăpadă, pinguinii aleargă la fel de repede, uneori chiar mai repede decît omul. Nu pot alerga însă prea mult cu pașii lor de aproximativ 15 centimetri, pentru că se încălzesc. De aceea, din loc în loc, ei fac „escale", în care își desfac aripile și penele pentru a scăpa surplusul de energie.

Pentru că au picioarele foarte aproape de coadă, pinguinii sînt obligați să stea tot timpul în poziție verticală. Cînd stomacul le este plin cu pește, ei seamănă foarte bine cu niște... pere! Ciocul pinguinilor este ascuțit ca un brici, de aceea oamenii aflați în preajma lor trebuie să fie foarte atenți.

Pinguinii dintr-o anume specie trăiesc în aceeași colonie. În apa mării, ei înoată în grupuri strînse. Ei se recunosc după culoarea capului și după strigăte. Dacă se întîmplă ca un pinguin

---

SURPRIZA rubricii

Un ursuleț neascultător și zvăpăiat, născut în zona Rodnei (Bistrița-Năsăud), s-a pierdut de mama sa nimerind chiar la ușa... pădurarului. Acolo se afla și Ștefănică, fiul acestuia, astfel încît micul mormăilă s-a trezit, deodată, în brațele lui. Situație cu totul nouă pentru el, însă deloc neplăcută! Prietenia s-a legat repede. Riri - nume primit încă din prima zi -, uitînd tot mai des să-și arate ghearele ascuțite. Acum, în plină iarnă, Ștefănică își pune întrebarea: „Oare cît va dormi Riri?" Poate știți voi!

să se rătăcească de ai săi, el începe să ţipe atît de pătrunzător încît poate fi auzit de la un kilometru! Dar capul este cel care le arată pinguinilor dacă se află în... societatea alor săi. Pinguinii înoată cu corpurile sub apă, capul rămînînd afară, la vedere.

Coloniile în care trăiesc pinguinii numără cîteodată pînă la un milion de membri. S-au întîlnit colonii care aveau peste 14 milioane de pinguini! Există însă şi specii care trăiesc în grupuri restrînse. Unii dintre aceştia, cum sînt cei din Galapagos şi Peru, îşi duc existenţa în doi.

Majoritatea pinguinilor depun cîte două ouă, pinguinul imperial şi cel patagonez cîte unul, pe care îl poartă în... pieliţa lăbuţelor.

Dintre pinguini, cel mai bine adaptat condiţiilor climatice este cel imperial, el rezistînd şi la temperaturi de —60°Celsius. El este cel mai puternic dintre toţi pinguinii şi ajunge pînă la 40 de kilograme. Cei mai mici sînt cei care trăiesc în condiţiile climei subtropicale. Ei cîntăresc între un kilogram şi jumătate şi trei kilograme. Cei mai mari pinguini îşi duc existenţa în regiunile geroase, cei mai mici în cele calde.

Cea mai răspîndită specie de pinguini este **Pigoscelis adelice,** care trăieşte în colonii de milioane de exemplare în regiunile antarctice. Aceşti pinguini, ca şi mulţi aparţinînd altor specii, nu sînt însă nici pe departe fiinţele cele mai cuminţi din lume. Ei se hîrjonesc tot timpul, între ei stările... conflictuale se iscă din senin.

Coloniile de pinguini constituie una din cele mai mari atracţii ale sudului extrem, în special ale Antarcticii. Jocurile pinguinilor îl fac pe privitor să uite pentru o clipă vicisitudinile naturii atît de aspre ale celui de-al saselea continent.

NICOLAE NICOARĂ

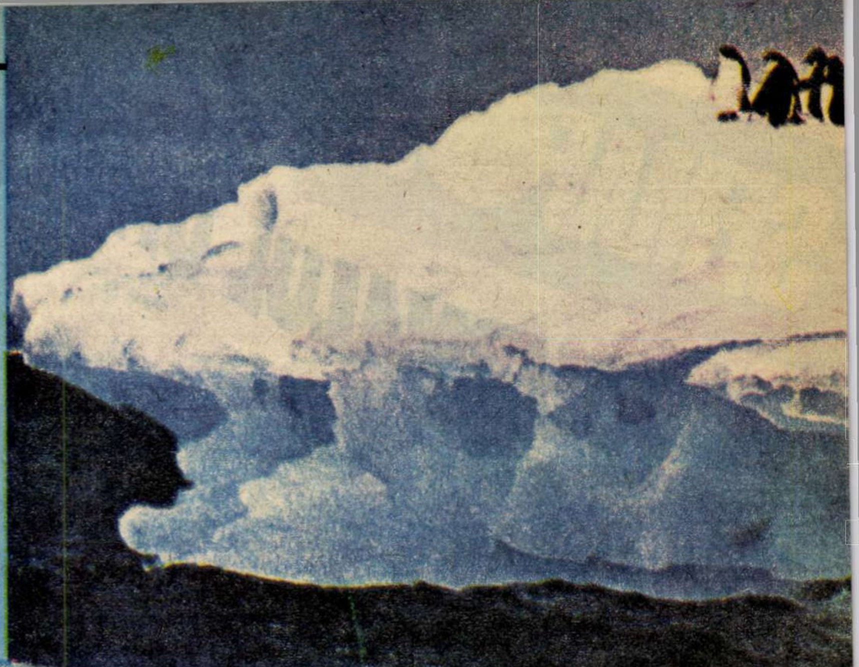

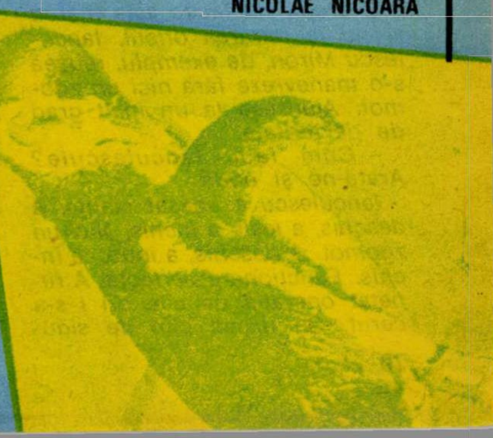

SEMAFOR!

DIN JURNALUL UNUI OM DE ZĂPADĂ

UȘA

Totul mergea bine în clasa a VII-a C cu excepția ușii. Începuse să scîrțîie.

E drept, nu făcea asta mereu și nu la intrarea oricui. Ianculescu Miron, de exemplu, reușea s-o manevreze fără nici un zgomot. Ajunsese la un înalt grad de dexteritate.

– Cum faci, Ianculescule? Arată-ne și nouă.

Ianculescu a apăsat clanța, a deschis, a ieșit, a închis. Nici un zgomot. A deschis, a intrat, a închis. Funcționare perfectă. A repetat operația de cîte ori i s-a cerut. Se mișca plin de siguranță și agil ca un dansator. De fiecare dată, același rezultat: nici un zgomot. Ianculescu era foarte mîndru.

Dudă Aurel, care-l urmărise cu cea mai mare atenție, a zîmbit luminos:

– Acum știu, dă-te la o parte, am prins mișcarea!

Dar abia a întredeschis ușa că mieunatul s-a și făcut auzit. Dudă a încercat din nou. Nici o îmbunătățire; ușa era din ce în ce mai guralivă, îți făcea timpanele ferfeniță.

Pentru Dudă acest lucru era din cale-afară de neplăcut. El chiar și în condiții normale avea probleme cu veșnicele întîrzieri la ore. Acum situația se complicase. Una e să te strecori discret în clasă la trei-patru minute după profesor și cu totul altceva să-ți faci apariția declanșînd nesuferitul scîrțîit.

– Ianculescule, a spus Margareta Nisipoiu, ocupă-te de Dudă, nu fi egoist, ajută-l și pe el să învețe cum să deschidă ușa fără să scîrțîie.

Dudă nu s-a împotrivit, mai fusese ajutat, avea experiență. Nu la fel de încîntat a fost Ianculescu Miron, care-l ajutase și altă dată și deci avea și el experiență.

Timp de cîteva zile s-a străduit să-l învețe pe Dudă cum să deschidă ușa fără zgomot, dar, ca de obicei, Dudă era distrat, neatent, se plictisea repede, spunea „gata, acum știu“ și pleca la ale lui.

N-avea spirit cooperativ!

În cele din urmă, Ianculescu a aplicat soluția pe care o mai folosise: aceea de a face el ceea ce trebuise să facă Dudă. Mai precis, beneficiind de faptul că stă în prima bancă, chiar lîngă ușă, trăgea cu urechea la ce se întîmplă pe coridor și, auzind tropăitul lui Dudă, sărea cu pași de vată în ajutorul veșnicului întîrziat, deschizîndu-i ușa fără nici un zgomot.

Margareta era bucuroasă, considerînd rezolvată problema lui Dudă. Rămăseseră însă altele. Ușa scîrțîia din ce în ce mai supărător. Oricît ar fi fost de voioși, profesorii, intrînd în această clasă, deveneau posaci la auzul stridentului zgomot. Posaci și severi. Observau că, pe lîngă scîrțîit, în clasă mai există și cîte un ghemotoc de hîrtie aruncat unde nu trebuie, cîte o dîră de coji de semințe de floarea-soarelui, cîte un elev care uitase pe ce stradă e frizeria. Indispoziția pricinuită de scîrțîitul ușii se extindea apoi asupra multor astfel de chestiuni.

– Prea multe necazuri ne face ușa asta! a spus Margareta. Trebuie să luăm măsuri serioase. Ce propuneți?

Ideile n-au lipsit:

– Să facă Ianculescu un ghid: „Instrucțiuni speciale pentru folosirea acestei uși“, a spus Baltă Florentin. Îl copiez eu frumos, mare, pe carton, și-l afișez în două exemplare: unul afară și unul înăuntru!

– Să organizăm un concurs: „Cine deschide mai bine ușa cîștigă!“ a spus Soare Nicoleta. Asta ne va obliga pe toți la o pregătire specială, nu-i așa?

– Să lăsăm ușa deschisă tot timpul, e cel mai grozav! a spus visător marele întîrziat Dudă.

Discuția avusese loc înainte de ore. La intrarea în clasă s-a întîmplat un lucru neașteptat pentru ei, dar normal pentru restul lumii: ușa nu mai scîrțîia!

Fiecare, inclusiv Dudă, a deschis-o și a închis-o neîncrezător, cînd cu precauție, cînd cu forță, fără menajamente, de cîte zece ori. Nici un zgomot. Ai fi spus că este o ușă de catifea, cu balamale de catifea și cu închizătoare tot de catifea.

Aproape că le părea rău: se învățaseră cu acest scîrțîit. Găseau că, la urma urmelor, fusese ceva simpatic, ba dintr-un punct de vedere îi simțeau lipsa.

– Cine a reparat-o? s-a răstit Dudă, posomorît. Văd urme clare: balamalele au fost unse și reașezate, iar muchea geluită și revopsită. Bineînțeles, un deștept care vrea să facă pe vedeta, să fie remarcat! Și nici măcar nu se pricepe. Priviți, trei, ba patru fire din pensulă au rămas lipite de vopsea, asta-i treabă de om serios?

Profesorii au observat însă cu plăcere perfecta funcționare a ușii.

– Ați reparat-o excelent. Ce ușă bună! O capodoperă. Ți-e mai mare dragul s-o deschizi. Acum deschideți și caietele, să vedem ce-ați scris!

Și abia atunci, în liniștea desăvîrșită, s-a auzit, de pe unele bănci, **scîrțîitul caietelor...**

OVIDIU ZOTTA

Copertă literară (6, 9, 3)

Prin anagramarea (amestecul) literelor care compun această „copertă literară“, se va afla titlul unui celebru roman aparținînd scriitoarei americane Hariet Beecher Stowe.

Georgeta Dumitru

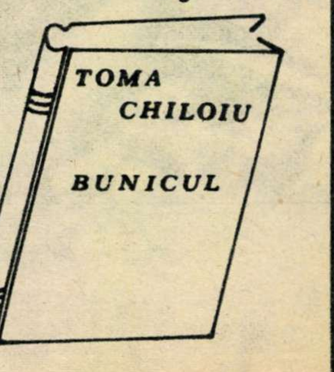

RADIOUL ANEI RECEPȚIONEAZĂ

-povestire adevărată-

Totul era foarte frumos: faptul că veniseră „în deplasare" de la Vaslui la Bacău, atmosfera de concurs, faptul că Ana fusese numită căpitan de echipă și speranța că vor cîștiga locul întîi.

Cînd însă Ionuț i-a atras, în șoaptă, atenția că greșește, lucrurile nu i-au mai părut Anei atît de frumoase.

Participau la concursul interjudețean de radiotehnică și Ana „lipise" cam neglijent o piesă în montaj. Și-a dat imediat seama că Ionuț are dreptate, dar nu putea să accepte ca tocmai el, venit de numai trei luni la cercul lor de radio, să-i dea sfaturi.

Pliscurile fierbinți ale letcoanelor sfîrîiau în cositorul de la rădăcina pieselor, șurubelnițele fixau șurub după șurub, indicatoarele aparatelor de măsură oscilau întruna și tot la fel oscilau gîndurile Anei: Să fac ce mi-a spus? Să nu fac?

Pînă la urmă a hotărît să nu dea curs observației lui Ionuț. I se părea că în acest fel prestigiul ei de căpitan de echipă ar suferi.

Dar nu prestigiul Anei a avut de suferit, ci al echipei, care nu s-a clasat decît pe locul trei. Din pricina acelei „mici" defecțiuni la montaj, radioul lor nu putea să recepționeze corect.

Acasă, adică în clasa a VII-a a Școlii nr. 4, Vaslui, dirigintele i-a felicitat însă așa cum se cuvine pe toți membrii echipei. Și mai ales pe Ana. E bun și locul trei, chiar foarte bun.

Fata stătea cu inima cît un purice. Se temea că Ionuț va da totul în vileag: „Puteam să ocupăm locul întîi, dar Ana n-a vrut să remedieze greșeala pe care i-o arătasem".

De pe buzele lui Ionuț n-a plecat însă nici un cuvînt. Ai fi putut crede că uitase totul. Ana știa însă bine că nu e deloc așa. Băiatul nu voia s-o amărască. Era tristă și neliniștită. Simțea că e pe cale să facă o nouă greșeală. Pierduse locul unu, iar acum s-ar fi putut să piardă și un prieten, căci o prietenie nu se poate întemeia pe neadevăr.

Ana Sîrbu s-a ridicat din proprie inițiativă și a spus tot ceea ce trebuia spus, adică a povestit, cu sinceritate, întîmplarea de la Bacău, încheind astfel:

— Pentru viitorul concurs, ar fi bine să încredințăm răspunderi mai serioase acestui coleg priceput, modest, atent și omenos. Crezusem că **numai eu** pot avea aceste calități. Dar dacă cineva dintre noi le are cu adevărat, acesta este Ionuț.

...Radioul Anei recepționase totuși cu precizie cel mai important mesaj!

SANDU ALEXANDRU

Desene: **PUIU MANU**

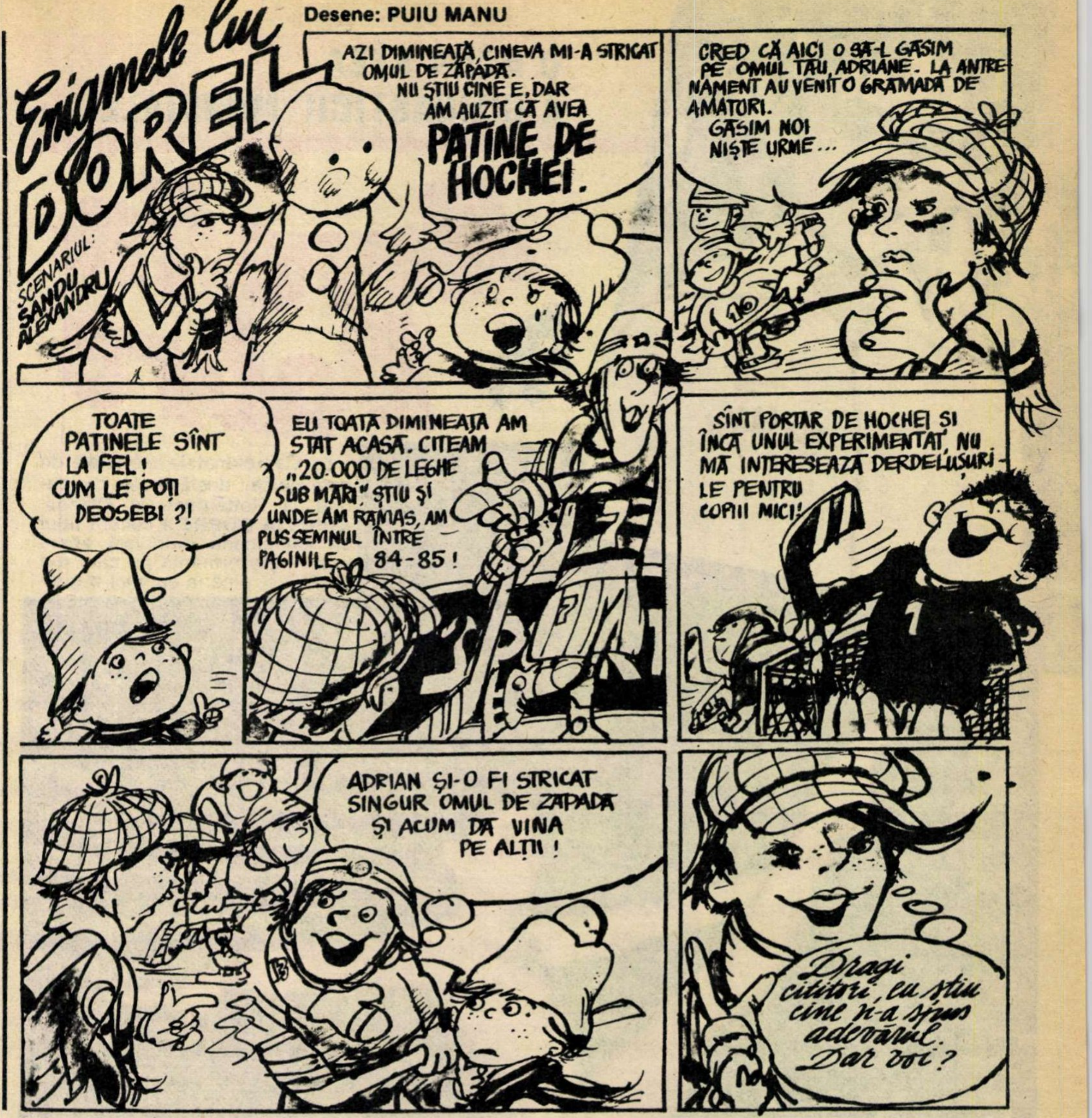
Enigmele lui DOREL
SCENARIUL: SANDU ALEXANDRU
AZI DIMINEAȚĂ, CINEVA MI-A STRICAT OMUL DE ZĂPADĂ. NU ȘTIU CINE E, DAR AM AUZIT CĂ AVEA PATINE DE HOCHEI.
CRED CĂ AICI O SĂ-L GĂSIM PE OMUL TĂU, ADRIANE. LA ANTRENAMENT AU VENIT O GRĂMADĂ DE AMATORI. GĂSIM NOI NIȘTE URME...
TOATE PATINELE SÎNT LA FEL! CUM LE POȚI DEOSEBI ?!
EU TOATĂ DIMINEAȚA AM STAT ACASĂ. CITEAM „20.000 DE LEGHE SUB MĂRI". ȘTIU ȘI UNDE AM RĂMAS, AM PUS SEMNUL ÎNTRE PAGINILE 84-85!
SÎNT PORTAR DE HOCHEI ȘI ÎNCĂ UNUL EXPERIMENTAT, NU MĂ INTERESEAZĂ DERDELUȘURILE PENTRU COPIII MICI!
ADRIAN ȘI-O FI STRICAT SINGUR OMUL DE ZĂPADĂ ȘI ACUM DĂ VINA PE ALȚII!
Dragi cititori, eu știu cine n-a spus adevărul. Dar voi?

Răvașe și epigrame

La mulți ani! Urare veche!
Din străbuni fără pereche,
O vacanță minunată
Și lectură asortată!

Omul de zăpadă

Omulețul lui Rădoi
Cică-avea urechi de **doi,**
Buze - **treiul** *cocoșat,*
Nasul - **unu** *ardeiat!*

Unei școlărițe

I-a plăcut să se distreze
Și pe lac să patineze,
Dar la școală - curios!
Catalogu-i lunecos!

Dorințele unui școlar

El în loc de săniuță
Își dorea mai cu ardoare
Notă mare la română
Și un... zece la purtare!

Unui risipitor

Lustrele-n amiaza mare
Cînd le-aprinde vreun băiat
Constatăm toți cu mirare
Că nu este... luminat!

G. ZARAFU

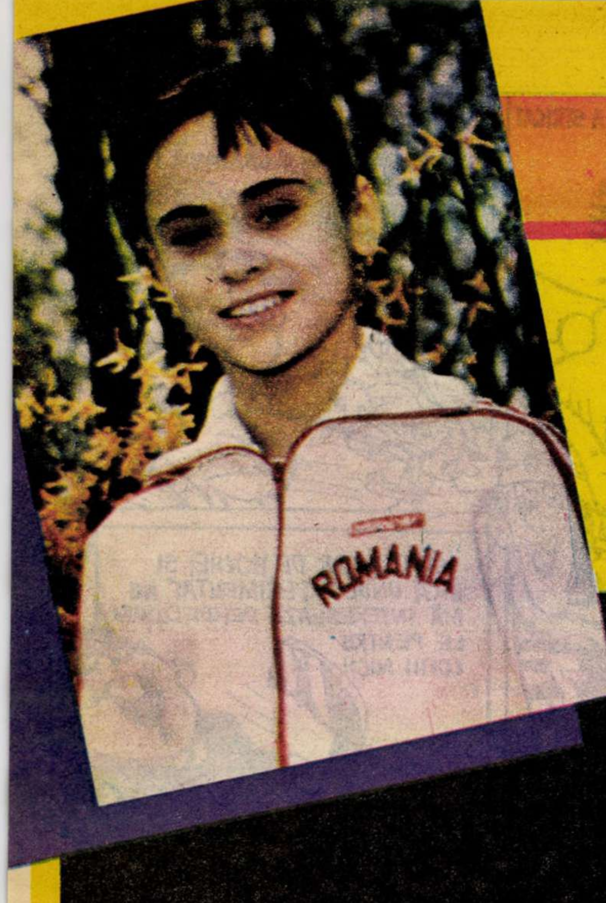

O NOUĂ STEA A GIMNASTICII MONDIALE

Aurelia Dobre

La Campionatele mondiale de gimnastică, desfășurate de curînd la Rotterdam, în Olanda, **AURELIA DOBRE** a cucerit titlul de campioană mondială absolută — performanță pe care n-a obținut-o, pînă la ea, nici o gimnastă română! — și încă două medalii de aur: la bîrnă și cu echipa. Cu cea mai bună echipă pe care a aliniat-o vreodată o țară. O **„echipă de aur“**, cum i s-a spus, care a avut în componența ei pe deținătoarele celor mai mari titluri din lume: o campioană europeană **(Daniela Silivaș,** Moscova, 1986), o campioană olimpică **(Ecaterina Szabo,** Los Angeles, 1984) și o campioană mondială **(Aurelia Dobre).**

„Aurelia a fost revelația acestui mare concurs“, scria ziarul francez de sport „L'Equipe“. **„Dintr-o copilă necunoscută pînă mai ieri, ea a ajuns zîna gimnasticii mondiale“,** spunea autorul articolului pe care l-a intitulat „Copilărie și artă“.

„Aurelia a realizat o unire perfectă între artă, știință și sport, a atins perfecțiunea la toate aparatele“, remarca ziarul olandez „Volkskrant.“ **„Niciodată o concurentă n-a avut, atîtea zile la rînd, sîngele rece și farmecul acestei gimnaste din România“.**

Și iată-ne discutînd cu Aurelia Dobre în numele vostru, al cititorilor revistei „Cutezătorii“. E îmbujorată. Cauza? Acea **„modestie încintătoare“** despre care vorbea și ziarul olandez „Telegraaf“.

— Sînt bucureșteancă, ne spune ea. Am fost promovată în lotul național de către clubul meu, „Dinamo“. Mi-a plăcut, de mică, gimnastica. O aveam mereu în gînd pe Nadia. Ca idol, ca model. Voiam să ajung ca ea.

— Și iată că ai ajuns. Cititorii noștri ar dori să afle mai multe despre tine. De pildă, în legătură cu școala.

Intervine tovarășa profesoară **Maria Login.** Aflăm astfel că Aurelia este o elevă silitoare. Că îi plac, îndeosebi, matematica și fizica și că a participat la concursurile de fizică pe municipiul București.

— Aurelia a executat la bîrnă, unde a primit încă un „zece“, o premieră mondială: echilibru lateral, cu picioarele întinse între brațe, ne spune antrenorul coordonator **Adrian Goreac.** Și alte exerciții, nemaiîntîlnite, riscante, cum scriau ziarele olandeze.

— Care-i secretul victoriilor mele? Dorința fierbinte de a cîștiga pentru culorile patriei mele — ne spune Aurelia. Și munca, uneori extenuantă, fără preget, dar atît de frumoasă!

— Ce gînduri ai pentru viitor?

— Să obțin și titlul de campioană olimpică. Pentru a o egala pe Nadia. Sper să-mi realizez acest vis anul viitor, la Jocurile Olimpice. Pregătirea a început încă de acum. De ce? Pentru că — și acesta poate fi încă un... secret al reușitelor mele în sport — gîndul la victoriile viitoare mă face să nu-mi doresc niciodată... vacanță.

A. SEVERINEANU

PRIMA GIMNASTĂ DIN ROMÂNIA CARE A CUCERIT TITLUL DE CAMPIOANĂ ABSOLUTĂ A LUMII.

Performanțe pe „stadioane" neobișnuite

SALTUL CU PARAȘUTA DE PE TURNUL Eiffel

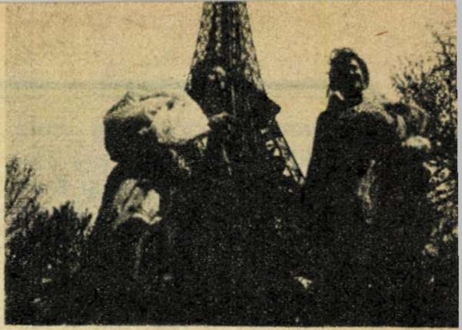

Inginerul francez Gustav Eiffel a terminat construcția turnului care îi poartă numele și care a devenit simbolul Parisului, în anul 1889. Celebrul turn măsoară 296 de metri și din momentul intrării în funcțiune a constituit un punct de atracție pentru numeroși vizitatori din întreaga lume.

Unii vin să-l privească și să-l admire pur și simplu. Alții însă se arată dornici să-l cucerească în cele mai diverse moduri. Pînă acum cei mai mulți au fost alpiniștii. Să nu credeți că este ușor să asaltezi o înălțime ca a acestui turn. Majoritatea alpiniștilor care au încercat să-l urce au fost nevoiți să renunțe din cauza dificultăților neprevăzute, afirmînd că este mult mai greu să escaladezi Turnul Eiffel decît un munte de dificultate medie. Alți sportivi, ajunși în vîrful acestui turn, s-au lansat în văzduh cu aripi delta.

Nu de mult însă a fost stabilit un record neobișnuit. Este vorba despre saltul cu parașuta de pe Turnul Eiffel, realizat pentru prima dată de sportivii englezi Amanda Tucker și Michael McCarth. Cei doi tineri au efectuat acest salt cu parașute speciale, construite chiar de ei. În felul acesta, într-o frumoasă zi de primăvară, marele număr de turiști aflați în preajma Turnului Eiffel au putut admira zborul elegant al celor două parașute multicolore, care se îndreptau lin spre Cîmpul lui Marte.

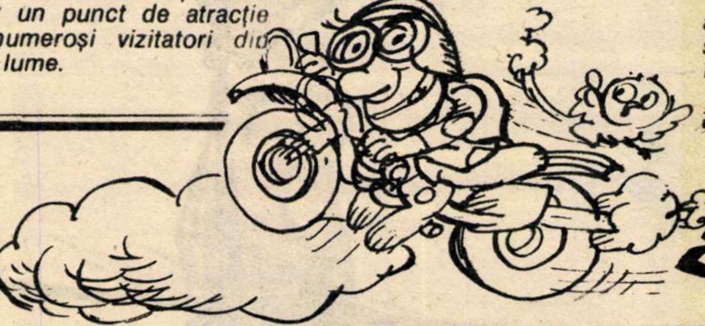

UN ZBURĂTOR PE... DOUĂ ROȚI

Tînărul curajos pe care îl vedeți în această suită de cadre se numește Eddie Kidd. Recent, el a stabilit un neobișnuit record la săritura în lungime cu... motocicleta. Performanța lui a măsurat 27 de metri, adică atît cît era lungimea porțiunii care lipsea din podul peste rîul Blackwater din Essex, Anglia.

Kidd a stabilit acest record fiind forțat de împrejurări. Era șomer și singurul loc de muncă ce i se oferea era cel de cascador într-un film în care trebuia să interpreteze rolul unui factor poștal care, pentru a duce la destinație o telegramă foarte urgentă, nu avea altă cale decît să sară peste podul distrus...

După cum se poate vedea din fotografii, el a reușit.

Încurajat de acest prim succes, Eddie, acum în vîrstă de 22 de ani, a devenit unul dintre cei mai buni cascadori englezi, stabilind și alte recorduri, cum ar fi acela de 11 metri, cît a măsurat săritura lui cu... bicicleta.

Pentru a-și cîștiga existența, Eddie Kidd va fi obligat, probabil, să stabilească și alte recorduri, dar cine știe dacă toate tentativele se vor încheia la fel de bine...

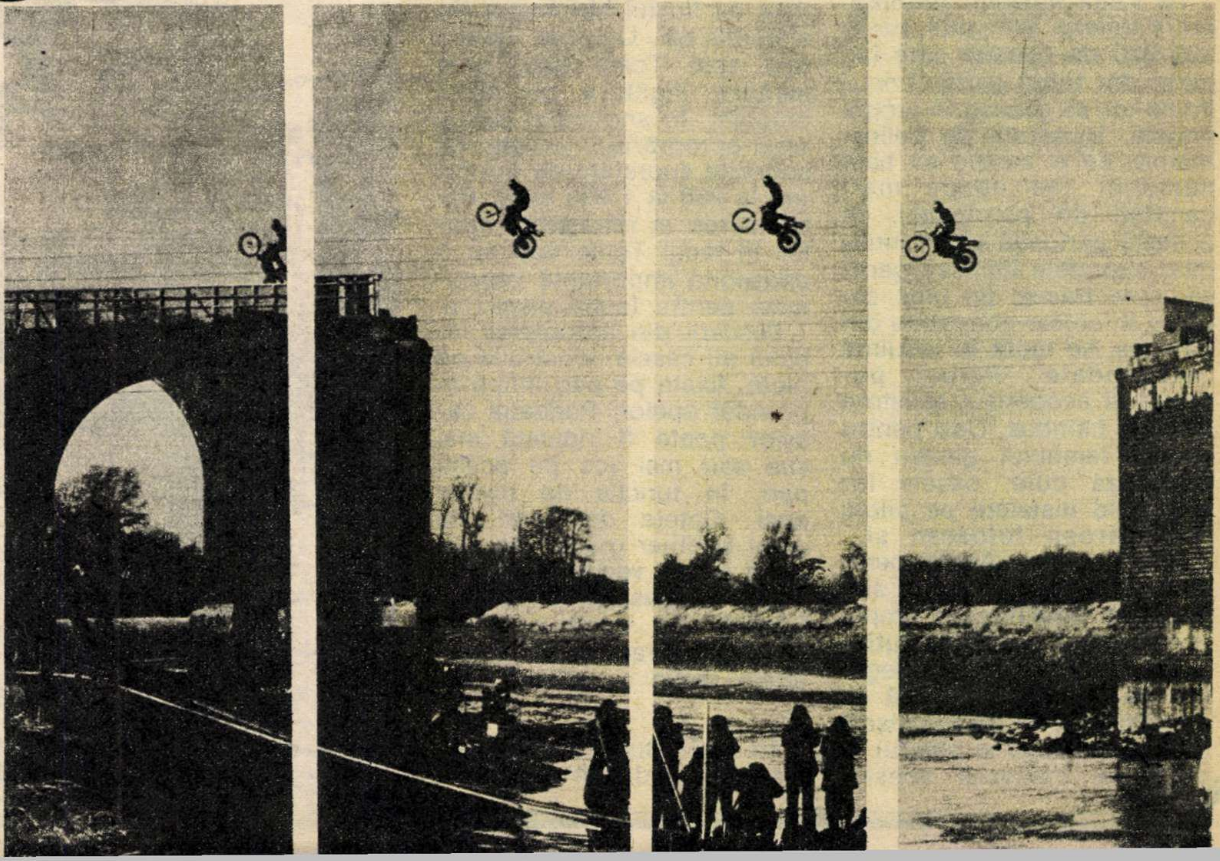

ENCICLOPEDIE „CUTEZĂTORII"

OAMENI AI APEI

Oamenii populează cele mai diferite regiuni ale Pămîntului, cîmpiile, ca şi înălţimile muntoase de peste 4 000 m, deşerturile în care temperatura depăşeşte plus 50°C ori zonele polare, jungla sau apele. Nu numai solul, ci şi apa serveşte, încă din cele mai vechi timpuri, unora dintre populaţiile planetei, drept mediu natural, în care acestea îşi organizează o viaţă specifică.

De ce apa? Deoarece marile întinderi de apă existente pe glob, cu inepuizabilele bogăţii vegetale şi animale, permit procurarea relativ lesnicioasă a hranei şi îmbrăcămintei, constituind în acelaşi timp căi accesibile de legătură cu lumea înconjurătoare. Să nu omitem fortăreţele naturale pe care le reprezintă aşezările acvatice, care îi apără pe locuitorii lor de atacul animalelor sălbatice, al triburilor adverse etc. Iată de ce un mare număr de oameni continuă şi în prezent să-şi construiască locuinţe pe apă, fie la nivelul mării, fie la mari altitudini.

Vă propunem în continuare să cunoaşteţi cîteva dintre aceste zone.

În sudul Asiei se află India, una din întinsele ţări ale globului pămîntesc (3 287 782 km^2). Aici domină clima tropical-musonică (anotimpul ploios îl constituie lunile iunie-octombrie).

Pe valea fluviului Brahmaputra trăiesc, între alţii, peste 200 000 de oameni care fac parte din tribul garoş. Locuinţele lor se găsesc în jungla umedă, încadrată de coline. Înainte de a începe să bată musonul (ce aduce mari cantităţi de precipitaţii, în această perioadă apele inundînd suprafeţe întinse), garoşii, care trăiesc pe timp secetos în colibe construite din bambus, se mută în locuinţe „suspendate". Pereţii, podeaua şi acoperişul acestora sînt din bambus. Deşi pentru fixarea lemnului garoşii nu utilizează cuie, casele lor sînt solid instalate pe piloţii lor. Garoşii folosesc şi... „prefabricatele". Astfel, pereţii şi pardoseala caselor sînt împletite dinainte, în timpul construcţiei nemaiexecutîndu-se decît fixarea prin legături de bambus. Înarmat cu un „atti", un fel de toporişcă, fiecare membru al satului ia parte la înălţarea acestor construcţii.

În timpul musonului, garoşii supraveghează cîmpurile de orez, care pot să fie invadate de elefanţi. Cînd aceştia năvălesc în orezării, garoşii îi gonesc agitînd făclii aprinse.

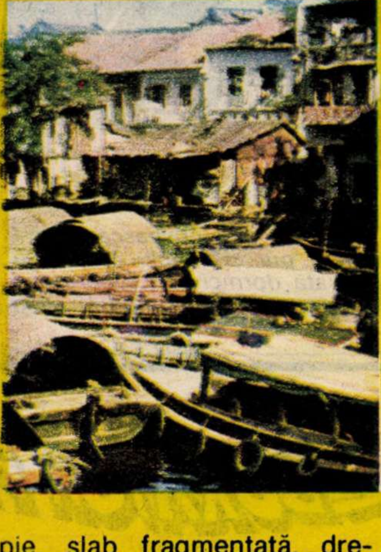

În Peninsula Indochina se află statul Kampuchia (181 035 km^2). Centrul ţării este ocupat de o întinsă cîmpie, slab fragmentată, drenată de fluviul Mekong şi de afluenţii săi. Cel mai important este Tonle Sap, care asigură legătura cu lacul omonim. În anotimpul ploios (mai-octombrie), acesta îşi sporeşte suprafaţa de opt ori (de la 260 la 1 995 km^2). Pătrunderea şi retragerea apelor în lacul Tonle Sap au o deosebită importanţă economică pentru fauna piscicolă.

Pescarii din apropierea lacului au casele construite pe plute, fixate pe pari înfipţi în prundul apelor. Podeaua caselor poate fi ridicată mai sus sau mai jos pe aceşti pari, în funcţie de nivelul apei. Coteţe de porci, de găini şi chiar grădini de zarzavat se pot vedea pe plutele legate de casa principală cu frînghii de bambus. Cînd apele se retrag, casele şi coteţele rămîn pe pămînt.

În sud-estul Asiei, în partea de nord-vest a insulei

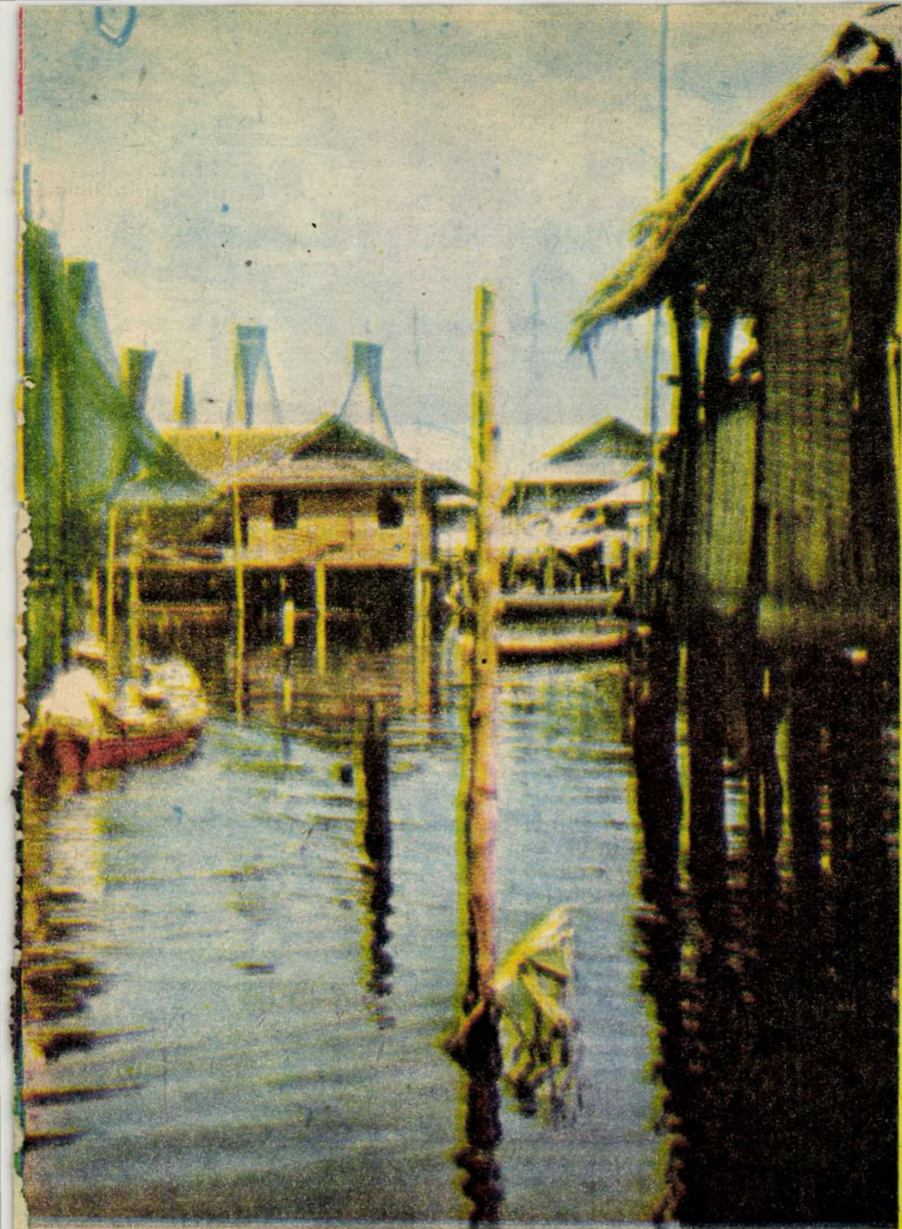

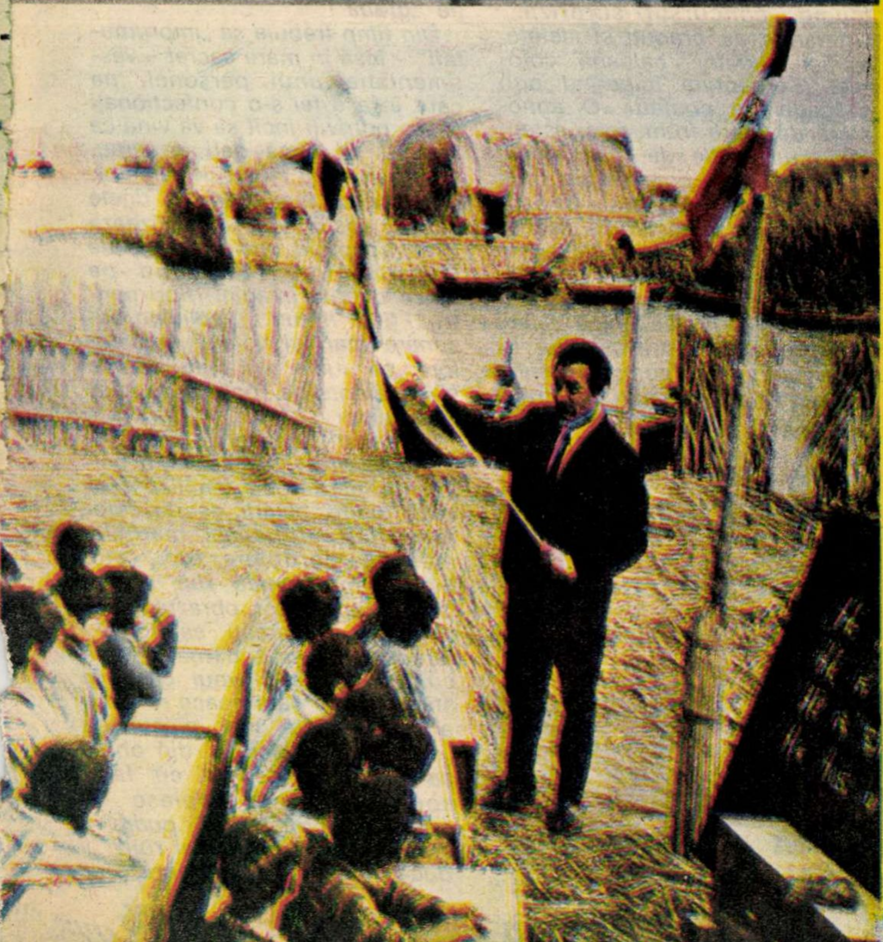

Kalimantan (Borneo) se află statul Brunei (5 765 km^2). Capitala sa, Bandar Seri Begawan, este situată pe ţărmul de nord al estuarului Brunei. În apropierea capitalei se află oraşul Kampong Ayer, construit pe apă. Casele sînt grupate ca şi cînd ar forma un cartier, fiind legate între ele prin punţi înguste.

Pentru a se intra în casă, se foloseşte o scară ca pentru coteţele de păsări. În ciuda simplităţii interiorului, în casă domneşte o curăţenie surprinzătoare. Între scîndurile podelei sînt spaţii atît de mari încît dedesubt se vede apa.

Unii susţin că motivele sanitare sînt cele care i-au determinat pe localnici să construiască astfel de locuinţe. Alţii consideră că aceste case pe piloţi sînt ridicate din motive de apărare. Poate că ambele ipoteze conţin un sîmbure de adevăr. Sigur este că există şi un avantaj de ordin climatic în faptul de a locui pe apă, deoarece aici aerul este mai răcoros decît cel fierbinte de pe uscat.

În faţa multor case se zăresc mici platforme. Cea din faţa şcolii este destul de mare şi serveşte drept curte pentru recreaţie. Cînd elevii ies grăbiţi de la lecţii, ei sar balustrada, aruncîndu-se în apă, unde se bălăcesc cu multă zarvă în tot timpul recreaţiei. Îi înţelegem foarte bine dacă ne gîndim că aici, în tot cursul anului, temperatura este de plus 35°—38°C. Nici măcar noaptea nu suflă o briză răcoroasă.

Arhipelagul filipinez, situat în Asia de sud-est, în Oceanul Pacific, ocupă o suprafaţă marină de 1 285 000 km^2 şi este compus din 7 107 insule şi insuliţe (dintre care numai 2 773 au denumiri!). Cea mai mare dintre aceste insule este Luzon (108 172 km^2).

Grupul etnic cel mai numeros din insula Luzon este format de tagali. Datorită obiceiului lor de a se stabili în apropierea apei, au fost numiţi de popoarele vecine „tagalogi", adică locuitori ai apelor. Unii dintre tagalogi trăiesc în bărci mici, denumite kasko.

Şi în alte zone din sudul arhipelagului filipinez există grupuri de oameni care îşi duc viaţa pe mici ambarcaţii, cu ajutorul cărora migrează din loc în loc, de-a lungul coastelor, ajungînd uneori pînă la insula Mindanao. Este vorba de aşa-numiţii bajaos. Aceste populaţii nu practică agricultura. Ele trăiesc exclusiv din resursele mării.

Pe continentul sud-american, pe înaltul podiş Altiplano din partea centrală a Anzilor, la graniţa dintre Peru şi Bolivia, se află lacul Titicaca. Este cel mai mare lac de altitudine (8 290 km^2) şi lacul navigabil situat la cea mai mare altitudine (3 812 m).

Actualii locuitori ai regiunii se numesc uroşi şi trăiesc pe insule artificiale (totorales) pe lacul Titicaca. Oamenii îşi petrec existenţa pe aceste ostrovuri fragile, formate din bărci construite dintr-un material vegetal care creşte la marginea lacului şi local se numeşte totora. Este un fel de papură acvatică, din care se mai confecţionează rogojini, acoperişuri de case, împletituri etc., servind şi ca furaj pentru animale.

Pentru a călători pe distanţe mici pe lac, ei folosesc ambarcaţii uşoare numite balsas. Bărcile au capete înalte şi sînt construite din snopi lungi de totora, legaţi strîns între ei cu legături vegetale, care însă realizează o etanşeitate perfectă.

Amazonia (7 050 000 km^2) echivalează, ca suprafaţă, cu spaţiul acoperit de bazinul hidrografic al marelui fluviu sud-american. În centrul Amazoniei, acolo unde apele lui Rio Negro se varsă în Amazon, se află oraşul Manaus (634 659 locuitori). Aici temperatura este aceeaşi în tot cursul anului, iarna deosebindu-se de vară numai prin faptul că plouă tot timpul şi apele se umflă.

În timpul ploilor, numeroase case plutitoare ale pescarilor indieni, construite din lemn de acaju (de culoare brun-roşcată, lucios şi foarte rezistent), sînt smulse din anocre şi tîrîte în alte locuri. Nimeni nu se sperie de această mutare neaşteptată, iar cînd sezonul ploilor încetează, locuitorii îşi reiau ocupaţiile ca şi cînd nimic nu s-ar fi întîmplat.

ION MANTA

Tehnică și... joc

TRUCAJE

CINEMATOGRAFICE

Ați întrebat? Vă răspundem!

• Între numeroasele scrisori pe care redacția le-a primit, in ultimele zile, pe adresa rubricii „Ați intrebat? Vă răspundem!" se află și aceea a lui Dan Gogălea din Vînju Mare, județul Mehedinți. El vrea să știe cît mai multe despre trucajele cinematografice.

Arta cinematografică se pretează cel mai bine la trucaje, care permit realizarea unei iluzii totale, astfel încît spectatorul să nu-și poată da seama că au fost folosite mijloace artificiale și să rămînă încredințat că „totul este real". Navele în plină furtună, care apar într-un plan mai îndepărtat, nu sînt adesea decît niște machete plasate într-un bazin cu valuri. Navele spațiale sînt, de fapt, ingenioase jucării filmate imagine cu imagine, ca într-un desen animat. Lucrul devine mai complicat cînd este vorba de mai multe machete, ce trebuie să se deplaseze în mai multe direcții, cu viteze diferite. În acest caz, camerele de luat vederi sînt cuplate la ordinatoare, cu ajutorul cărora deplasarea acestor nave este programată în prealabil. Pot fi asociate mai multe camere pe un dispozitiv care se mișcă automat, după cum îi comandă calculatorul, ce programează unghiurile de luat vederi pentru fiecare aparat de fotografiat în parte, ca și viteza și direcția de deplasare a acestora, precum și a diferitelor machete, sistemul putînd combina simultan pînă la 13 mișcări independente. Uneori mai multe aparate foto sînt conectate la un ordinator, pentru a se obține planuri diferite ale aceluiași subiect.

În vederea completării unui decor de film mai pot fi fotografiate picturi pe sticlă, pentru crearea unei iluzii de adîncime. Pentru simularea mișcării unei galaxii s-a construit, din material plastic transparent, o... piscină circulară de trei metri diametru, în care s-a turnat apă colorată, care a fost luminată pe dedesubt, totul plasîndu-se într-un spațiu întunecat. Un mic motor a fost pus să agite apa sub formă de vîrtej. Turbionul de apă colorată a fost filmat cu viteza de 280 imagini pe secundă, după care a fost proiectat cu viteză mică, pentru a se da impresia mișcării unei galaxii (fig. 1). Naveta spațială (fig. 2) este, de fapt, o jucărie pe un decor negru cu puncte albe, ce reprezintă stelele. După fiecare imagine, macheta este mișcată cu cîțiva milimetri, dacă se dorește o deplasare lentă, sau cu mai mulți centimetri, dacă mișcarea necesară este rapidă. Roboții văzuți în unele filme sînt și ei jucării ce acționează în general pe un fond negru. Mișcarea brațelor, picioarelor, capului și a întregului corp se efectuează cu ajutorul unor fire negre, care pe fundalul negru nu pot fi văzute (fig. 3). Pentru deplasarea lor se aplică uneori tehnica animației, adică se filmează imagine după imagine, mișcîndu-se obiectul pas cu pas înainte.

O navă spațială străbate o ploaie de meteoriți... În realitate nava este o machetă mică, deasupra căreia, la doi metri, se află un reflector conic, prevăzut cu un bec de 250 de wați. Tot de aici se aruncă bulgări mici de pămînt. Filmîndu-se cu frecvența de 70 de ture pe secundă, totul dă impresia că o ploaie de meteoriți lovește nava (fig. 4).

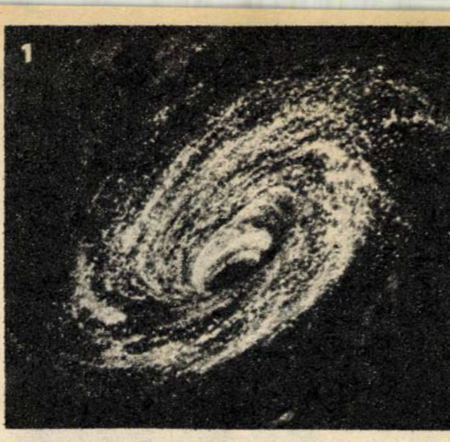
1

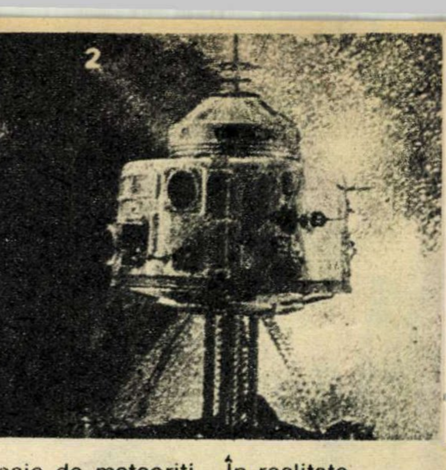
2

3

Olguța vă sfătuiește

CARNAVAL '88

E carnaval. *Veselie, dans, glume, concursuri-surpriză... Ghirlande cu brăduți și steluțe, artificii, lumini, baloane colorate. Serpentine fulgerînd prin cascade de confetti. O atmosferă de mare frumusețe, așteptată cu emoție de mulți copii. Ca între două coperte ale unui basm feeric se perindă – în dansul și parada măștilor – zeci și zeci de personaje îndrăgite, cu toată bucuria colorată a unei vacanțe binemeritate. Atenție, numai aici, în lumea unică și atît de minunată a travestiului, își dau întîlnire și comunică între ei, păstrîndu-și umorul și tonul copilăresc, cum nu se poate mai firesc, Scufița Roșie, Albă ca Zăpada și cei șapte pitici, Cenușăreasa, Ileana Cosînzeana, Făt-Frumos, Motanul încălțat, Păcală, clovni, fluturi diafani, flori gingașe, roboți, cosmonauți, scafandri... Cum se pătrunde în această lume a fanteziei și bucuriei? Numai și numai costumați. Și nu oricum și nici pe „grabă"!*

Din timp trebuie să „împrumutați" – însă în mare secret – vestimentația unui personaj, pe care în așa fel s-o confecționați și s-o potriviți încît să vă vină ca turnată. Și dacă dați de greu, cereți sfatul și ajutorul mamelor, al surorilor mai mari. În unele cazuri, costumația se realizează ușor, adaptînd unele articole de îmbrăcăminte, desenînd pe bluze diferite imagini (flori pentru... flori, fluturi...), aplicînd buzunare mari și volane multicolore pe fuste uni sau volane transparente pe rochiile de atlas ale zînelor.

Nu uitați accesoriile care înfrumusețează! Le găsiți din belșug în garderoba familiei: cravate, funde, pălării, eșarfe colorate, flori artificiale, mărgele, mănuși, cordoane etc., etc. Masca tradițională din carton care acoperă tot obrazul incomodează. Încercați să folosiți fardurile. Doar e carnaval! Iată cum va arăta clovnul care, în sfîrșit, poate să-și joace rolul cu adevărat. Este mai plăcut cu „masca" sa. „Merele" din obraji se conturează ușor cu fard, sprîncenele se arcuiesc cu creionul dermatograf, pudra îi albește mai tare fața, iar rujul „îi duce" mult mai ușor gura pînă

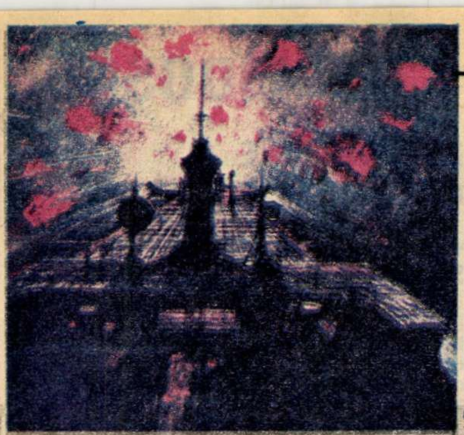

5

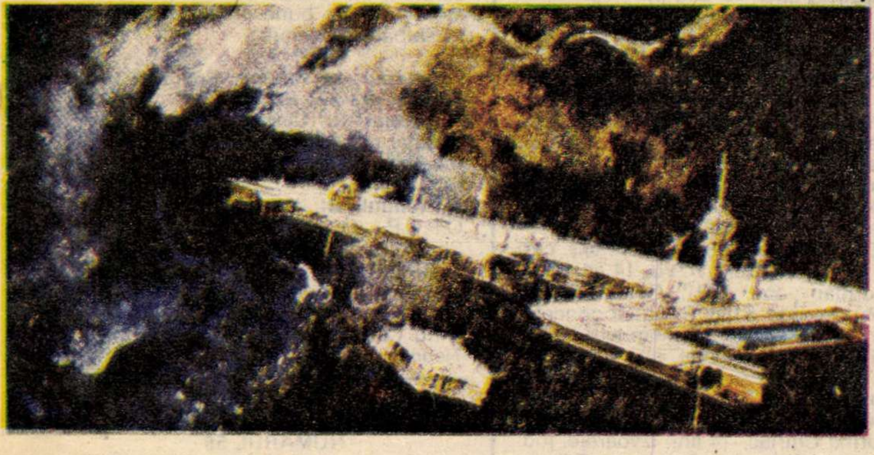

4

6

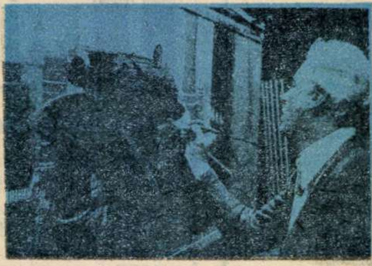

7

Pentru ca filmul să lase impresia că pătrunde într-un gol negru, se proiectează pe un ecran translucid un diapozitiv reprezentînd cerul înstelat. Nava-jucărie și aparatul de filmat sînt la început fixe: apoi, prin mișcarea lentă a camerei foto, se creează iluzia că nava avansează (fig. 5).

Spada cu laser, ce apare în unele filme, este realizată cu ajutorul computerului. Fasciculele cu laser sînt desene în culori trecute pe peliculă (fig. 6), în timp ce acțiunea ce se desfășoară cu spada, inclusiv fundalul scenei, sînt filmate pe alte segmente de peliculă, după care totul se suprapune.

În filmul „Războiul stelelor", unul din eroii filmului, în vehiculul său cosmic, se apropie de un astru, în dreptul căruia, dintr-odată, este prins de... un fascicul magnetic. Apoi, într-o secvență ce durează opt minute, se asistă la ancorarea vehiculului pe platforma unei construcții ce are aproximativ 50 de etaje. Scena este redată ca și cum aparatul de filmat s-ar fi aflat pe platformă. Pentru realizarea acestei scene au fost necesare peste 50 de pelicule diferite și serviciile unui mare număr de tehnicieni. Vehiculul cosmic este o machetă de 1,2 metri diametru, suspendată pe un car ce se mișcă pe o șină aeriană. Partea vizibilă a construcției cu 50 de etaje este în realitate un tablou, înalt de 76 centimetri, pictat pe sticlă. Într-o altă secvență, nava cosmică și fundalul scenei sînt pictate, de asemenea, pe sticlă, lăsîndu-se goale locurile pentru scenele jucate de actori (fig. 7). Ulterior, în timp ce actorii joacă și sînt filmați, sticla este proiectată, printr-o combinație ingenioasă, pe pelicula finală (fig. 8). Numai pentru realizarea trucajelor în formă definitivă, un număr de 18 tehnicieni au lucrat, zi și noapte, în trei schimburi, timp de nouă luni. În filmul „Imperiul contraatacă", acele care în formă de animale enorme, ce aruncă rachete pe nări, sînt în realitate machete cu înălțimea de 80 de centimetri, acționate manual. Fiecare fracțiune de pas este măsurată, apoi fotografiată pe un cadru de peliculă. Rachetele sînt desenate și apoi refotografiate pe pelicula finală.

În timpul vizionării filmului, spectatorul nu este conștient de faptul că pe ecran se perindă un lanț de trucaje, realizate cu multă măiestrie și printr-o muncă enormă. Aici imposibilul devine posibil. Pentru acești adevărați magicieni ai efectelor speciale, intensitatea cu care spectatorii cred în realitatea acestora constituie barometrul succesului lor.

AUREL DIANU

8

Carnaval '88

la urechi. Numic nu-l stînjenește.

Dacă se face un concurs al ingenioșilor, prezentați și acest „costum" original: un bilet de... autobuz. Din hîrtie creponată albă, roz, bej sau bleu (stabiliți singuri lungimea) derulați îndeajuns pentru față și spate. Îndoiți-o la mijloc și faceți o deschidere prin care să intre capul. Cu carioca desenați pe ambele fețe liniatura biletului. Dacă vă surîde ideea să vă costumați așa, puteți să și compostați biletele (operînd cîteva cerculețe cu foarfeca) dus-întors.

În ținuta frumoasă, festivă, aruncați o ultimă privire în oglindă, faceți un ultim retuș, apoi pășiți pragul carnavalului. Veți fi întîmpinați, cu o vădită plăcere, de multe voci zglobii. Așa-i la carnaval!

MARIA MITREA

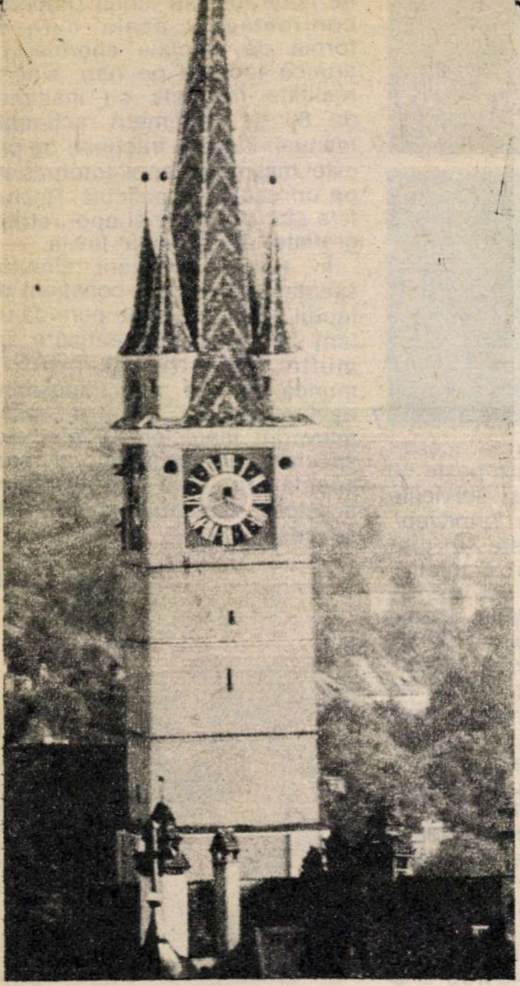

Ați întrebat? Vă răspundem!

• AUREL VITRIUC, din MEDIAȘ, dorește să afle cîteva date referitoare la străvechiul Turn al Trompeților din localitate.

Construit în anul 1450, turnul avea caracter de apărare a Cetății. Printr-o serie de creneluri construite pe fiecare latură a turnului, ostașii cetății se apărau împotriva dușmanilor. În anii 1550-1551, turnul a fost înălțat cu încă trei etaje, ajungînd la înălțimea de azi, care este de șase etaje. Cu ocazia reparațiilor efectuate în 1927, turnul a fost consolidat atît la exterior cît și la interior cu beton armat, iar etajele IV-VI au fost întărite cu drugi de fier.

În 1880, la ultimul etaj, pe cele patru fețe, s-a montat un ceas prevăzut cu un mecanism de care sînt prinse patru greutăți de cîte 100 kg fiecare. Ceasul acestui vechi turn se întoarce săptămînal și are o curiozitate: pe axul arătătoarelor, într-una din fețe, există un glob care indică fazele lunii. În interiorul lui se află un clopot, construit în anul 1488, care în prezent bate orele pline cu un mare ciocan pneumatic.

Pentru a ajunge în vîrful turnului, unde se află un glob în care sînt păstrate documentele acestui monument istoric, trebuie să urci pe o scară ce are 320 de trepte (120 dintre ele fiind originale, din stejar).

Turnul Trompeților din Mediaș este clasificat printre primele 10 turnuri înclinate din lume, această înclinație fiind din construcție.

DISPECER
CUTEZĂTORII

Dispecer „CUTEZĂTORII"

Doresc să corespondeze pe teme de:

Informatică: Florentina Ilie, 13 ani, str. 1 Decembrie 1918, nr. 116, bl. T7, sc. C, et. 2, ap. 7, Oltenița, jud. Călărași, cod 8350.

Astronomie: Nicolae Săsărman, str. M. Kogălniceanu nr. 150, Bistrița, jud. Bistrița-Năsăud, cod 4575.

Descrierea locurilor natale: Luminița Baciu, 13 ani, Greci, jud. Tulcea, cod 8886.

Muzică vocal-instrumentală: Elena Voicu și Adina Daniela Gaiță, Todirești, jud. Vaslui, cod 6553; **muzică populară:** Doina Mihăileanu, 13 ani, Daniela A. Tănase, 12 ani, Gabriela N. Muscă, 12 ani, și Cornelia Topală, 12 ani, Poiana Largului, jud. Neamț, cod 5671; **muzică folk:** Nicoleta Mirela Viziru, 14 ani, Bragadiru, jud. Teleorman, cod 0791; Getuța David, com. Largu, jud. Buzău, cod 5188; Silvia Gogoneață, 14 ani, Cetate, jud. Dolj, cod 1287; Manuela Larisa Chelaru, 13 ani, Trifești, jud. Neamț, cod 5568; Mirela Trandafir, 13 ani, str. Morii nr. 1345, Liești-Șerbănești, jud. Galați, cod 6235.

Beletristică: Aurelia Ilie, 14 ani, Coșereni, jud. Ialomița, cod 8234; Corina Chiriac, 14 ani, Izvoarele, jud. Tulcea, cod 8876; Anca Tică, str. Pietriș, bl. T3, sc. A, et. 1 ap. 3, Zalău, jud. Sălaj, cod 4700; Mihaela Mesaroș, 13 ani, str. Intr. Topologului nr. 4, bl. D2, sc. B, ap. 17, Timișoara, jud. Timiș, cod 1900; Mihaela Marcu, str. V. Lupu nr. 126, bl. D2, sc. C, et. 3, ap. 2, Iași, jud. Iași, cod 6600; Ramona Mihaela Drăguț, 12 ani, str. 23 August nr. 9, bl. A2, sc. A, ap. 1, Mangalia, jud. Constanța, cod 8727; Mihaela Marcu, str. V. Lupu, nr. 126, bl. D2, Sc. E, et. 3, ap. 2, Iași, jud Iași, cod 6600.

SĂRITURA CALULUI

A	P	E	T	A	C	A	T	V*
S	D	T	A	C	O	I	E	I
A	E	E	U	N	L	E	R	N
E	E	E	I	O	N	A	E	R
S	T	E	T	●	D	R	I	A
S	A	P	S	C	S	C	R	T
A	T	I	T	O	I	E	C	E
U	T	O	C	A	N	L	N	A
E	S	N	I	F	I	D	G	A

Pornind din colțul din dreapta sus și citind literele în sensul săriturii calului la jocul de șah, veți afla o maximă referitoare la copii, aparținind marelui dramaturg englez G.B. Shaw (1866-1950), puternică personalitate literară a secolului al XX-lea.

REZULTATELE CONCURSULUI „EROICA"

Secțiunea poezie

Dintre multele lucrări literare, printre care povestiri, reportaje, interviuri, scenete, poezii, aparținînd celor mai talentați pionieri din toată țara, trimise la concursul revistei „Cutezătorii", un juriu alcătuit din scriitori, oameni de cultură și artă a ales cele mai bune creații acordînd următoarele premii:

Premiul I: Raluca Pușcașu — Școala nr. 29, Bacău;

Premiul II: Carmen Macovei — Școala nr. 10, Iași; Rodica Velicu, Palatul pionierilor și șoimilor patriei, București;

Premiul III: Mioara Mihalache, C.P.Ș.P., Galați; Cornelia Chetrea, Școala Vidra, jud. Vrancea;

Mențiuni: Cristina Marinca, C.P.Ș.P., Făgăraș, jud. Brașov; Niculina Călin, Școala nr. 9, Călărași; Dinu Codrin Vasiliu, C.P.Ș.P., Piatra Neamț.

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL 50

Pe firul apei: 1) Desaliniza. 2) Icar. Aaa. 3) Sloiuri. Ab. 4) Turn. Naltă. 5) Iz. Arad. Lr. 6) Lac. Alac. 7) Abis. Isa. 8) Topit. An. 9) Iita. Opări. 10) Evapora. Re.

Criptogramă școlară
Dezlegare: ÎNVĂȚĂTURA E CA AURUL, ARE PREȚ ORIUNDE (Epictet).

Logogrif

```
Răspuns: F R A S I N
         R I C I N
         A C A R
         S I R
         I N
         N
```

Numele
Raspuns: ENESCU

Criptografie
Dezlegare:
CĂTĂLIN ESTE ÎN CLASĂ
CA-T-A-L-IN-ES-TE-IN-C-LA-S-A

Triverb
Dezlegare:
CITIRE DIN ABECEDAR
CIT-I-RE-DIN-A-BE-CE-DA-R

COPERTA NOASTRĂ

Foto: M. NIEDL

Pe scena Palatului pionierilor și șoimilor patriei.

CRIPTOGRAFIE
(3, 4, 2, 6)

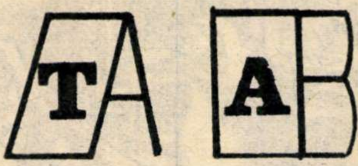

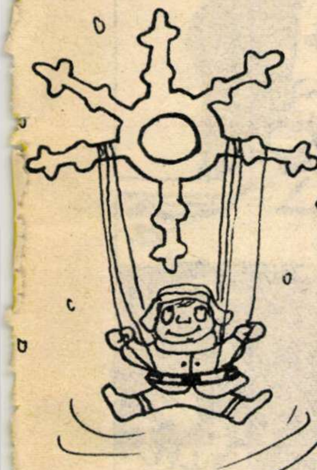

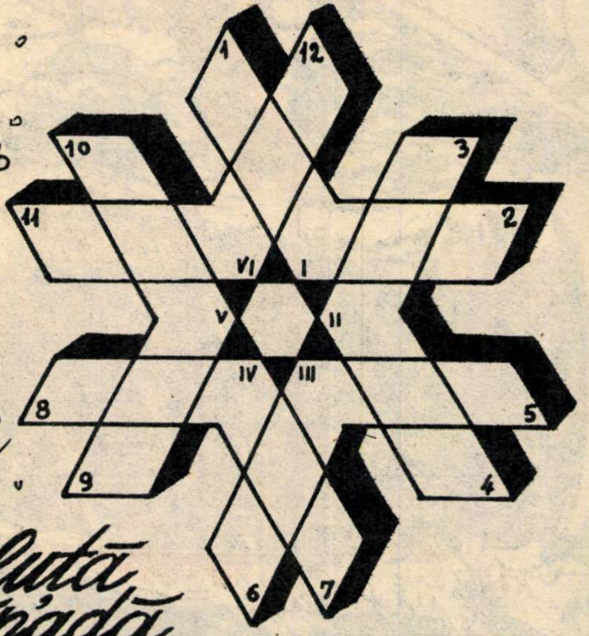

O steluță de zăpadă

Înscrieți în casetele de mai sus, conform numerotării și definițiilor, următoarele semnificații: 1-2) Muzician austriac (1870-1948), unul dintre cei mai de seamă compozitori de operetă. 3-4) Golf și localitate în Italia. 5-6) Legat de apartenența la un popor. 7-8) Un sfert de kilogram. 9-10) A supăra. 11-12) Scriitoare franceză (1766-1817), care a nutrit convingeri republicane și progresiste.

La o dezlegare corectă, citind literele din căsuțele numerotate I-VI, veți afla numele unui pictor român (Sava — 1848-1904), ale cărui lucrări vădesc un interes viu pentru om și pentru relațiile sociale.

Ana Moga

Mat
ÎN TREI MUTĂRI

DIAGRAMA: Alb: Rb6, Ta1, Tc1
Negru: Rb8, Nc8.

Iată un studiu surprinzător: cum reiese din diagramă, regele alb este în plasă de mat cu dama în h1.

DIAGRAMA:
Alb: Rg1, Db3, Tc1, Tc4, Cc6, Cc5, pioni a3, b4, e3, f3.
Negru: Rh8, Dh3, Ta8, Tf8, Cf2, Cb8, pioni a5, b6, f6, g7, h7, g3.

Și totuși albul cîștigă:
1. Th4! D:h4 2. Dg8+ R:g8 (dacă 2...T:g8 3. Cf7 mat étouffé, adică sufocat) 3. Ce7+ Rh8. 4. Cf7+ T:f7 5. Tc8+ Tf8 6. T:f8! mat.

TURN CONTRA PION

DIAGRAMA: Alb: Rb6, pion c6
Negru: Ra1, Td5.

Albul cîștigă:

1. c7, Td6+ 2. Rb5! Td5+ 3. Rb4 Td4+ 4. Rb3 Td3+ 5. Rc2 Td4 pentru a da șah la c4 dacă albul transformă c8D, și, prin luarea turnului, să rezulte pat. Dar albul transformă c8T, amenințînd mat la a8. 6...Ta4 7. Rb3 amenință mat cu turnul la c1.

ARENA MATEMATICIENILOR

Clientul unui tinichigiu i-a cerut acestuia să-i taie un sfert dintr-o bucată de tablă de formă hexagonală, fără să-i schimbe însă forma de hexagon. Este oare posibil?

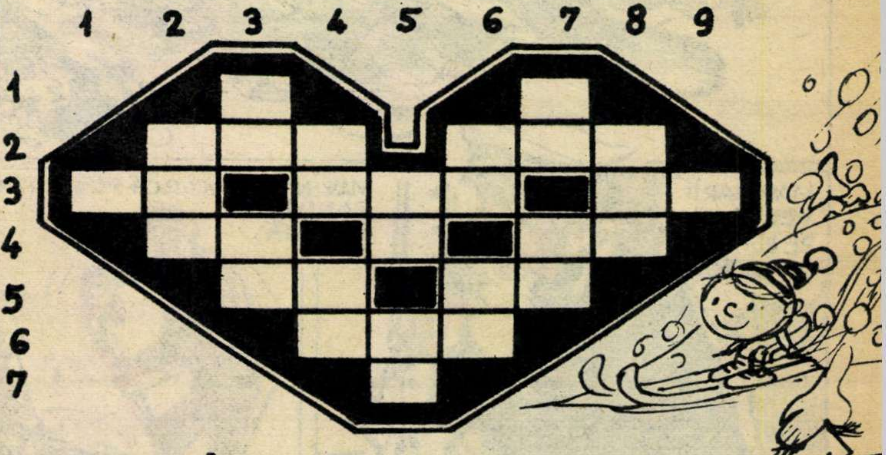

SILABE ÎNCRUCIȘATE

ORIZONTAL: 1) Iată (reg.). În troică! 2) Înghețată la cofetărie. Derdeluș. 3) Veri! Bătătorirea zăpezii. Colind de iarnă. 4) Ca zăpada și ca gheața. Primele la termometru. Se fac din iarnă. 5) Mai multe meciuri de box. Parte a cuptorului unde se face focul. 6) Masă mare de zăpadă care se desprinde din munți și se prăbușește la vale. 7) Piață publică în orașele romane.
VERTICAL: 1) În rucsac. 2) Alunecare nedorită pe gheață. 3) Acoperită de zăpadă. Pește de apă dulce, cu botul lung și ascuțit. 4) Din familie. Lac glaciar în Munții Rodnei. 5) Mediu pentru poezia „Iarna pe uliță“ de George Coșbuc (pl.) Vînt puternic însoțit de ninsoare. 6) Topește zăpada. Vas sanguin. 7) A vopsi lîna sau părul în negru. Spre linia de start. 8) Acțiune de punere la soare. 9) Din prag!

CUTEZĂTORII 51-52 Redacția revistelor pentru copii — București

REDACTOR ȘEF: ION IONAȘCU
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: OVIDIU ZOTTA

RESPONSABIL DE NUMĂR: ILEANA PITA. *PREZENTAREA ARTISTICĂ*
POMPILIU DUMITRESCU; *PREZENTAREA TEHNICĂ:* IOAN MIHĂESCU

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. Index: 41836 32 pagini 3 lei

JURNAL DE BORD

Scenariu: MIRCEA NOVAC
Desene: PUIU MANU

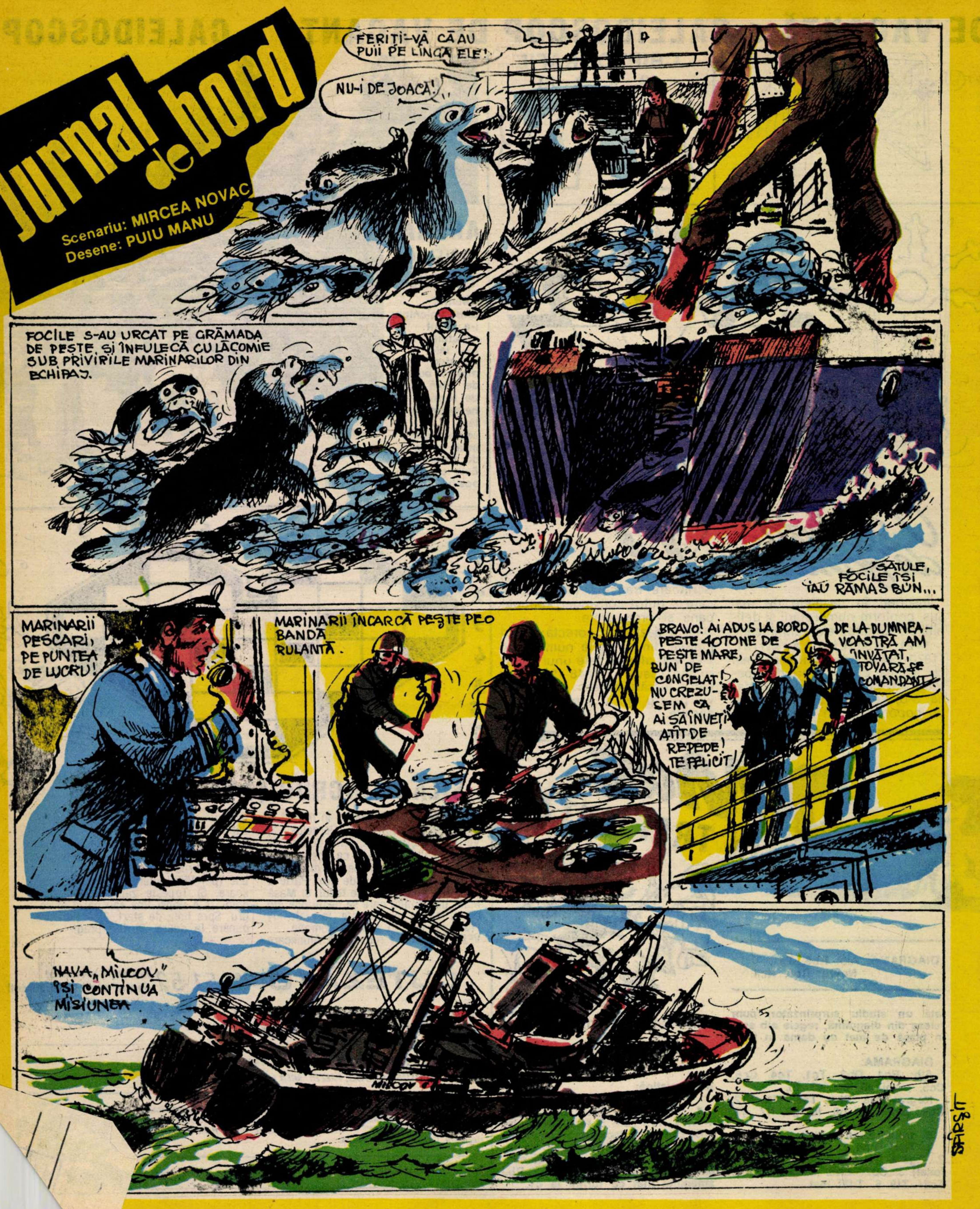
FERIȚI-VĂ CĂ AU PUII PE LÎNGĂ ELE!
NU-I DE JOACĂ!
FOCILE S-AU URCAT PE GRĂMADA DE PEȘTE ȘI ÎNFULECĂ CU LĂCOMIE SUB PRIVIRILE MARINARILOR DIN ECHIPAJ.
SĂTULE, FOCILE ÎȘI IAU RĂMAS BUN...
MARINARII PESCARI, PE PUNTEA DE LUCRU!
MARINARII ÎNCARCĂ PEȘTE PE O BANDĂ RULANTĂ.
BRAVO! AI ADUS LA BORD PESTE 40 TONE DE PEȘTE MARE, BUN DE CONGELAT! NU CREZUSEM CĂ AI SĂ ÎNVEȚI ATÎT DE REPEDE! TE FELICIT!
DE LA DUMNEAVOASTRĂ AM ÎNVĂȚAT, TOVARĂȘE COMANDANT!
NAVA „MILCOV" ÎȘI CONTINUĂ MISIUNEA
MILCOV

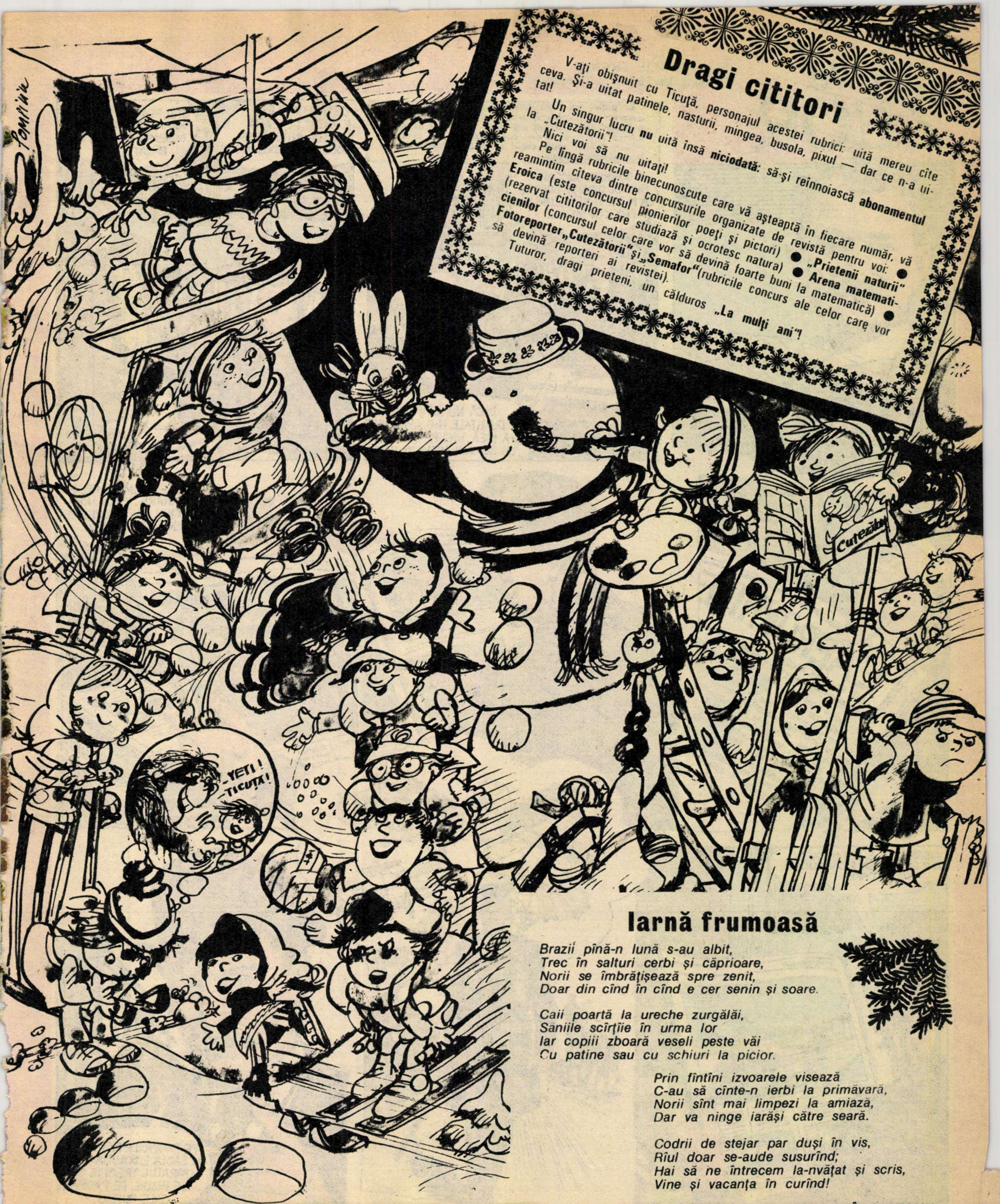
Pompiliu
YETI!
TICUȚA!
Cutezătorii

Dragi cititori

V-aţi obişnuit cu Ticuţă, personajul acestei rubrici: uită mereu cîte ceva. Şi-a uitat patinele, nasturii, mingea, busola, pixul — dar ce n-a uitat!

Un singur lucru **nu** uită însă **niciodată:** să-şi reînnoiască **abonamentul** la „Cutezătorii"!

Nici voi să nu uitaţi!

Pe lîngă rubricile binecunoscute care vă aşteaptă în fiecare număr, vă reamintim cîteva dintre concursurile organizate de revistă pentru voi: ● **Eroica** (este concursul pionierilor poeţi şi pictori) ● **„Prietenii naturii"** (rezervat cititorilor care studiază şi ocrotesc natura) ● **Arena matematicienilor** (concursul celor care vor să devină foarte buni la matematică) ● **Fotoreporter „Cutezătorii"** şi **„Semafor"** (rubricile concurs ale celor care vor să devină reporteri ai revistei).

Tuturor, dragi prieteni, un călduros **„La mulţi ani"**!

Iarnă frumoasă

Brazii pînă-n lună s-au albit,
Trec în salturi cerbi şi căprioare,
Norii se îmbrăţişează spre zenit,
Doar din cînd în cînd e cer senin şi soare.

Caii poartă la ureche zurgălăi,
Saniile scîrţîie în urma lor
Iar copiii zboară veseli peste văi
Cu patine sau cu schiuri la picior.

Prin fîntîni izvoarele visează
C-au să cînte-n ierbi la primăvară,
Norii sînt mai limpezi la amiază,
Dar va ninge iarăşi către seară.

Codrii de stejar par duşi în vis,
Rîul doar se-aude susurînd;
Hai să ne întrecem la-nvăţat şi scris,
Vine şi vacanţa în curînd!

ION CRÎNGULEANU

Primul ZBOR

Scenariu:ILIE TRAIAN
Desene:VALENTIN TĂNASE

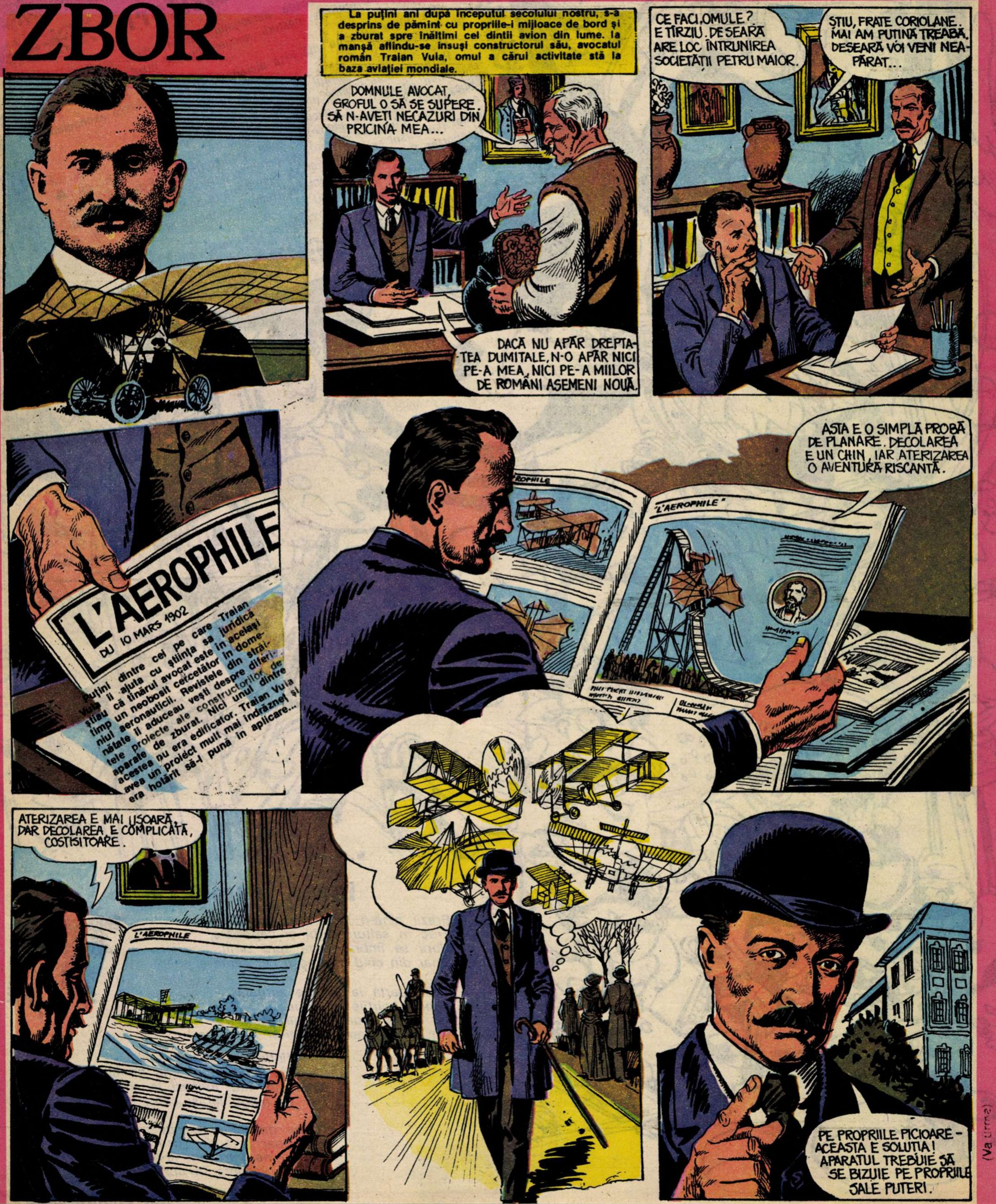
La puţini ani după începutul secolului nostru, s-a desprins de pămînt cu propriile-i mijloace de bord şi a zburat spre înălţimi cel dintîi avion din lume. la manşă aflîndu-se însuşi constructorul său, avocatul român Traian Vuia, omul a cărui activitate stă la baza aviaţiei mondiale.
DOMNULE AVOCAT, GROFUL O SĂ SE SUPERE. SĂ N-AVEŢI NECAZURI DIN PRICINA MEA...
DACĂ NU APĂR DREPTATEA DUMITALE, N-O APĂR NICI PE-A MEA, NICI PE-A MIILOR DE ROMÂNI ASEMENI NOUĂ.
CE FACI, OMULE? E TÎRZIU. DE SEARĂ ARE LOC ÎNTRUNIREA SOCIETĂŢII PETRU MAIOR.
ŞTIU, FRATE CORIOLANE. MAI AM PUŢINĂ TREABĂ, DESEARĂ VOI VENI NEAPĂRAT...
L'AEROPHILE DU 10 MARS 1902
Puţini dintre cei pe care Traian Vuia îl ajuta cu ştiinţa sa juridică ştiau că tînărul avocat este în acelaşi timp un neobosit cercetător în domeniul aeronauticii. Revistele din străinătate îi aduceau veşti despre diferitele proiecte ale constructorilor de aparate de zburat. Nici unul dintre acestea nu era edificator. Traian Vuia avea un proiect mult mai îndrăzneţ şi era hotărît să-l pună în aplicare...
L'AEROPHILE
ASTA E O SIMPLĂ PROBĂ DE PLANARE. DECOLAREA E UN CHIN, IAR ATERIZAREA O AVENTURĂ RISCANTĂ.
ATERIZAREA E MAI UŞOARĂ, DAR DECOLAREA E COMPLICATĂ, COSTISITOARE.
L'AEROPHILE
PE PROPRIILE PICIOARE - ACEASTA E SOLUŢIA! APARATUL TREBUIE SĂ SE BIZUIE PE PROPRIILE SALE PUTERI.

(Va urma)